

Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.

5000 Szolnok, Szántó körút 52. II/5.

Sz.: 4 / 2015./M

MARTFŰ

VÁROS

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZE

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ

Szolnok, 2023. október hó

Aláírólap

Martfű város településrendezési eszközének alátámasztó munkarészéhez

Vezető településtervező:

Kiszelovics Ildikó

TT-1-16-0238

településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Közlekedéstervező:

Kovács Ferenc

Tkő-16-0568

Közlekedési vezető tervező

Táj- és zöldfelületi tervező:

Kollányiné Földi Hajnalka

TK 01-5242

okl. kertészmérnök

Környezetvédelmi tervező:

Desics Judit

környezetmérnök,

környezetgazdálkodási, közmű
üzemeltetői, ár – és belvízvédelmi
szakmérnök

MK 16-0706

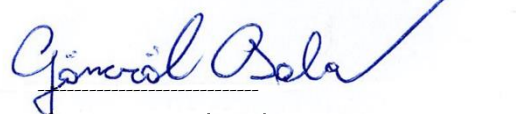
SZ.K.V.1.1. – Hulladékgazdálkodás

SZ.K.V.1.2. – Levegőtisztaság védelem

SZ.K.V.1.3. – Víz és földtani közeg
védelem

SZ.K.V.1.4. - Zaj és rezgésvédelem

Víziközmű tervező:

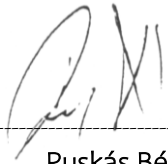

Gönczöl Csaba

TV-16-0857

építőmérnök

Távközlési tervező:

Puskás Béla
TH-16-0297
Távközlési mérnök

Elektromos közmű tervező:

Egervári László
TE-16-0222
villamosmérnök

TARTALOMJEGYZÉK

Martfű Város Településrendezési eszközének Alátámasztó munkarészehez

Szöveges munkarészek

1. Előzmények

1.1. Bevezetés

1.2. Településrendezési eszközök összhangjának vizsgálata

2. Településrendezési javaslatok

2.1. Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer

2.1.1. Beépítésre szánt területek

2.1.2. Beépítésre nem szánt területek

2.1.3. Szerkezetet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek

2.1.4. Védelmi és korlátozó elemek

3. Változással érintett területek

3.1. Településszerkezeti változások bemutatása

3.2. Településszerkezeti változások területrendezési tervekkel való összefüggéseinek bemutatása

3.3. A változások a hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

4. Szakági javaslatok

4.1. Tájrendezési javaslat

4.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

4.1.2. Természetvédelmi javaslatok

4.1.3. Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslat

4.1.4. Biológiai aktivitásérték változása

4.2. Zöldfelületi rendszer fejlesztése

4.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslata

4.2.2. Zöldfelületi ellátottság alakulása

4.2.3. Zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok

5. Közlekedési javaslatok

5.1. Közúti hálózat kapcsolatok

5.2. Főbb közlekedési csomópontok

5.3. Belső úthálózat

5.4. Közösségi közlekedés

5.5. Kerékpáros közlekedés

5.6. Főbb gyalogos közlekedés

5.7. Gépjármű elhelyezés, parkolás

6. Közművesítési javaslatok

6. 1. Víziközművek

6.2. Energiaellátás

6.3. Hírközlés

6.4. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energia gazdálkodás, egyedi közműpótlók

7. Környezeti hatások és feltételek

8. Hatályos településszerkezeti tervvel való összhang bemutatása

9. Szabályozási koncepció

Rajzi munkarészek:

- Közlekedési javaslat I. (külterület) K – 1
- Közlekedési javaslat II. (belterület) K – 2
- Út mintakeresztszelvények K – 3
- Csomópontok K – 4

- Tájrendezési javaslat (külterület) TJ – 1
- Belterületi zöldfelületi rendszer fejlesztése TJ – 2

- Víziközművek fejlesztése - térségi áttekintő helyszínrajz VK – 1
- Víziközművek fejlesztése - ivóvízellátás VK – 2
- Víziközművek fejlesztése - szennyvízelvezetés - és tisztítás VK – 3
- Víziközművek fejlesztése - geotermikus energia hasznosítása VK – 4

- Környezetalakítási javaslat KÖ - 1

- Hírközlési javaslat (külterület) H - 1
- Hírközlési javaslat (belterület) H - 2

- Elektromos energia javaslat E - 1

1. Előzmények

1.1. Bevezetés

Martfű Város Önkormányzata 2015. évben bízta meg a Kiszelovics és Társa Településtervező Kft-t, hogy a település igazgatási területére vonatkozóan új, a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti településrendezési tervet készítsen.

Az új településrendezési terv készítését indokolta a jelenleg hatályos településrendezési terv jóváhagyása óta eltelt időszak társadalmi, gazdasági változása. A jogszabályi környezet változása, a magasabbrendű tervek módosulása, a település új fejlesztési elképzelései is mind az új terv készítését indokolták.

A településrendezési eszközök készítése Martfű város teljes közigazgatási területére vonatkozik.

1.2. Településrendezési eszközök összhangjának vizsgálata

Martfű Város településképi arculati kézikönyve jóváhagyása után a településképi arculati kézikönyv értékeket bemutató fejezete és ajánlásaival összhangban készült Martfű Város Képviselő – testületének 3/2018 (II.23) önkormányzati rendelete Martfű Város településképi védelméről. A településképi rendelet, a korábbi helyi védelmi rendelettel összhangban területi védelmet rendelt el, településkarakter védelmet a Hősök tere – Simon Ferenc út – Bata út – Gesztenye sor által határolt területre, valamint a Simon Ferenc út – Bata út – Gesztenye sor – Béke út által határolt területre. Településképi védelmi terület a Hősök tere – Simon Ferenc -Bata út – Gesztenye sor és Simon Ferenc – Bata út – Gesztenye sor – Béke út által határolt területen lévő lakóépület tetőhéjazata, homlokzata, nyílászárói. Település táji környezete védelmet kapott a Gesztenye sor két oldalán lévő gesztenyefák. Helyi egyedi védelem alá 12 lakóépület került a Bata lakótelep területén. a Helyi értékvédelmi területeket és egyedi épületeket tartalmazza a településszerkezeti terv és szabályozási terv, valamint az örökségvédelmi hatástanulmány. Az eltelt időszak alatt további helyi védelem alá helyezésre indítvány nem érkezett, így emiatt nem került sor a településképi rendelet módosítására. Településképi rendelet módosításra jogszabályi változás miatt, hatáskör témájában került sor 2021-ben. A településképi arculati kézikönyvvel összhangban készült a településképi rendelet, melyre alapozva az örökségvédelmi hatástanulmány épített környezettel foglalkozó része készült.

A településen olyan nagymértékű változás az azóta eltelt időszakban 2021. évig nem történt, mely megváltoztatta volna a településképet, arculatot, így a Képviselő – testületi határozattal jóváhagyott településképi arculati kézikönyv továbbra is a településrendezési eszközök részeként alkalmazható.

A településfejlesztési koncepció olyan változásokat melyek megváltoztatnák az arculati kézikönyvet és településképi rendeletet nem tartalmaznak.

A településszerkezeti terv figyelembe vette a településképi rendeletben meghatározott településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó követelményeket, melyek érvényre juttatását nem akadályozza a településszerkezeti terv, a szabályozási terv és helyi építési szabályzat.

A településfejlesztési koncepcióban rögzített fejlesztési célkitűzéseket és konkrét fejlesztési területeket tartalmazza a településszerkezeti terv. A településszerkezeti terv területfelhasználási változásai összhangban vannak a fejlesztés céljaival. A koncepció és településszerkezeti terv készítése során a jelenleg hatályos tervben szereplő fejlesztések felülvizsgálatra kerültek és annak megfelelően, hogy továbbra is fejlesztési terület szerepel a

településszerkezeti tervben vagy új területfelhasználásba került átsorolásra illetve a meglévő területhasználatba visszasorolásra.

A településszerkezeti tervvel tartalmi összefüggésben készült a helyi építési szabályzat és szabályozási terv, így biztosítva az összhangot. A településszerkezeti terv területfelhasználása tovább bontva övezetekre és alövezetekre megjelenik a helyi építési szabályzatban és szabályozási tervben. Fentiek alapján a településrendezési eszközök egymással összhangban készültek.

2. Településrendezési javaslatok

2.1. Javasolt településszerkezet, területfelhasználási rendszer

Martfű történelmi, településtörténeti fejlődéséből adódóan jellegzetes, mozaikos településszerkezete van. A belterületi jelentős családiházak, kertes lakóterületek mellett igen nagy kiterjedésű a többemeletes társasházak alkotta teleszerű beépítés, valamint a belterületen jelentős területen helyezkedik el a Tisza iparterület. A vonalas elemek is jelentős szerepet kaptak a település szerkezeti kialakulásában, a vasútvonal mintegy kettéválasztja a belterületet, ugyanakkor az iparvágányok az iparterületeket is összekötik. Martfű településszerkezeti fejlődésének meghatározó tényezői a természeti elemek, mint a Tisza folyó, mely egyrészt korlátozza a település fejlesztését, másrészt lehetővé tette a nagy élővíz igényű gyártelep (Martfű iparterület - Növényolajgyár és sörgyár területe) kialakulását, valamint a vonalas infrastruktúrák a 442. számú főközlekedési út, mely a település belterületén keresztülhaladt Tiszaföldvár felé és pár évtizede a belterület jelentős részét elkerülve délre halad és így közvetlen kapcsolatot biztosít a 44. számú főút felé. A közutak meghatározó elemei a szerkezetnek, a nagyobb belterületi egységeket kijelölik.

A település történetével összefüggésben a kialakult Tisza iparterület mellett különálló egységként jött létre a Bata - lakótelep teleszerű beépítése, a családiházak lakóingatlanok pedig a vasúton túli óvárosban és Tiszaföldvár felé a kertvárosban épültek. A kertvárosi családiházak részek mellett alakultak ki a lakótelepek. A település központja először az óvárosban volt, majd a lakóterületeket mintegy összekötve jött létre az új városközpont, ahol a fő igazgatási intézmények találhatóak. A városközpont körül és Bata lakótelepen vannak a nagyobb egészségügyi, oktatási, kulturális intézmények és az ellátó, szolgáltató funkciók.

A településszerkezeten a településrendezési terv nagyobb beavatkozást nem tervez, a kialakult közterületek és telektömbök változatlan formában megmaradnak.

A jelenleg hatályos településrendezési terv még meg nem valósult fejlesztési elképzelését továbbviszi a jelenlegi szerkezeti terv, így továbbra is lakóterületként tervezett a Tiszaföldvár felé vezető közút mellett, a kertváros melletti terület, továbbá az óvárostól délre lévő lakóterület).

A külterületen is tartalmaz jelentős szerkezeti elemeket a terv, melyek egyrészt megszűnő fejlesztési elképzelés (növényolajgyártól északra lévő nagyterjedésű megszűnő ipari fejlesztés), másrészt a hatályos tervben szereplő fejlesztések (a belterülettel délre a 442 számú út melletti kereskedelmi, szolgáltató gazdasági fejlesztés) és azok továbbfejlesztése (ipari park területbővítése), valamint új fejlesztési elképzelésként a sörgyár melletti gazdasági terület kijelölése.

A település területfelhasználási rendszere két nagy részre bontható, egyrészt a beépítésre szánt területek, valamint a beépítésre nem szánt területek. E két nagy kategórián belüli területeket az alábbiakban részletezzük.

2.1.1. Beépítésre szánt területek

Martfűn a beépítésre szánt területek nagy része a belterületen található, valamint ugyancsak beépítésre szánt egybefüggő nagy kiterjedésű terület a növényolajgyár és sörgyár, valamint az ipari park területe. A külterületen lévő kisebb beépítésre szánt területek jellemzően a mezőgazdasághoz és állattenyésztéshez tartozó major területek, ahol állattenyésztéshez, növénytermesztéshez kapcsolódó tevékenységet folytatnak, valamint a tervezett szennyvíztisztító terület és a tervezett gazdasági fejlesztési területek.

A belterületen lévő beépítésre szánt területek a következők:

- Lakóterületek:
 - Kisvárosias lakóterület: Jellemzően a többlakásos, teleszerű beépítésű lakóterület területei. A lakótelepek fsz+2, fsz+3 és fsz+ 4 emeletes épületei úszótelekként közterületbe helyezkednek el. A Bata lakótelep egyes épületei helyi védelem alatt állnak és a lakótelep, mint a teleszerű beépítések egyik első, megvalósult területe védelem alatt áll. Jellemzően a kisvárosias lakóterületen sűrűbb beépítés jött létre, ugyanakkor a lakótelepeken jelentős zöldfelületek is találhatóak.
 - Kertvárosias lakóterület: A belterület családiházak területei teljes egészében ebbe a területfelhasználási kategóriába tartoznak. Jellemzően oldalhatáron álló beépítés, földszint, földszint+ tetőtérbeépítéses családiházak. Szabályos telekosztású családiházak telektömbök kerültek besorolásra, ahol átlagosan telektömbönként jellemzően azonos telekterület méretek találhatóak, valamint az adott tömbön belül azonos beépítési forma és épület elhelyezés a jellemző.
- Vegyes területek
 - Településközpont vegyes terület: A település új központja, ahol az igazgatási, egyházi intézmények találhatóak, továbbá az új városközpont melletti terület intézményekkel és városközpont fejlesztési területe. Ugyancsak településközpont vegyes területbe sorolt a jellemzően intézményekkel beépített terület a Bata - lakótelepen. A területeket változatos telekterület méret mellett, nagyobb beépítési százalék és nagyobb építménymagasság jellemzi. A központi részen az intézmények (városháza, iskolák) földszint+ 2 emeletesek. A beépítési mód jellemzően szabadon álló.
- Gazdasági területek
 - Kereskedelmi, szolgáltató terület: A belterületen lévő nagyobb, egybefüggő garázsterületek, a Szolnoki út melletti gazdasági terület, a városrendnokság telephelye és a vasút melletti területek sorolhatók ide. Jellemzően szabadonálló beépítéssel

elhelyezett épületek találhatóak a telephelyeken, 6.0 méter körüli maximális épületmagassággal.

- Ipari gazdasági terület: A belterület egybefüggő, nagy ipari területei a Tisza ipartelep és a belterület déli részén lévő ipari park területe. A Tisza iparterület több vállalkozás telephelye, mely iparvágánnyal ellátott és belső átközlekedő úttal megnyitott. A területen elsősorban a cipőgyártáshoz kapcsolódó ipari csarnokok, raktárak, egyéb ipari tevékenységre alkalmas csarnokok találhatóak szabadon álló beépítéssel, változatos (4,00- 16,00 méter) épületmagassággal.

- Különleges, beépítésre szánt terület

A beépítésre szánt különleges területfelhasználásba azon területek kerültek besorolásra, melyek nagykiterjedésű, máshova be nem sorolható, speciális funkciójú területek, melyek területei védelemre szorulnak, vagy éppen ezen területek környezetre gyakorolt hatása miatt a környezet szorul védelemre.

Különleges beépítésre szánt terület kategóriába került besorolásra belterületen a vízmű, a sportpálya, a strandkomplexum és gyógykemping, a kastélyszálló, rekreációs terület, a garázstelep, a szennyvíztisztító és szennyvíz leürítő.

A külterületen lévő beépítésre szánt területek a következők:

- Gazdasági területek

- Ipari gazdasági terület: A külterület egybefüggő, északi iparterület, ahol a növényolajgyár épületegyüttese, valamint a sörgyár található. A nagy ipartelep jelentős, 20,00 métert meghaladó épületmagasság jellemzi, szabadonálló beépítés, nagy silók és tárolók. Az egybefüggő iparterület külön közműellátással rendelkezik. Ugyancsak ipari terület Martfű új ipartelepe a volt Kövér major területén, a belterülettől délre. Tervezett ipari területek az északi iparterület körül kerültek kijelölésre.

- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területek: a 442. sz út melletti egybefüggő nagy terület, valamint a Tisza folyóhoz közeli gazdasági területek.

- Üdülőterületek

Hétvégiházás üdülőterületbe került besorolásra a Zsófia egykori zártkertek területe

- Különleges, beépítésre szánt terület

A beépítésre szánt különleges területfelhasználásba azon területek kerültek besorolásra, melyek nagykiterjedésű, máshova be nem sorolható, speciális funkciójú területek, melyek területei védelemre szorulnak, vagy éppen ezen területek környezetre gyakorolt hatása miatt a környezete szorul védelemre.

Különleges beépítésre szánt terület kategóriába került besorolásra külterületen a mezőgazdasági üzemi területek, a tervezett szennyvíztisztító telep.

2.1.2. Beépítésre nem szánt területek

- Közlekedési és közműelhelyezési, hírközlési terület

Közlekedési területbe kerültek besorolásra az országos utak teljes szélességükkel, ahol a közlekedési létesítmények (buszmegálló, buszforduló) helyet kapnak, ezen területek közterületek. Ugyancsak közlekedési területbe került besorolásra a kötöttpályás közlekedési terület, a vasút területe. A közterületeken a közlekedési létesítményeken túl, közműelhelyezés és hírközlési létesítmények elhelyezése is történik.

- Zöldterület

Zöldterületbe kerültek besorolásra a település azon közterületei, melyek állandó növényzettel fedettek és közpark vagy közkert kategóriába sorolandók. Települési szintű közpark a Bata lakótelep zöldfelületei, a jelentős kiterjedésű zöldterület a gyógykemping mellett. Tervezett közpark a Zsófia hétvégiház udulóterület mellett tervezett

- Erdőterület

-gazdasági erdőterület

A külterület több pontján meglévő és tervezett kisebb erdőterület található

- védelmi erdőterület

A belterületen lévő védelmi célú erdőterületek és külterületen tervezett védelmi célú erdőterületek, valamint az ártéren lévő védelmi erdőterületek.

- Mezőgazdasági terület

- általános mezőgazdasági terület

A külterület egy része mezőgazdasági terület, ahol szántóföldi növénykultúrákat termesztnek, valamint kisebb gyepes területek.

- Vízgazdálkodási terület

Tisza folyó, a továbbá bel- és csapadékvíz elvezető csatornák, a töltés, és üzemi (gátórház) területek a külterületen, turisztikai terület a Tisza nagyvízi meder területén, valamint vízműutak a belterületen.

- Különleges beépítésre nem szánt terület

Különleges beépítésre nem szánt területek, azok a nagyterjedésű minden más területfelhasználástól különböző, speciális funkciójú területek, melyek területei védelemre szorulnak, vagy a környező területek szorulnak védelemre a területen lévő tevékenység miatt. Ebbe a területfelhasználásba soroltak a temetők, a szabadidős

terület és a megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület a külterületen.

2.1.3. Szerkezetet meghatározó nyomvonalas és tagoló elemek

- Közutak:
 - 442. számú főközlekedési út (Szolnok - Martfű - Kunszentmárton)
 - 4633. jelű országos mellékút (Martfű - Tiszaöldvár)
 - 4627. jelű országos mellékút (Martfű - Mezőhék - Öcsöd)
 - 4629. jelű országos mellékút (Martfű - Kengyel - Törökszentmiklós)
- Vasútvonal:
 - Meglévő vasúti mellékvonal (Szolnok – Szentés)
- Vízfolyások:
 - Tisza folyó
 - Harangzugi I-c belvízcsatorna
 - Cibakházi - Martfűi belvízfőcsatorna (Zsófia - halmi csatorna)
 - egyéb belvízelvezető és csapadék csatornák
- Nyomvonalas vezetékek
 - elektromos gerinckábel
 - optikai kábel
 - földgázszállító vezeték
 - földgázelosztó vezeték
 - térségi ellátást biztosító 132kV-os elosztó hálózat

2.1.4. Védelmi és korlátozó elemek

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet előírásai szerint a vízkivételi létesítményeknél védőidomot, védőterületet és védősávot kell kijelölni, a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint. Ezen felül a termelő- és a tartalékkút folyamatos állagmegővéséről és a környezetük rendezettségéről, tisztaságáról gondoskodni kell. A belső védőterületen csak olyan tevékenység végezhető, mely a kitermelés előtt, vagy a kitermelés alatt álló víz minőségét, mennyiségét, valamint a vízkitermelés folyamatát nem veszélyezteti. A meglévő létesítmények üzemeltetésénél, valamint az újak létesítésénél ügyelni kell arra, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a védőterületre, illetve a kutak vizébe. A védősáv határa a földbe fektetett vízvezetékek esetében a terepszintig, alattuk 1,0 m mélységig terjed, a vezetékek mellett ugyanakkor mindkét oldalon 2-2 m-es szélességgel veendő figyelembe.

A "**vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról**" szóló **72/1996. (V.22.)** Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az **500 m³/év kitermelt vízmennyiséget meg nem haladó, magánszemély részére, kizárólag házi vízigény kielégítésére szolgáló,** sekély

mélységű **talajvízkutak** (a terepszint és a talajban lévő első vízzáró réteg között elhelyezkedő vizet megcsapoló kutak) önkormányzati, jegyzői engedélyezési hatáskörbe tartoznak. (Létesítés, használatba vétel, megszüntetés, eltömedékelés, stb.)

Ezek engedélyezésénél is figyelembe kell venni az alapvető vízbázis védelmi követelményeket. A lakossági fúrt vagy ásott talajvízkutakra az előírt 10 m -es védőtávolság megtartása kötelező. A kismélységű kutak különböző létesítményektől, potenciális szennyező forrásoktól (pl: trágya, állatok, vegyszerek, stb.) való minimális védőtávolságát mindenhol be kell tartani! Környezetvédelmi szempontból különösen nagy figyelmet kell fordítani a kutak helyes kialakítására, a szennyező anyagok bejutásának megakadályozására!

A talajvíz a terepszint és a talajban lévő első vízzáró réteg között elhelyezkedő víz. Az első vízzáró réteg elhelyezkedése területenként más és más lehet, ezért a jogszabály méterben kifejezett pontos értéket nem ad meg. Rétegvizeket megcsapoló kutak (amelyeket az első vízzáró réteg alatti vizekbe = rétegvizekbe fúrnak le) létesítése esetén már **vízjogi létesítési engedélyt** kell kérni a területileg illetékes vízügyi hatóságtól, a **41/2017. (XII. 29.) BM** rendelet szerint.

A külterületi tanyák és egyes állattartó telepek vízellátását rendszerint egyedileg, többnyire 10-30 m körüli talpmélységű fúrt kutakból oldják meg a tulajdonosok, de található még néhol ásott kutak is. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a **123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet** szabályoz.

A közterületi szennyvízátelők szagmentesítő rendszerrel vannak felszerelve, ezért a védőtávolságuk: 20 m.

A **9/2019. (VI. 14.) MvM** rendelet 5. §-a meghatározza a **Vízminőség-védelmi terület övezetét**.

Az Országos Vízvédelmi övezetre vonatkozó korlátozásokat, illetve előírásokat be kell tartani.

A **314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet** 9. mellékletére hivatkozva jelezzük, hogy Martfű Város közigazgatási területe **érinti az országos vízminőség-védelmi terület övezetét** (lásd a Településrendezési Terv VK-4. rajzszámú tervlapját).

A **30/2008. (XII. 31.) KvVM** rendelet 23. §-a alapján az árvízvédelmi földmű mentén a hullámtéren a vízoldali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig a mentett oldali töltésláb vonalától 110 m-en belül anyaggyödröt, munkagyödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a vízügyi igazgatóság hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló **1995. évi LVII. Törvényt** kell figyelembe venni.

A mértékadó árvízszint vonatkozásában a **74/2014. (XII.23.)** BM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Bármely, a Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát érintő beavatkozás esetén, az Igazgatóság vagyongazdálkodási hozzájárulását meg kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

A **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet *a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról* előírásait be kell tartani!

A **120/1999. (VIII.6.)** Kormányrendelet Árvízvédelmi töltések fejezetének, 7. §. (1) pontja kimondja, hogy a „fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltésláb vonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

A **30/2008. (XII.31.)** KvVM rendeletben foglaltakat figyelembe kell venni.

A **147/2010. (IV.29.)** Kormányrendeletben foglaltakat kérjük megfelelően alkalmazni.

A **83/2014. (III.14.)** Kormányrendelet 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:
A parti sáv szélessége:

a./ a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b./ az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízelvezetőművek partvonalától számított 3 méterig terjed.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezés és fejlesztés esetén a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvény előírásait kell figyelembe venni.

Közművezetékek védőtávolságai:

A vezetékek közötti legkisebb vízszintes távolságokat, valamint a vezetékek legkisebb épületektől mért távolságait (védőtávolságokat) az **MSZ 7487/2-1980** számú, „**Közmű és egyéb vezetékek elrendezése közterületen - Elhelyezés a térszint alatt**” című szabvány tartalmazza.

A VEZETÉKEK KÖZÖTTI LEGKISEBB VÍZSZINTES TÁVOLSÁG

mérték m-ben **1. táblázat**

Vezeték megnevezése	Vízvezeték	Csatorna	Erősáramú kábel	Távhőellátás vezetéke		Távközlő vezeték (védőszerkezetben)	Gázelosztó vezeték
				Védőszerkezetben	Földbe fektetve		
Vízvezeték		1,5	0,7	0,5	1,0	0,7	0,7
Csatorna	(1,0)		1,0	0,7	1,0	1,0	1,0
Erősáramú kábel	(0,7)	(0,7)		1,0	1,0	0,5	0,5
Távhőellátás vezetéke	védőszerkezetben	(0,5)	(0,7)	(0,7)		0,5	0,5
	földbe fektetve	(0,7)	(0,7)	(0,7)		1,0	1,0
Távközlő vezeték (védőszerkezetben)	(0,7)	(0,7)	(0,5)	(0,5)	(0,7)		0,5
Gázelosztó vezeték	(0,7)	(1,0)	(0,5)	(0,5)	(0,7)	(0,5)	

Megjegyzés: A zárójeles értékek közös árkos közműsávra vonatkoznak.

VEZETÉKEK LEGKISEBB TÁVOLSÁGA ÉPÜLETEKTŐL

2. táblázat

Vezeték megnevezése		Távolság (m)	
		Védőszerkezet, illetve fokozott biztonság	
		nélkül	alkalmazásával
Vízvezeték	belső mérete		
	Ø 300 mm-ig	3,00	nincs megkötés
	Ø 301-700 mm-ig	5,00	
	Ø 701-1200 mm-ig	7,00	
Ø 1200 mm felett	8,00		
Vízvezetés	zárt gravitációs vezetéke	3,00	2,00
	nyitott szelvény	7,00	-
	nyomóvezetéke	mint a vízvezeték	
Villamosenergia ellátási kábel		0,50	0,30
Távhőellátás	védőszerkezetben	nincs megkötés	-
	földbe fektetve	mint a vízvezeték	
Távközlési kábel	földbe fektetve	1,00	nincs megkötés
	védősöbén	0,50	
Gázvezeték	kisnyomású	Az MSZ 7048 szerint	
	középnomású		
	nagyközépnomású		

Megjegyzés: A táblázat a közműalagutakban, közműfolyókban és más építményekben lévő vezetésekre nem vonatkozik.

Marfű kül- és belterületén elhelyezkedő villamos művek biztonsági övezetei:

- 132 kV-os távvezeték hálózat külterületen 13,0 m
- 22 kV-os szabadvezeték külterületen 5,0 m
- 22 kV-os szabadvezeték belterületen 2,5 m
- 22/0,4 kV-os transzformátor állomás külterületen 5,0 m
- 22/0,4 kV-os transzformátor állomás belterületen 2,5 m
- 0,4 kV-os csupasz szabadvezeték kül- és belterületen 1,0 m
- 0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték kül- és belterületen 0,5 m
- 0,4 kV-os földkábel kül- és belterületen 1,0 m

Hírközlési vezetékek védőtávolságai:

Telefon földkábel kábeltelevízió fölkábeltől 0,5 m

Telefon földkábel minden más létesítménytől általánosan 1,5 m

Gázvezetékek védőtávolságai:

A földgázellátó vezetékek épületektől, valamint más közműtől vagy műtárgytól mért védőtávolságait az **MSZ 7048/2-1983** számú szabvány tartalmazza.

Nyomásfokozat	Védőtávolság (m)	
	épülettől	üreges, túlnyomás nélküli közműtől vagy műtárgytól
Kis nyomás	2 (1)	1 (0,5)
Középnomás	4 (2)	2 (1)
Nagy középnomás	5 (2,5)	2 (1)

3. Változással érintett területek

3.1. Településszerkezeti változások bemutatása

A záró szakmai véleményezési eljárás során a Tisza nagyvízi medrében lévő kertvárosias lakóterület vízgazdálkodási turisztikai területbe került átsorolásra. Lke→Vtur

Fejlesztések belterület:

1. Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület Kök→Gksz
A belterületi vasútállomás melletti jelenleg használaton kívüli terület, mely a fejlesztési elképzelések szerint szolgáltató létesítmények elhelyezésére tervezett. A belterületi 343/11 hrsz-ú területet érinti.
2. Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület Lke→Gksz
Az Óváros településrészről délre korábban kijelölt kertvárosias lakóterület kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területtel közvetlen határos részén, meglévő vállalkozás fejlesztési területeként kerül kijelölésre. A belterületi 1670/20, 1670/21 és 1670/22 hrsz-ú területet érinti.
3. Tervezett különleges, beépítésre nem szánt, temető terület Kt→KbT
Jogszabályváltozás miatt a temető terület átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. A belterületi 1440/3 hrsz-ot érinti.

4. Tervezett zöldterület, közpark terület Z→Zkp
Törölt fejlesztés
5. Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→Vtö
Jogszabályváltozás miatt a meglévő töltés terület átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. A belterületi 711/2 hrsz-ot érinti.
6. Tervezett különleges, beépítésre szánt, rekreációs terület Gip→Krek
A meglévő déli ipari terület (ipari park) és a lakóterületek között, részben mélyfekvésű rendezetlen területe, mely területen jóléti tó és jelentős zöldfelülettel rendelkező rekreációs terület tervezett. A belterületi 1658/1, 1661 és 1663 hrsz-ot érinti.
7. Tervezett vízgazdálkodási csatorna terület V→Vcs
Jogszabályváltozás miatt a meglévő csatorna terület átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. A belterületi 1656 hrsz-ot érinti.
8. Tervezett vízgazdálkodási, vízműkút terület V→Vvk
Jogszabályváltozás miatt a meglévő vízműkút területének átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. A belterületi 1440/5, 1440/9, 349/52, 349/18 és 1454/2 hrsz-ot érinti.
9. Tervezett különleges, beépítésre szánt garázstelep Gksz→Kga
Meglévő garázstelep átsorolása a belterület déli részén a 1440/6, 1652, 838, hrsz- ú valamint 907/3 hrsz-ú és körülötte lévő garázsok.

Fejlesztések külterület:

1. Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip
Ipari, gazdasági terület kijelölése a meglévő gyártelepek mellett. Érintett hrsz: 05/15
2. Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má
A meglévő iparterület és a 442. sz főút közötti kijelölt iparterület visszasorolása általános mezőgazdasági területbe, tekintettel a terület Tiszához való közelségére, az út védőtávolságára és a területen meglévő kunhalmokra. Érintett hrsz: 011/2, 011/23, 011/24, 011/16
3. Tervezett különleges, szennyvíztisztító (ipari) terület Gip→Kszv
Meglévő ipari szennyvíztisztító telep tényleges területfelhasználásnak megfelelő besorolása. Érintett hrsz: 012, 011/12
4. Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má
Meg nem valósult nagyterjedésű iparterület fejlesztés visszasorolása általános mezőgazdasági területbe, tekintettel arra, hogy a terület jó minőségű szántó terület. Érintett hrsz: 09/28, 09/7

5. Tervezett kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület Má→Gksz
Meglévő villanytelepek meglévő területhasználat szerinti besorolása. Érintett hrsz: 032, 031
6. Tervezett ártéri mezőgazdasági terület V→Má
Jogszabályváltozás miatt a meglévő ártéri területek átsorolása, a tényleges területhasználat szerint. Érintett hrsz: 03/1 b' alrészlet, 0126, 0122/2
7. Tervezett ártéri védelmi erdőterület V→Ev
Jogszabályváltozás miatt a meglévő ártéri területek átsorolása, a tényleges területhasználat szerint. Érintett hrsz: 03/1 a' alrészlet, 014, 0121, 0122/1, 0122/3, 0127
8. Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület V→Vü
Jogszabályváltozás miatt a meglévő gátórház területek átsorolása, a tényleges területhasználat szerint. Érintett hrsz: 03/4, 03/5
9. Tervezett különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület Gip→Kmű
Jogszabályváltozás miatt a meglévő külterületi telepek, major területek átsorolása, a tényleges területhasználat szerint. Érintett hrsz: 044, 046, 047 egy része, 052/2, 057/1
10. Tervezett gazdasági erdőterület Má→Eg
Területfelhasználásnak, földhivatali művelési ágak és az országos erdőállomány kataszternek megfelelő átsorolás, érintett hrsz: 054, 050, 086/12, 0113/66, 0113/39, 0113/40
11. Tervezett hétvégiház, üdülőterület Mk→Üh
Zsófia zártkertek hétvégiház üdülőterületbe sorolása. Érintett hrsz: az összes zártkerti földrészlet
12. Tervezett különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület Eg→KbEn
A rekultivált hulladéklerakó hatályos terv szerint erdőterületbe sorolt területén különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület. Érintett hrsz: 090/4, 090/5, 090/6, 090/7, 090/8, 090/9
13. Tervezett általános mezőgazdasági terület Eg→Má
Tényleges területhasználat és földhivatali művelési ág szerinti besorolás. Érintett hrsz: 096
14. Tervezett, különleges, beépítésre nem szánt, temető terület Kt→KbT
Jogszabályváltozás miatt a temető terület átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. Érintett hrsz: 094
15. Tervezett különleges, beépítésre nem szánt szabadidős terület Vt→KbSza
A kijelölt településközpont vegyes terület átsorolása nagyterjedésű zöldterülettel rendelkező különleges, beépítésre nem szánt szabadidős területbe. A meglévő

településközpont vegyes terület elhatárolása és látványtakarás miatt a csatlakozó telekhatárok mentén véderdősávval. Érintett hrsz: 097, 099/7

16. Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip
A meglévő északi iparterülettől északi irányban a Kengyeli út mellett kijelölt ipari terület. Érintett hrsz: 09/23, 09/24, 09/25, 09/13, 09/14, 09/16, 09/17, 09/18, 09/19, 09/20, 09/21, 09/22
17. Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→Vtö
Jogszabályváltozás miatt a meglévő töltés terület átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. Érintett hrsz: 0120
18. Tervezett vízgazdálkodási, folyó terület V→Vfo
Jogszabályváltozás miatt a meglévő folyó (Tisza) terület átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. Érintett hrsz: 02
19. Tervezett vízgazdálkodási, csatorna terület V→Vcs
Jogszabályváltozás miatt a meglévő csatorna területek átsorolása, tényleges területfelhasználási változás nélkül. Érintett hrsz: összes külterületi csatorna
20. Tervezett közúti közlekedési terület Má→Köu
A belterület mellett közlekedési terület kijelölése Érintett hrsz: 068/48
21. Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület Má→Vü
Jogszabályváltozás miatt a meglévő gátórház területek átsorolása, a tényleges területhasználat szerint. Érintett hrsz: 014/6, 012/5
22. Tervezett védelmi célú erdőterület Má→Ev
A külterületen kijelölt védelmi célú erdőterület a Mezőhék felé vezető út és a meglévő major között, valamint a tervezett iparterületek mellett. Érintett hrsz: 055 hrsz a' alrészlet, valamint 09/22 hrsz egy része és a 05/15 hrsz egy része
23. Tervezett zöldterület, közpark Má →Zkp
A Zsófia tervezett hétvégi házas üdülőterület mellett tervezett zöldterület, közpark a 2100/1 hrsz- ú területen

Infrastrukturális változások:

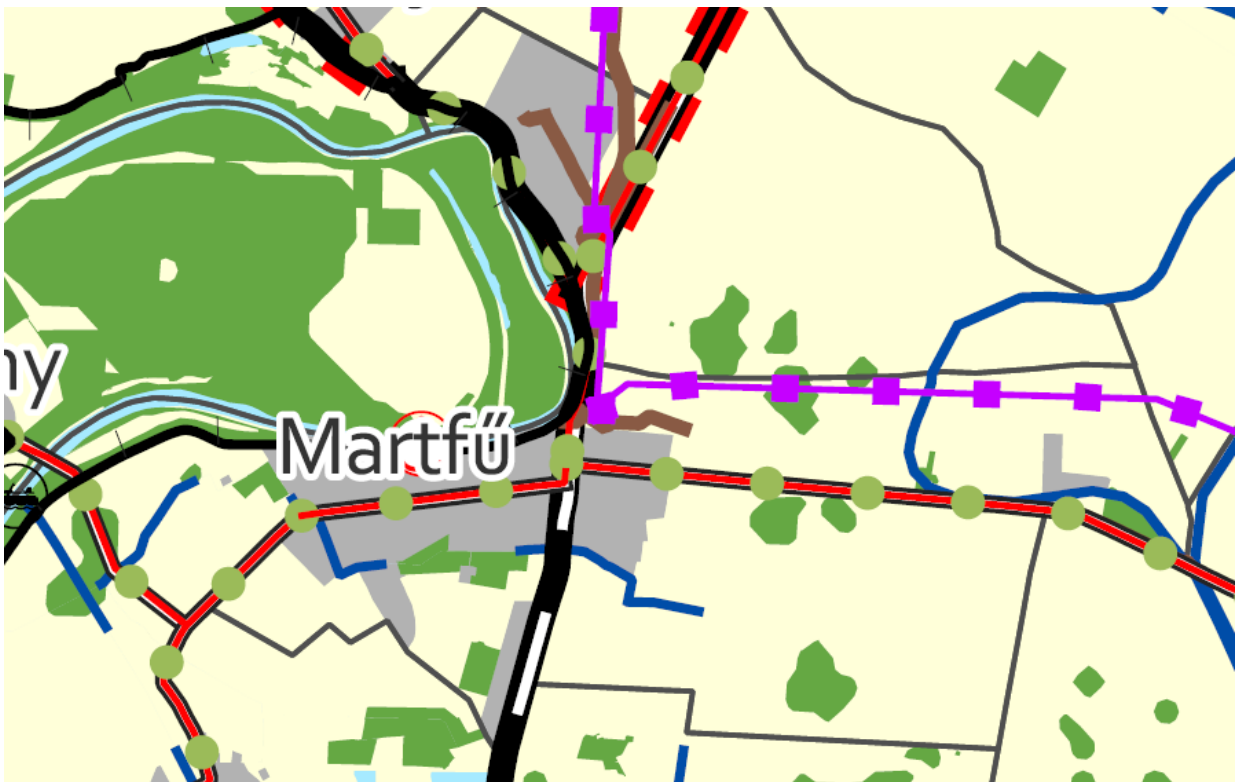
- Tervezett kerékpárút a 4629 jelű országos mellékút mellett Martfű - Kengyel - Törökszentmiklós viszonylatban, ipari parkhoz vezető út kiépítése a 442. számú főúttól, tervezett kerékpárút Martfű - Cibakháza viszonylatban, továbbá turisztikai tervezett kerékpárút a Tisza töltésén.

3.2. Településszerkezeti változások területrendezési tervekkel való összefüggéseinek bemutatása

Martfű új településrendezési eszköz készítéséhez szükséges a magasabbrendű tervek figyelembe vétel, mely jelen esetben a 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről és a Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Közgyűlés 3 / 2020 (V.13.) számú rendeletével jóváhagyott, és hatályos Jász – Nagykun – Szolnok Megye Területrendezési Tervét (MTrT) és a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendeletet foglalja magába.

- Jász-Nagykun-Szolnok Megye hatályos 2020. évi Területrendezési Terve (MTrT) Martfű város közigazgatási területét, a tervezéssel érintett területeit az alábbi térségekbe sorolja az *1. sz melléklet* alapján:
 - Mezőgazdasági térség
 - Erdőgazdálkodási térség
 - Települési térség
 - Vízgazdálkodási térség

kivágat a MTrT 1.sz. mellékletéből

Martfű község közigazgatási területe az alábbi térségi övezetekbe sorolt a MTrT 1. sz. függeléke alapján:

- 3.1 sz. melléklet: Ökológiai Hálózat
 - ökológiai folyosójának övezete
- 3.2. sz. melléklet: Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezete
- 3.3. sz. melléklet: Erdők övezete és erdőtelepítésre javasolt terület övezete
- 3.4. sz. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete
- 3.6. sz. melléklet: vízminőség-védelmi terület övezete
- 3.7. sz. melléklet: Nagyvízi meder övezete
- 3.9. sz. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyron övezete
- 3.10. sz. melléklet: Rendszeresen belvízjárta terület övezete
- 3.12. sz. melléklet: Térszervező városok övezete
- 3.14. sz. Melléklet: Ártéri tájgazdálkodás övezete

- Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények
 - főút – meglévő
 - földgázszállító vezeték - meglévő
 - elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal – meglévő
 - országos jelentőségű csatorna – meglévő
 - főút - tervezett
- Térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózat és egyedi építmények
 - országos mellékút - meglévő
 - földgázelosztó vezeték – meglévő
 - térségi csatorna – meglévő
 - térségi ellátást biztosító 132kV-os elosztó hálózat - meglévő
 - térségi kerékpárút - tervezett
 - országos vasúti mellékvonal - meglévő
 - térségi kikötő - tervezett

A magasabbrendű tervekhez való igazodást a településszerkezeti terv 5. melléklete tartalmazza.

3.3. A változások a hatályos településfejlesztési koncepcióval való összhangjának bemutatása

Fejlesztések belterület:

- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület K_{ök}→G_{ksz}

A településfejlesztési koncepció 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre 3. pontja alapján
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület L_{ke}→G_{ksz}

A településfejlesztési koncepció 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre 3. pontja alapján, valamint külön településfejlesztési döntés szerint
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt, temető terület K_t→K_{bT}

Jogszabályváltozás miatti átsorolás.

- Tervezett zöldterület, közpark terület $Z \rightarrow Zkp$
Törölt fejlesztés.
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés $\rightarrow Vtö$
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett különleges, beépítésre szánt, rekreációs terület $Gip \rightarrow Krek$
Külön településfejlesztési döntés szerint.
- Tervezett vízgazdálkodási csatorna terület $V \rightarrow Vcs$
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett vízgazdálkodási, vízműkút terület $V \rightarrow Vvk$
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett különleges, beépítésre szánt garázstelep terület $Gksz \rightarrow Kga$
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett vízgazdálkodási, turisztikai terület $Lke \rightarrow Vtur$
Záró szakmai véleményezés során történt átsorolás.

Fejlesztések külterület:

- Tervezett ipari, gazdasági terület $Má \rightarrow Gip$
A településfejlesztési koncepció 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre 2. és 4. pontja alapján
- Tervezett általános mezőgazdasági terület $Gip \rightarrow Má$
Fejlesztési elképzelés változása és megvalósíthatatlanság miatt.
- Tervezett különleges, szennyvíztisztító (ipari) terület $Gip \rightarrow Kszv$
Tényleges területhasználatnak megfelelő változás.
- Tervezett általános mezőgazdasági terület $Gip \rightarrow Má$
*Fejlesztési elképzelés változása és megvalósíthatatlanság miatt.
Tényleges területhasználatnak megfelelő változás.*
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület $Má \rightarrow Gksz$
A településfejlesztési koncepció 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre 3. pontja alapján

- Tervezett ártéri mezőgazdasági terület V→Má
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett ártéri védelmi erdőterület V→Ev
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület V→Vü
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület Gip→Kmű
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett gazdasági erdőterület Má→Eg
Tényleges területhasználatnak megfelelő változás.
- Tervezett hétvégi házas, üdülőterület Mk→Üh
A településfejlesztési koncepció 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre 3. pontja alapján
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület Eg→KbEn
A településfejlesztési koncepció 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre alapján
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Eg→Má
Tényleges területhasználatnak megfelelő változás.
- Tervezett, különleges, beépítésre nem szánt, temető terület Kt→KbT
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt szabadidős terület Vt→KbSza
Külön településfejlesztési döntés szerinti átsorolás.
- Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip
A településfejlesztési koncepció 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre 2. és 4. pontja alapján
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→Vtö
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.

- Tervezett vízgazdálkodási, folyó terület $V \rightarrow V_{fo}$
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett vízgazdálkodási, csatorna terület $V \rightarrow V_{cs}$
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett közúti közlekedési terület $Má \rightarrow Köu$
Fejlesztési elképzelés szerinti átsorolás
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület $Má \rightarrow Vü$
Jogszabályváltozás miatti átsorolás.
- Tervezett védelmi célú erdőterület $Má \rightarrow Ev$
Az új beépítésre szánt területek kijelölése miatt kijelölt védelmi célú erdőterület.
- Tervezett zöldterület, közpark terület $Má \rightarrow Zkp$
Az új beépítésre szánt területek kijelölése miatt kijelölt zöldterület, közpark terület.

4. Szakági javaslatok

4.1. Tájrendezési javaslatok

4.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

Marfű városa Jász-Nagykun-Szolnok megye székhelyéhez közel fekszik a Tisza bal partján. Jó infrastrukturális-, és kedvező természeti adottságokkal rendelkező, nagykunsági ipari-mezőgazdasági kisváros.

Az igazgatási terület északról Rákócziújfalival, keletről Kengyellel, Mezőhékkel szomszédos. Nyugatról a Tisza-folyón túl Vezseny, délről Tiszaföldvár igazgatási területe határolja. A város Szolnoki Kistérség Többcélú Társulás tagja.

A település igazgatási területe 2307,9582 ha: külterülete 1982,18 ha, zártkertje: 17,0, belterülete: 308,76 ha, lakosainak száma 6169 fő. (2017, január 1.)

A rendezési terv megalapozó munkarésében 1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata című fejezetben feltárássra került Marfű igazgatási határának terület-felhasználása. A vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a földhivatali nyilvántartásban lévő művelési ágak a tényleges tájhasználatot tükrözik.

A tájrendezés: a táji (természetes és épített) elemek összehangolása, a tájban rejlő értékek és potenciálok (kedvező élettani hatás, termelőképeség, használati érték, vizuális érték) hasznosítása.

Martfű város elfogadott fejlesztési koncepciójának alapja az ipari-, gazdasági fejlesztés és a környezettudatosság (környezeti terhelés csökkentése, energetikai racionalizálás), alternatív energiafelhasználás lehetőségeinek támogatása az önkormányzati és lakossági-, vállalkozási szférában. A meglévő táji- és természeti adottságok felhasználása a pihentető-, és aktív rekreációs célú turisztika fejlesztéséhez (meglévő gyógy- és termásvíz, a Tisza-folyó, mint ökosztráda hasznosítása) a fenntartható fejlődés figyelembe vételével. A felsoroltak kiegészítését, segítségét is szolgáló településkörnyezet előnyös átalakítása a „zöld város” megvalósításával (zöldfelületek fejlesztésével), versenyképes mezőgazdasági vállalkozások ösztönzése, valamint a természeti-, természetközeli állapotok megőrzése (változatos élőhelyek, növényvilág és a fauna), védelme mellett a biodiverzitás biztosítása.

Településfejlesztési Koncepcióban megfogalmazottakra alapozva, és a magasabbrendű területrendezési eszközök figyelembe vételével (OTrT, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési terv, valamint az Integrált Városfejlesztési Stratégia) fogalmaztuk meg a város tájszerkezetének alakítását és Martfű város tájhasználati - zöldfelületi rendszerének fejlesztési irányait és figyelembe vettük Martfű eltérő adottságú városi részeinek kiegyensúlyozott, integrált fejlesztését is.

A település természeti adottságai

Martfű igazgatási területe a Szolnok – Túri sík elnevezésű kistájon helyezkedik el. A település külterülete ártéri jellegű sík táj.

A város természeti adottságai (geológiája, domborzata, talajai, éghajlata, vízrajza, növény és állatvilága) részletesen ismertetésre került a megalapozó vizsgálat 1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet fejezetében a „A település természeti adottságai” bekezdésben.

Jelenlegi táji megjelenés, tájképi jellegzetesség

Meghatározó táji elemei a város környezetében az ipari létesítmények függőleges vonalakkal jellemezhető kontúrjai, (silótornyok, a gyártelepek kimagasló műszaki építményei, adótorony, vízmű torony), a közlekedést, szállítást biztosító vasútvonalak, ipari vágányok, közutak és a folyó szabályozásával kialakított töltés-védvonal. A települést körbeölelő tájban jelentősebb erdősült területek és a kertgazdasági terület növényzetének zöld lombfelületei, és gyepek is láthatók. Az épített, kisvárosi lakókörnyezetet a Tisza- folyót kísérő ártéri erdők változatos lomkoronái keretezik. Martfű Mezőhékkal, Tiszaföldvárral szomszédos határrészeit mezőgazdasági művelésű területek egyöntetűsége, nagyüzemi méretű mértani felosztása és a kultur-tájat átszelő öntözőcsatornák, (belvízelvezető árkok, földművek) mérnöki vonalvezetése jellemzi. A település keleti határában lévő gazdasági majorok (Kalapos major), ipari létesítmények (elektromos hálózat elosztó telep, üzemanyagtöltő állomás) határozzák meg a táj képét. A város látványának jellegzetessége, hogy a 442. számú útról nyíló érdekes városkép nem megszokott a hazai települések táji megjelenésében. (A város igazgatási központjának épületegyüttese és az azt körbeölelő Szent István park.) A helyiek megfogalmazása szerint a mai martfűi településkép egy modern, ipari létesítményekkel körülvett kisváros látványát nyújtja.

4.1.1.1. Tervezett tájhasználati változások, fejlesztések

Minden település táji környezete egyedi, ökológiai és vizuális értelemben, valamint tükröződik benne a mindenkori társadalom anyagi létfeltétele, gazdasága.

A rendezési terv időszakára szóló tájhasználati változások a település külterületének és belterületének terület-felhasználását egyaránt befolyásolják. A tájhasználati javaslatokban a természetvédelmi-, táji-, és tájképi elemek védelmének, és a tájtypusok jellegét megtartó tájhasználat elősegítése, valamint a településre vonatkozó térségi tervek az érvényben lévő OTrT, és a 2020. május 15.-től hatályos JNSZ MTrT térségi területfelhasználási kategóriái, térségi övezetei tájhasználati, területhasználati előírásaival való harmonizálás voltak a szempontok.

A tájrendezési javaslat célja, hogy a meglévő és a jövőbeni infrastrukturális adottságokat kihasználva, a település gazdasági életének fejlesztésével egy időben, a természet-adta lehetőségeket az idegenforgalom és a turizmus céljaira is felhasználva, a város történeti tájgazdálkodási örökségét környezetkímélő módon továbbfejlesztő tájhasználat jellemezze Marfű igazgatási területét.

Tervezett tájhasználati változások

Külterületen

1. Ipari-gazdasági terület kijelölése (Má→Gip)

A kijelölt iparterület a település északi részén a 442. számú közút és a meglévő iparterület mellett van. (05/15 hrsz.) A terület déli része tájképvédelmi terület övezetébe sorolt, így a tájba illesztésre ezen területen figyelmet kell fordítani. Természetvédelmi területet, Natura2000 területet nem érint. Javasolt a gazdasági terület Rákócziújfalu felőli oldalán védő erdősáv telepítésével környezetébe illeszkedőbbé tenni. Az erdő telepítését a 2009 évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló un. Erdőtörvény és a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet szabályozza. Az erdőtelepítésnél előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

2. Általános mezőgazdasági terület kijelölése (Gip→Má)

A korábbi rendezési tervben kijelölt, de meg nem valósult gazdasági terület (011/23, 011/2, 011/24, 011/26 hrsz.) visszaminősítése általános mezőgazdasági területté. Tájhasználati változás nem történt, javasolt a szántó művelésű területeken *az integrált termelési módok* és a *biogazdálkodás* nagyobb mértékű meghonosítása és a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása különös tekintettel a Tisza folyó közelségére.

3. Különleges szennyvíztisztító (ipari) terület kijelölése (Gip→Kszv)

A 442. számú út melletti területen (012, 011/12 hrsz.) jogszabályváltozás miatt kerül átsorolásra a terület. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

4. Általános mezőgazdasági területre visszaminősítés (Gip→Má)

A Kengyel felé vezető út mentén a meglévő iparterület mellett lévő az előző rendezési tervben kijelölt területen (09/28, 09/7 hrsz.) a gazdasági fejlesztés nem történt meg, így a terület

visszaminősítésre kerül. Az átsorolás település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak. Javasolt a szántó művelésű területeken az *integrált termelési módok* és a *biogazdálkodás* meghonosítása és a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása.

5. Kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület (transzformátor állomás) kijelölése (Má→Gksz)

A belterület (Óváros) északi szomszédságában lévő transzformátor állomás (032, 031 hrsz.) a tényleges területhasználatnak megfelelően kerül átsorolásra. Tájrendezési szempontból irreleváns a területhasználat változás.

6. Ártéri mezőgazdasági terület (V – Má)

A Tisza folyó árterén lévő, természetvédelmi oltalom alatt álló általános mezőgazdasági terület, rét (03/1b, 0126, 0122/2 hrsz.) jogszabályváltozás okán kerül átsorolásra. Az átsorolással tájhasználatában, táji megjelenésében változás nem történt. Tájrendezési szempontból irreleváns. A gyepes terület fenntartását a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet kezelési előírásának megfelelően kell végezni.

7. Ártéri védelmi erdőterület kijelölés (V→Ev)

A Tisza folyó árterén lévő, természetvédelmi oltalom alatt álló erdőterületek (03/1 a' alrészlet, 014, 0121, 0122/1, 0122/3, 0127 hrsz.) jogszabályváltozás miatt kerültek átsorolásra. Tájhasználat változás nem történt. A kijelölt területek az Országos Ökológiai hálózat ökofolyosó területéhez, tájképvédelmi terület övezetéhez, valamint az ártéri tájgazdálkodás övezetéhez tartoznak. Az Erdőtörvény (37/2009) és a végrehajtására kiadott FM rendelet (61/2017.) alapján kell erdőt telepíteni és fenntartani, valamint a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet területkezelési utasításának megfelelően kell az erdőművelést folytatni. A fenti jogszabályok szabályozzák az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást.

8. Gátörház kijelölés (V→Vü)

A Tisza-kanyarban a 442. számú út mellett lévő gátörház (03/4, 03/5 hrsz.) átsorolása jogszabályváltozás okán történt. Az átsorolásával tájhasználat változás nem történt, tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

9. Különleges mezőgazdasági üzemi terület kijelölés (Gip→Kmű)

A Kalapos dűlőben lévő major (044, 046, 047 egy része, 052/2, 057/1 hrsz.) átsorolása mezőgazdasági üzemi területté. Az átsorolásával tájhasználat változás nem történt, a területek táji megjelenésében sem történt változás. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

10. Tervezett gazdasági erdőterület (Má→Eg)

Kalapos dűlőben és a Mariházi dűlőben lévő területek (054, 050, 086/12, 0113/66 hrsz.) kerültek átsorolásra. Az Erdőtörvény (37/2009) és a végrehajtására kiadott FM rendelet (61/2017.) megfelelően kell erdőt telepíteni, fenntartani, az erdőművelést folytatni. A fenti jogszabályok szabályozzák az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az

erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást. Az erdőtelepítésnél előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

11. Tervezett hétvégházás üdülőterület (Mk→Üh)

Zsófia-kert teljes területe érintett a változásban. A terület tájhasználatában (kert, gyümölcsös, szántó) jelentős változás nem történik. Tájrendezési javaslat: a kertség jelleget, mint táji elem fenn kell tartani. Gyümölcsösök, szőlők, zártkertek revitalizációját támogatja a Földművelésügyi Minisztérium 2015.-ben indult nemzeti Kertség-fejlesztési Programja.

12. Tervezett megújuló energiahasznosítású terület (Eg→KbEn)

A város déli határában a volt szeméttelp területén (090/4, 090/5, 090/6, 090/7, 090/8, 090/9 hrsz.) az erdősítés nem valósult meg. A lezárt, rekultivált, gyepesített felületű hulladéklerakó terület monitorozási szakasza folyik. A területek átsorolásával tájhasználat változás nem történt. Tájrendezési javaslat, hogy az üzemi terület fejlesztése ne ütközzön táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel.

13. Általános mezőgazdasági területre visszaminősítés (Eg→Má)

A várostól délre, a 442. számú út mellett lévő terület (096 hrsz.) az erdőtelepítés nem valósult meg, így visszatorolásra került. Az átsorolás település tájhasználatában és az érintett terület, táji megjelenésében nem okoz változást, megfelel a tényleges területhasználatnak. Javasolt a szántó művelésű területeken az integrált termelési módok és a biogazdálkodás meghonosítása és a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása.

14. Tervezett különleges beépítésre nem szánt temető (Kt→KbT)

Az Öreg temető területe (094 hrsz.) jogszabályváltozás miatt került átsorolásra. Az érintett terület területhasználati kategória átsorolása tájrendezési szempontból irreleváns.

15. Tervezett különleges beépítésre nem szánt szabadidős terület (Vt→KbSza)

A város déli szomszédságában lévő területen (097, 099/7 hrsz.) nagy egybefüggő szabadidős zöldterület fejlesztés tervezett. Javasolt a tervezett szabadidős tevékenységek, programok mellett jelenlegi gyepes táji jelleg megtartása, valamint a tervezett területfejlesztés ne ütközzön táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel.

16. Iparterület kijelölés (Má→Gip)

A Kengyeli út mentén a település keleti határán lévő területen (09/23, 09/24, 09/25, 09/13, 09/14, 09/16, 09/17, 09/18, 09/19, 09/20, 09/21, 09/22 hrsz.) ipari-gazdasági terület kerül kijelölésre. A fejlesztésre kijelölt terület nem tartozik Natura2000 területhez és természetvédelem alatt álló területhez sem, valamint az ökológiai folyosó területét sem érinti. Tájrendezési javaslat a tervezett gazdasági terület Rákócziújfalu felőli határán széles védőerdősáv telepítése, az üzemi területeken belül ligetes fásítás. A védő erdősáv telepítésnél előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

17. Töltés kijelölése (töltés→Vtö)

A Tisza folyó menti töltés (0120 hrsz.) átsorolásával tájhasználat változás nem történt, a település táji megjelenése nem változott. Az érintett terület területhasználati kategória átsorolása tájrendezési szempontból irreleváns.

18. Vízgazdálkodási folyó (V→Vfo)

Jogszabályváltozás miatt a Tisza folyó (02 hrsz.) átsorolásával tájhasználat változás nem történt, a település táji megjelenése nem változott. Tájrrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

19. Vízgazdálkodási csatorna területek (V→Vcs)

Külterületen lévő összes csatorna terület átsorolásával tájhasználat változás nem történt, a település táji megjelenése sem változott. Az érintett területek területhasználati kategória átsorolása tájrendezési szempontból irreleváns.

20. Tervezett közlekedési terület (Má→Köu)

A Hunyadi János utca külterületi szakaszának (068/48 hrsz.) területhasználati kategória átsorolása tájrendezési szempontból irreleváns.

21. Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület (Má→Vü)

A komphoz vezető út melletti gátórház területe került a tényleges tájhasználatnak megfelelő területfelhasználási kategóriába. (0124/5, 0124/6 hrsz.) Az átsorolás tájrendezési szempontból irreleváns.

22. Tervezett védelmi célú erdőterület (Má→Ev)

A Kalapos major és a Mezőhéki út között kijelölt védelmi erdőterület (055 hrsz a' alrészlet). Az erdőtelepítésnél előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

23. Tervezett zöldterület, közpark (Má→Zkp)

Zsófia tervezett hétvégiházás üdülőterületnél kijelölt közpark (2100 hrsz) kialakítása, mely jelenleg is természetes növényzettel fedett területen található és a belterületi zöldfelületi rendszerhez is kapcsolható.

A közpark kialakítását kertészeti tervek alapján kell megvalósítani. Növényalkalmazásnál előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos fa- és cserjefajokat.

Belterületen

1. Tervezett kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület (Kök→Gksz)

A vasútvonal és a 442. számú közút közötti területen (343/11 hrsz.) tervezett kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület. A tájhasználat változás település zöldfelületi rendszerét nem

érinti. A gazdasági területek közlekedési út felőli szakaszán fasor telepítése javasolt. A fafajok listája a 2.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslatai fejezetben az utcafásítás bekezdésben található.

2. Tervezett kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület (Lke→Gksz)

Az Óvárosi településrészen a kijelölt területeken (1670/20, 1670/21, 1670/22 hrsz.) kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület került kijelölésre. Javasolt a gazdasági területet határoló utcákon a lakóterületi utcákon tervezett fásítás egységes folytatása. A fafajok listája a 2.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslatai fejezetben az utcafásítás bekezdésben található.

3. Tervezett különleges beépítésre nem szánt temető (Kt→KbT)

A Hársfa utcai sírkert (1440/3) területének jogszabály miatti átsorolása tájhasználat változást nem jelent, a település zöldfelületi rendszerét, táji látványát nem befolyásolja. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

4. Zöldterület közpark (Z→Zkp)

Törölt fejlesztés, jelenleg is meglévő közparkok

5. Töltés jelölése (töltés→Vtö)

A Tisza folyó töltésének (711/2 hrsz.) jogszabályváltozás miatt történt átsorolása nem okoz változást a település zöldfelületi rendszerében, zöldfelületi használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns.

6. Tervezett beépítésre szánt rekreációs területe (Gip→Krek)

A Kárász út mentén (1658/1, 1661, 1663 hrsz.) lévő szabadidős rekreációs célú terület került kijelölésre. Javasolt a természetközeli terület rendezett zöldfelületként való megőrzése. A hajdani bányató kitisztásával, partjának rendezésével, futó és edzőpálya kialakításával, szabadtéri fitness terület létesítésével, ligetes fásítással a tervezett zöldfelület használati és vizuális értéke is jelentősen és előnyösen változik.

7. Tervezett vízgazdálkodási (csatorna) terület (V→Vcs)

Jogszabályváltozás miatt került átsorolásra (1656 hrsz.) a szabadidős, rekreációs terület és a lakóterület közötti belvízelvezető csatorna. Használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns az átsorolás.

8. Tervezett vízgazdálkodási (vízmű-kút) terület (V→Vvk)

Jogszabályváltozás okán történt terület felhasználási kategóriaváltozás (1440/5, 1440/9, 349/52, 348/18, 1454/2 hrsz.). Területek átsorolása nem okoz változást a település zöldfelületi rendszerében, zöldfelületi használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns.

9. Tervezett különleges, garázstelep terület (Gksz→Kga)

Jelenleg meglévő garázstelepek, használatának megfelelő besorolás. Területek átsorolása nem okoz változást a település zöldfelületi rendszerében, zöldfelületi használatában, táji megjelenésében, megfelel a tényleges területhasználatnak. Tájrendezési szempontból irreleváns.

Záró szakmai véleményezés során a Tisza nagyvízi medrében lévő kertvárosias lakóterület átsorolásra került vízgazdálkodási turisztikai területbe. Tájrendezési szempontból változást nem jelent.

A fenti célul kitűzött tájhasználat változások a környezettudatosság igényével, települési lakókörnyezet megóvását, rendezett, közcélra hasznosított zöldfelületek korszerűsítését jelentik. Lényeges, hogy a tájhasználat változásra kijelölt fejlesztések ne ütközzenek táji-, természetvédelmi érdekekkel, értékekkel.

A fentieket figyelembe véve a jövőben a Martfűre jellemző táj, ökológiai, tájképi karakterének fennmaradása továbbra is biztosítható. Az idegenforgalom, a gyógy-turizmus, és a gazdasági tájhasználat bővülésével, közlekedési rendszer korszerűsítésével, a városi lakókörnyezet további zöldfelületi fejlesztésével, komfortosabb, korszerűbb, élhetőbb településsé válik.

2.1.1.2. Meglévő tájhasználat fejlesztése

Elsősorban ipari és szolgáltatási célú gazdasági tevékenység és a közlekedési területek (közutak, vasútvonalak), másodsorban a mezőgazdasági tájhasználat (szántóföldi művelés, állattartás-legelőgazdálkodás, kertgazdálkodás), valamint az erdőgazdálkodás, és a vízgazdálkodás alá eső területek, harmadsorban rekreációs célú területek és különböző védettségi fokozatú természetvédelmi oltalom alatt álló területek jellemzik a település igazgatási területének hasznosítását.

A rendezési terv célja a város külterületének meglévő táji-, környezeti-, infrastrukturális-, és természeti adottságait előnyösen alkalmazó tájhasználat: *a fenntartható fejlődést biztosító, korszerű, ökocentrikus fejlesztés.*

Mezőgazdasági-kertgazdasági tájhasználat

Az alföldi települések legfontosabb természeti erőforrása a termőföld. Martfűn eltérő minőségű termőtalajú területek: kedvező termékenységű alföldi mészlepedékes csernozjom talajok, réti csernozjom talajok, réti öntéstalajok és vályog-agyagos vályog talajok váltják egymást. A rendszerváltoztatást követően egyéni gazdálkodók (őstermelők) és mezőgazdasági vállalkozások művelik a termőföldet. A szántóföldi művelésű határrészeken gabonaféléket (búzát, árpát), takarmány- és ipari hasznosítású növényeket, kukoricát, lucernát, napraforgót, silókukoricát, repcét stb. termelnek. Zártkerti tájhasználat jellemzi közvetlenül a település déli szomszédságában lévő határrészt (Zsófia-kert).

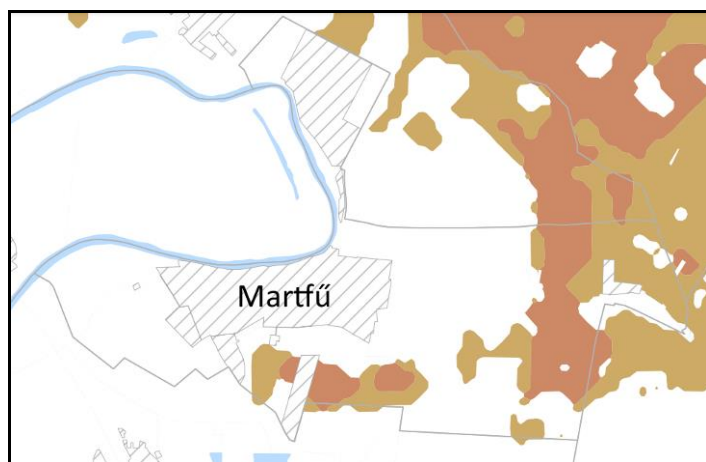
A település igazgatási területének **66,2 %-a** mezőgazdasági **szántóterület**, és **5,19 %-a** mezőgazdasági **rét** és **legelőterület**, **mezőgazdasági kertés** terület (kert, szőlő és gyümölcsös) együtt **0,74 %**.

A külterület (összesen 2307,96 ha) művelési ág szerinti megoszlása a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal *Földhivatali Főosztály Ingatlan-nyilvántartási Osztály adatszolgáltatása alapján (2020. október 13.) alapján:*

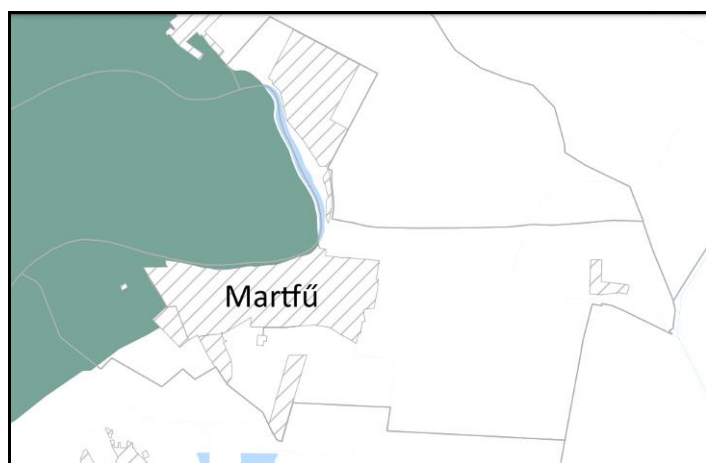
Művelési ágak	Belterület ha/m ²	Külterület ha/m ²	Zártkert ha/m ²	Összesen ha/m ²
----------------------	--	--	--------------------------------------	--------------------------------------

szántó	2,4361	1524,2207	1,7919	1528,4487
rét	-	9,8520	0,8515	10,7035
kert	-	4,6484	7,2715	11,9199
szőlő	-	-	-	-
gyümölcsös	-	7,2818	-	7,2818
legelő	1,8749	107,4149	-	109,2898
erdő	3,6853	106,6177	0,8915	111,1945
kivett terület	295,1171	208,5563	6,2027	509,8761
halastó	-	-	-	-
nádas	-	-	-	-
fásított terület	5,6536	13,5903	-	19,2439
Összesen:	308,7670	1982,1821	17,0091	2307,9582

A település jelentős része a magasabb-rendű területrendezési tervek (OTrT) szerint mezőgazdasági térség. A 2020. május 15.-től hatályos JNSZ MTrT szerint a kiváló termőhelyi szántó övezethez, és jó termőhelyi szántó övezethez (keleti határrészekén Kengyel, Mezőhék, Tiszaföldvár településekkel szomszédos külterületek, és a Tiszaföldvárral határos földterületek), valamint a külterület jelentős része az ártéri tájgazdálkodás övezetéhez tartozik. (nyugati határrészek a folyó mentén)

Kiváló termőhelyi szántó övezet (vörösesbarna) és jó termőhelyi szántó övezet világosbarna), és

Ártéri tájgazdálkodás övezet Martfű igazgatási területén. (MTrT)

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési koncepcióban foglaltak szerint elsődleges cél a mezőgazdaság hagyományokon alapuló, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése, valamint a hozzá kapcsolódó feldolgozóiparral kiegészítve az agrárvertikum versenyképességének fejlesztése. (önellátó település megvalósítása). A fenti dokumentumok előírják az agrárium termelékenységét elősegítő megújuló energetikai beruházások támogatását, vízhiányos és túlzottan csapadékos időszakokban fellépő problémák kezelését (árvíz-, belvív- és aszály kockázat), a helyi termelők és vállalkozások hálózatosodásának elősegítését.

Mezőgazdasági tájhasználat fejlesztés során a klimatikus viszonyoknak és termőföldi adottságoknak megfelelő vetésszerkezet kialakítása a cél. A monokultúra visszaszorítását szolgáló (Európai Unió által megfogalmazott ún. „zöldítés”) előírások betartása mellett ösztönözni kell az öntözéses területek megtartását, bővítését és magasabb gazdasági hozamú zöldségtermesztés elterjesztését. Ezt a határbeli utak karbantartásával, burkolásával, és a külterületi csatornahálózat rendszeres fenntartásával elősegíthető. (Kalapos-dűlő) Az felhagyott porták, gyümölcsösök, szőlők, zártkertek revitalizációját támogatja a Földművelésügyi Minisztérium 2015.-ben indult nemzeti Kertéség-fejlesztési Programja. A zártkertek újratelepítését, gyümölcsös-, és zöldséges- és fűszernövény kertek kialakítását oktatással, mentorálással is segíti. Szorgalmazza a tájra jellemző fajták ültetését (agro-biodiverzitás és génmegőrzés) és a hagyományos feldolgozási módok megtartását, termesztési hagyományok felelevenítését a települési értékmegőrzés, öngondoskodás-önfenntartás céljából is. A fentiek is és az alábbiak is a település tájtörténeti-táji megjelenésének további megtartását szolgálja.

Javasolt a szántó művelésű területeken az integrált termelési módok és a biogazdálkodás nagyobb mértékű meghonosítása. Az *integrált termelési rendszerek* korszerű talajerő-gazdálkodásnak megfelelően a talajba jutó nitrogén mennyiségének korlátozását (műtrágyázás, fejtrágyázás) és a talajösszetétel vizsgálat eredményének megfelelő, a termelt gazdasági növények igényeihez alkalmazkodó tápanyag-utánpótlást javasol a művelt területeken. *Biogazdálkodás* elötérbe kerülésén, a természetes talajerő-utánpótlást (trágyázás) a környezetvédelmi hatóság kezelési előírásának megfelelő szántóföldi művelést, hagyományos legeltető állattartást (adott területre meghatározott számú állat tartása) értjük. A korábban meghirdetett Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében a versenyképes mezőgazdaság (állattartás körülményeinek javítása, kertészetek modernizálása, méretgazdaságos üzemszerkezet, innovatív termelési eljárások), a fenntartható földhasználat (környezeti terhelés ésszerű csökkentése), valamint a genetikai sokféleség (természeti környezet, talaj, vizek, élőhelyek) védelme, megőrzése érdekében pályázatok segítik a mezőgazdaságból élőket.

Tájrendezési javaslat: a mezőgazdasági telephelyek fejlesztése során a majorok körüli védőerdőket is célszerű pótolni, felújítani, kiegészíteni. A telepítés során előnyben kell részesíteni a potenciális erdőtársulások fafajait, valamint az őshonos, vagy a tájra jellemző fafajokat.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX törvény tartalmazza a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvényből kiemelt a termőföld hasznosításával, a földvédelemmel, a talaj védelmével és a gyümölcsültetvény telepítésének engedélyezésével, nyilvántartásával kapcsolatos rendelkezéseket.

Állattartás

Martfű igazgatási területén állattartás nem jellemző. A kisebb tanyákon található a kevés állatlétszámú kettős hasznosítású szarvasmarha tartás (Mariházi tanyán magyar tarka és a Kalapos dűlői állattartó major).

A szántóföldi kultúrákhoz, turizmushoz kapcsolódó állattenyésztés fejlesztése javasolt. A meglévő állattartó telepek infrastrukturális (megújuló energiaforrások) és technológiai fejlesztés során környezetkímélővé és energiatakarékosá tehetők. (EMVA: természeti környezet megóvása, a megújuló energiatermelés ösztönzése.)

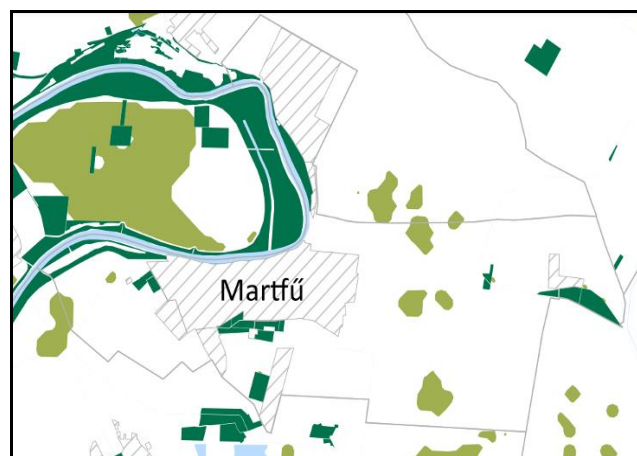
Erdőgazdálkodás

Martfűt is magába foglaló kistáj Alföld flóraidéke (*Eupannonicum*) Tiszántúli flórajárásba (*Crisicum*) tartozik. A terület potenciális erdőtársulásai között a szárazabb területeken pusztai tölgyesek (*Festuco-Quercetum roboris*), üdebb termőhelyeken a borok-füzesek, a fűzligetek, és a tölgy-kőris-szil ligeterdők, sziki tölgyesek jellemzők. Napjainkra az árterek és vízjárta területekről a keményfás ligeterdők kisebb állománytól eltekintve eltűntek a Közép-Tisza vidékéről. Az erdőgazdasági területeken elsősorban fiatal és középkorú erdők ültetvényerdők: keménylombú erdők tölgy, kőris, valamint juhar elegyes tölgyesek (Mariházi-rész, a temetők körül, és a mentett oldali Tisza-part mellett) a csatornák mentén, erdősávokban nyárfák, (Nagykunsági főcsatorna partjain), elegyes akácok a kalaposi határrészen 4627. számú főközlekedési út mellett és a szlobotkai részen). Ezen erdőfoltok főként gazdasági célt szolgálnak.

Védelmi célú erdők a Tisza hullámterén hazai nyárasok, erdősávok találhatóak belterületen a vasútvonal, vasút állomás és az Óváros közötti területen (kocsányos tölgyes), vegyes fafajú erdőfoltok (akác-nyáras-juharos) kert és mezőgazdasági- célú majorok körül (Zsófia-kert és a csatorna között), az ipari-szolgáltató területek, raktározási területek körül még nem alakult ki a több lombkorona-szintű védősáv.

Martfű külterületének utjait, csatornapartjait kísérő, nem folytonos fasorok többnyire fehér akác, szürke nyár, fehér fűzfából állnak. (a településről kivezető utak mente, csatorna-partok Csorcsány-ér, Cibakházi-Martfűi csatorna, határt képző földutak mente).

A természetvédelmi oltalom alatt álló Tisza-folyót kísérő területeken galériaerdő (fűz-nyár ligeterdő) és ültetvényerdők: fiatal és középkorú erdők találhatóak (Tisza-folyó ártere, határrészt fiatal nemes-nyáras erdő borítja.). A település igazgatási területének **4,81** %-a erdőterület. Az erdők jelentős része védelmi (partvédelmi, árvízvédelmi, természetvédelmi és mezővédelmi) célú, a gazdasági célú erdők kocsányos-cseres, hazai nyárasok és elegyes erdők, illetve akácok. Az erdők többségében állami tulajdonban vannak, de közösségi és magántulajdonú erdőket is nyilvántartanak.

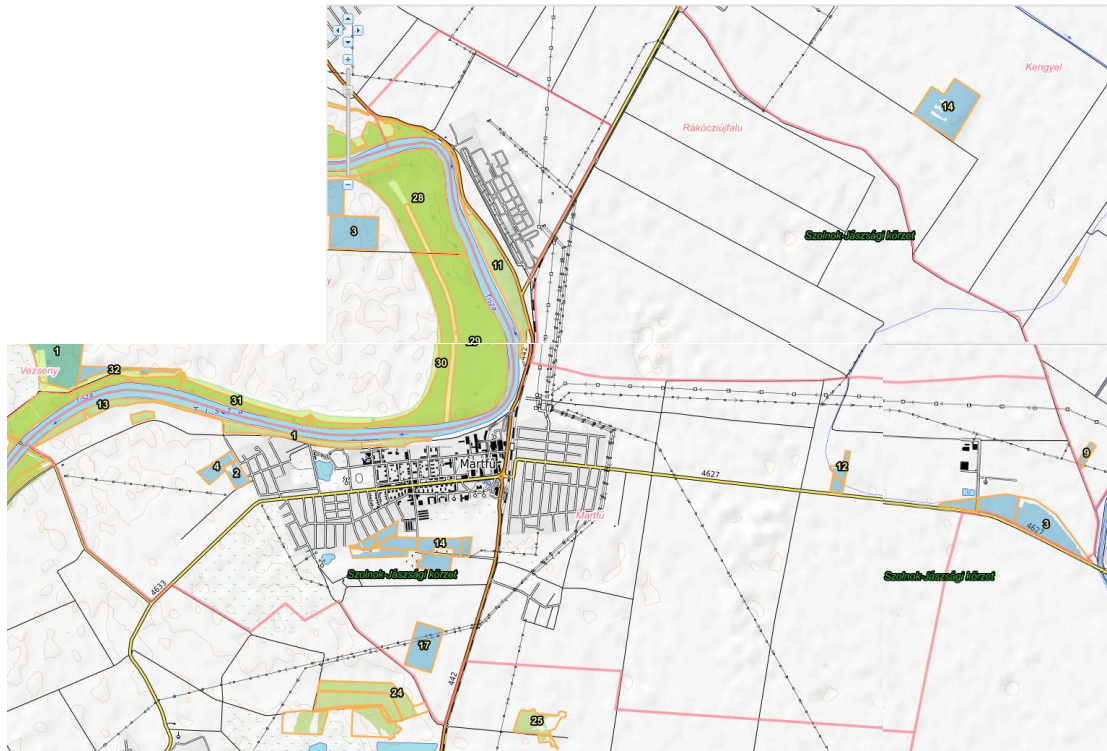
Erdők övezete (sötétzöld) és erdőtelepítésre javasolt terület övezete (világoszöld)

Az Országos Erdőállomány Adattár **101,85** ha **erdővel borított területet** és **5,73** ha **erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületet** tart nyilván.

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály adatszolgáltatása alapján (2020. október 20.):

- védelmi célú erdőterület : **42,61** ha,
- gazdasági célú erdőterület: **59,24** ha,
- közjóléti célú erdőterület: **0,00** ha

Marfű város közigazgatási területe két erdészeti tájra esik, a Nagykunságra és a Közép-Tiszai ártérre. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei területrendezési tervben (3/2020 számú V.13. rendelet) foglaltak alapján erdők övezetébe soroltak az erdőterületek (a Tisza folyó ártere, mentett oldalon a folyó menti erdők) és erdőtelepítésre javasolt terület övezetéhez sorolta Marfű külterületét .

Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőterületek

Marfű igazgatási területén a zöld színnel jelölt területek a védelmi célú, a kékkel jelölt erdők a gazdasági célú erdőterületek. (erdoterkep.nebih.gov.hu)

Az OTTrT előterjesztése alapján az erdőterületek bővítése a megyei rendezési terv szerint is kívánatosak. Az ökológiailag stabil állományú erdők telepítését, fafaj összetételét a gazdasági érdekek, termőhelyi- az ökológiai viszonyok határozzák meg. Javasolt az eredeti növénytársulások fafaj összetételét tükröző őshonos fafajú, természetközeli erdők, erdősávok telepítése.

Az Országos Ökológiai Hálózat ökológiai folyosó területéhez és a Natura2000 területekhez tartoznak Tisza menti erdők. Az igazgatási terület a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztályához, mint erdészeti hatósághoz tartozik. A 2009 évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről, az erdőgazdálkodásról szóló un.

Erdőtörvény és a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet szabályozza az erdőgazdálkodást, az erdő, mint élőhely védelmét és az erdőterületek érintő mindennemű emberi beavatkozást.

Tájfásítás

A tájrendezési javaslat az ökológiailag stabil állományú tájfásítások, fasorok telepítését írja elő. A létesítendő fásítások fafaj összetételét az a gazdasági érdekek (telepítés-támogatási rendszer), termőhelyi- az ökológiai viszonyok határozzák meg. Javasolt az eredeti növénytársulások fafaj-összetételét tükröző őshonos fafajú fasorok, védő erdősávok telepítése. Az erdészeti hatóság ajánlása alapján a meglévő fásítások, erdősávok megőrzése, lehetőség szerint az intenzív mezőgazdasági művelésű területeken 800-1000 méterenként az uralkodó szélirányt is figyelembe vevő tájfásítás, mezővédő erdősávok telepítése javasolt. A mezsgyéken, szélesebb (cserjesorokkal is kiegészített) további fasorok telepítése, a meglévők fenntartása, pótlása az élővilág védelme miatt és ökológiai szempontból is lényeges. Az állatok búvóhelyeül, madarak fészkelő helyeül szolgálnak, a megművelt szántóföldeken a talaj védelme érdekében is fontos táji elemek az erdővédő erdősávok. Az erdősávok tájésztetikailag is kedvezőbb látványt nyújtanak és az ökológiai folyosók folytonosságát is biztosítják.

Célszerű a lakóterületek porszennyezés elleni védelme és a mezőgazdasági üzemi területek (majorok), valamint terményfeldolgozó üzemek, és a gazdasági területek körül elhatárolódást, táji környezetbe való beilleszkedést biztosító tájfásítás, erdősáv létesítése. Ligetes erdők telepítését javasoltuk a rekreációs-, és turisztikai céllal fejlesztendő területeken, valamint a belterületi kondicionáló zöldfelület-fejlesztési területeken. A külterületen meglévő és leendő ipari-gazdasági területek belső határa mentén 15-25 m szélességű védőerdősáv létrehozásáról gondoskodjon a terület használója, tulajdonosa. A teljes záródású védősáv lombkorona szintjét őshonos, vagy tájhonos (fehérynár, korai juhar, magas kőris, magyar kőris, kocsányos tölgy, csertölgy, szilfa, mezei juhar, stb.) fafajok adják. Cserjeszintjét bodza, egybibés galagonya, vadrózsa, kőkény, közönséges som, orgona, tatárlonc, fagyal, stb. növények alkotják. Telepítésüket az idevonatkozó jogszabályoknak megfelelően szakirányú tervek alapján kell elvégezni.

Javaslatunk, hogy a jelenlegi közlekedési utakat kísérő hiányos fasorokat - a meglévők egészségi állapotának megfelelően azok kivágásával, vagy kiegészítésével, őshonos fafajok (kocsányos tölgy-*Quercus robur*, magas kőris-*Fraxinus excelsior*, magyar kőris-*Fraxinus excelsior* ssp. *pannonica*, pusztaszil-*Ulmus laevis* Puszta, fehérynár-*Populus alba*, juharfa-*Acer pseudoplatanus*, stb.) ültetésével fokozatosan pótolják. A fasorok telepítését a földtulajdonosokkal, erdészeti és közlekedési hatósággal egyeztetett módon, kell kivitelezni.

HONOS NÖVÉNYEK LISTÁJA

Természetesen előforduló, illetve természetvédelmi szempontból a védett természeti területen történő erdőtelepítésben, erdőfelújításban, tájfásításban elfogadható fontosabb őshonos erdei fa és cserjefajok a Duna-Tisza között:

<i>Acer campestre</i> – mezei juhar	<i>Populus x canadensis</i> szürkenyár
<i>Acer tatarica</i> – tatárjuhar	<i>Pyrus pyraeaster</i> – vadkörte
<i>Acer platanoides</i> – korai juhar	<i>Quercus robur</i> – kocsányos tölgy
<i>Alnus glutinosa</i> – enyves éger	<i>Quercus petraea</i> – kocsánytalan tölgy
<i>Betula pendula</i> – közönséges nyír	<i>Salix alba</i> – fehér fűz
<i>Carpinus betulus</i> – közönséges gyertyán	<i>Sorbus aucuparia</i> – madárberkenye
<i>Fraxinus angustifolia</i> ssp. <i>pannonica</i> - magyar kőris	<i>Populus alba</i> – fehér nyár
<i>Fraxinus excelsior</i> – magas kőris	<i>Ulmus laevis</i> – vénicszil
<i>Tilia kordata</i> – kislevelű hárs	<i>Ulmus minor</i> - mezei szil
<i>Populus tremula</i> – rezgőnyár	

Populus nigra – fekete nyár	
Berberis vulgaris - sóskaorbolya	Ribes rubrum – piros ribiszke
Cerasus fruticosa - cseplesmeggy	Prunus spinosa – kőkény
Clematis vitalba - erdei iszalag	Rhamnus catharticus – varjútövis
Cornus mas – húsos som	Rubus caesius - hamvas szeder
Cornus sanguinea - veresgyűrű som	Salix caprea – kecskefűz
Corylus avellana - mogyoró	Salix cinerea – rekettyefűz
Crataegus laevigata – cseregalagonya	Salix rosmarinifolia – serevényfűz
Crataegus monogyna - egybibés galagonya	Salix triandra – mandulalevelű fűz
Crataegus nigra – fekete galagonya	Salix viminalis – kosárkötő fűz
Euonymus europaeus - csíkos kecskerágó	Sambucus nigra - fekete bodza
Euonymus verrucosus – bibircses kecskerágó	Staphylea pinnata - hólyagfa
Frangula alnus - kutyabenge	Viburnum lantana - ostorménfa
Hedera helix - borostyán	Viburnum opulus - kányabangita
Ligustrum vulgare - fagyal	Vitis sylvestris – ligeti szőlő

Vízgazdálkodás

A település élő, természetes vízfolyása a Tisza-folyó, mely Vezensy településtől választja el Martfű igazgatási területét. A folyópart a Tisza mederalakító munkája miatt meredek és alig 200 m széles. A martfűi folyószakasz, az ártér és a parti védművek a Közép-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) felügyelete alá tartoznak.

A megyei szintű területrendezési tervben (3/2020 számú V.13. rendelet) foglaltak alapján a város igazgatási területe a nagyvízi meder övezetébe (Tisza folyó ártere), vízminőségvédelmi terület övezetéhez (Tisza-folyó és ártere, a település belterületének Szolnoki úttól északra lévő a gát vonaláig húzódó zöldterületek és a külterület Tiszaföldvárrel szomszédos terület), valamint a rendszeresen belvízjárta terület övezetéhez (a gyepterület és a település belterületével szomszédos déli határa) tartoznak.

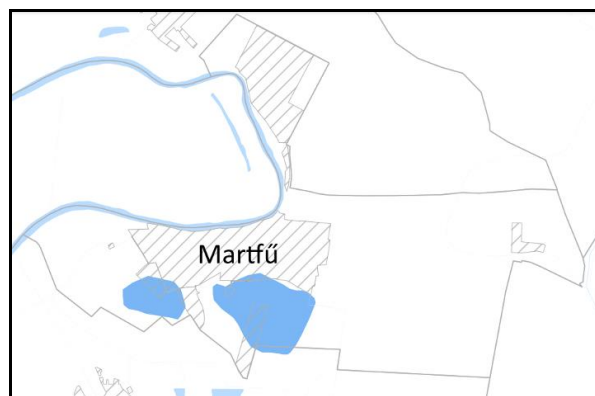
JNSZ MTrT foglaltak alapján Martfű igazgatási területén nagyvízi meder és VTT tározók övezetébe és a vízminőségvédelmi terület övezetébe sorolt területek.

Természetes vízfelületként jelennek meg a tájban a hajdani agyaggyerő helyeken kialakult, eltérő méretű bányatavak, tavacsok. (Kemping területén, kertvárosi településrészen közparkkal körbevéve, a kijelölt ipari park mellett a Mariházi részen, és a tiszaföldvári út mentén). Jelentős mesterséges vízfolyás a város keleti határát épphogy érintő Nagykunsági II. öntöző főcsatorna. (Kalapos-dűlő) és a részben természetes mederben folyó Csorcsány-ér. A település déli és nyugati határából a Zsófia-halmi belvízcsatorna a Cibakháza-Martfű belvíz-főcsatornába vezeti, a mezőhéki keleti határrészen a Harangzugi I-c belvízcsatorna gyűjti és vezeti le a csapadékvizet. Martfű város két hévízkúttal is rendelkezik. Az egyiket gyógyvizet kútnak minősítették külső fürdési célú felhasználásra. A 1100 m talpmélységű kút a strandfürdőt és a fürdőhöz kapcsolódó létesítményeket látja el termálvízzel. A másik a 1200

m mélységű hévízkút az iparterületen található és a Cipőgyár tulajdonában van. Ebből a kútból származó hévízzel, átfolyásos rendszerű geotermikus energia-hasznosítással fűtik a cipőgyári épületek kétharmadát.

A korszerű vízgazdálkodás a (az ennek érdekében történő szükséges vízügyi beavatkozások) növelik a mezőgazdasági tájhasználat terhelhetőségét, teljesítőképességének növelését, és csökkentik a klímaváltozás negatív hatásait (öntözési lehetőség, belvízelvezetés, árvízvédelem).

A vízgazdálkodási területek közvetlen közelében tervezett rekreációs célú területfejlesztések építményei, konkrét területi tervezése és kivitelezése során fokozott figyelmet kell fordítani a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről (főként a csapadékvizek elvezetését ill. esetleges kezelését érinti). A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló jogszabályban leírtak, és a 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízlétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló jogszabályban foglaltak betartása célszerű. A vizes élőhelyek környezetében, természetvédelem alatt álló területeken a természetvédelmi hatóság kezelési előírásainak megfelelően kell a fenntartási, növénytelepítési munkákat elvégezni. A Tisza mentének meglévő ökofolyosó szerepe továbbra is fenn kell, hogy maradjon! (élőhelyek védettsége, diverzitás megőrzése).

JNSZ MTrT foglaltak alapján Martfű igazgatási területén rendszeresen belvízjárta terület övezetébe sorolt területek.

Gazdasági tájhasználat

A településen jelenleg három ipari területen négy, a város életét meghatározó ipari létesítmény található.

1. Az Északi Iparterület (51 ha)

Rákócziújfalú határában a Tisza-hajlatban külterületen a 442. számú közút a Szolnok-Martfű-Kunszentmárton és a Martfű-Kengyel-Törökszentmiklós vasútvonalak közötti területen jött létre. Az élelmiszeripari üzemek telephely választásában meghatározó szerepet játszott a közúti és vasúti szállítási lehetőségek, a Tisza-folyó víznyerés szempontjából fontos közelsége, valamint a térség mezőgazdasági terményei (napraforgó, repce, szója, árpa). Bunge a tulajdonosa Európa egyik legnagyobb és legmodernebb és komplex (nyers és finomított étolajat gyártó, illetve palackozó) növényolajgyárának.

2. Tisza Ipari Park

Belterületen a hajdani cipőgyár területén lévő különböző gazdasági tevékenységet és szolgáltatást nyújtó közepes és kisméretű vállalkozások, üzemek (helyi tulajdonú Lukács Kft., Tisza Cipőgyárból átalakult Lorenz Shoe Group női divatcipőket, illetve női és férfi kényelmi cipőket előállító üzem) létesültek.

3. Martfű Ipari Park

A kertvárosi rész déli határában a Kérész utca folytatásában lévő (a Kövér majossal szomszédos) területen 1998-ban létesített 13 hektáros terület. A tervezett bioetanol üzem eddig nem valósult meg.

Iparterületek és a város kiszolgálására az E.ON Tiszántúli Áramhálózati ZRt. transzformátor-állomása, áramelosztó telepe, valamint a MOL Földgázszállító Rt. által üzemeltetett Szajol – Martfű földgázleágazó szállítóvezeték és a Martfű gázátadó állomás az Óváros északi szomszédságában található.

Kereskedelmi és szolgáltató létesítmények a városon áthaladó kelet-nyugati főutak mentén a városközpontban, Szolnoki úton a többszintes lakóépületek közötti zöldterületeken lévő épületekben, (pékség, cukrászda, piac, gyógyszertár, stb.), valamint az óvárosi településrészen, a Rákóczi úton, illetve a Rákóczi út, Kossuth L. utca kereszteződésében található (élelmiszerüzlet, fodrászat, gazdabolt, stb.). A városközpontban két nagy élelmiszerláncához tartozó kereskedelmi egység is megtalálható. (Lidl, Spar)

Különleges, gazdasági terület a város külterületén (442.-es út mellett a lezárt, rekultivált hulladéklerakó terület egy részén (090/6, 090/7 hrsz.) elkészült a településnek megújuló energiát biztosító napelempark.

A rendezési terv célja, hogy az ipari és gazdasági terület tulajdonosai, használói védőfásításoknál megfogalmazott szempontok szerint fizikai és optikai elhatárolódást biztosító teljes záródású védő erdősáv telepítésével tegyék tájba, településképpbe simulóbbá az üzemi területeket. Javasolt a nagyobb gazdasági területek belsőbb részeire is közepes vagy nagyobb termetű őshonos lombhullató fát telepíteni a gazdasági épületek hatékonyabb környezetbe illeszkedés érdekében.

Közlekedési tájhasználat

Martfű település-földrajzi helyzete kedvező. Fő forgalmi útja az észak-dél irányú 442. számú főút, mely áthalad a városon összekötve ezzel a települést Szolnokkal és Kunszentmártonnal. A településen két országos mellékút is keresztülhalad, az egyik 4627. jelű Martfű – Mezőhék országos mellékút, a másik 4633. jelű Tiszaföldvár-Martfű országos mellékút, melyek kelet-nyugat irányban biztosítanak közúti kapcsolatot. Kengyel, irányába vezető 4629. jelű összekötő úton Törökszentmiklóstra juthatunk el a településről. A 442. számú út mellett a körforgalom közelében üzemanyagtöltő állomás üzemel.

A településen belül több kiépített kerékpárút található. (Tiszaföldvár felé, Mezőhék felé, Szolnok irányába)

A Szolnok–Szentés vasúti szárnyvonal észak-déli irányban szeli ketté a közigazgatási területet. Vasúti megállóhely és rakodótér a település a belterületén a Városközpont, a Tisza Ipari Park és az Óváros között a 442. számú közúttal párhuzamosan található. Szolnok után Martfű a távolsági autóbusz forgalomba legjobban bekapcsolt település. A vízi és a közúti közlekedést egyaránt érintő komp köti össze Martfű városát a Tisza folyó túloldalán lévő Vezsenyvel. A település 306,125–306,225 fkm között lévő folyami hajóállomása nem üzemel. Martfű igazgatási területén a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazottak alapján az belterületi utak szerkezeti-burkolati fejlesztéséből, a városon áthaladó (részben turisztikai célú) kerékpáros hálózat fejlesztéséből, parkolóhelyek kialakításából áll.

Tájrendezési javaslat: a tervezett kerékpárút, és a belső utak fejlesztésekor a vonalas létesítmények melletti fásítás, (mely részben elhatárol, másrészt védő jellegű) lényeges és elmaradhatatlan! Extenzív körülményeket és a fenntartás hiányosságait elviselő, elsősorban őshonos, de a közlekedési csomópontok környezetében figyelemfelkeltő (de nem figyelemelterelő és a közlekedésbiztonságot nem zavaró elhelyezésű), dekoratívabb megjelenésű, (pl.: környezetétől elütő lombkoronaszínű, vagy virágzó fák, alacsony cserjék)

facsoportok telepítését javasolja a rendezési terv. A Tisza folyó gátján tervezett kerékpárút mellett két helyen kerékpárosok, turisták számára természetes anyagú, egyszerű kialakítású pihenőhely (fedett, nyitott esőbeálló, padok és asztal, hulladékgyűjtő elhelyezése) kialakítása célszerű.

Rekreációs és turisztikai célú tájhasználat

A város gazdasági életében is egyre jelentősebb méretű, fejlődő gazdasági ágazattá növi ki magát a város rekreációs tájhasználatát jelentő Martfű Termál SPA turisztikai központ. A helyi és kistérségi szabadidő- és sportprogramokhoz, vízi-sport eseményekhez kapcsolódó szabadidős tevékenységek a martfűi strand területén lévő meleg vizű kút gyógyvizére és a változatos természeti környezet továbbfejlesztésének lehetőségére támaszkodva valósult meg. A komplexum közel 13 hektárt foglal magába. Területén különböző komfortfokozatú szálláslehetőség is található (panzió, gyógy-kemping és apartman házak a csónakázató körül, valamint családbarát, háromcsillagos termál szálloda). Martfű városát gyógyhellyé nyilvánították 2017.-ben. A város rekreációs és turisztikai potenciálját növeli a belterülettel határos Tisza – Parton tervezett térségi kikőrő.

A rekreációs tájhasználatához köthető a vadász-turizmus is. A településen két vadásztársaság is működik. A martfűi Simon Ferenc Vadásztársaság és a tiszaföldvári Dózsa Vadásztársaság együtt, közel 20000 ha területen folytat vadgazdálkodást.

A rekreációs, szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó zöldfelületi fejlesztések, környezetalakítás, (szükséges építmények kialakítása, stb.) során a gazdaságossági-turisztikai szempontokon kívül az érintett területek természetvédelmi- és erdészeti és környezetvédelmi hatóságainak, vízügyi kezelőinek véleményét, egyetértését, valamint az idevonatkozó érvényes jogszabályokban foglaltakat is figyelembe kell venni. A meglévő értékes faállományú erdőfoltokat, ligeteket a lehető legnagyobb mértékben kell megtartani. A kijelölt rekreációs és turisztikai területfejlesztéssel érintett területeken az ökológiai zöldfolyosó folytonosságát a jövőben is biztosítani kell!

4.1.2. Természetvédelmi javaslatok

4.1.2.1. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló, vagy védelemre tervezett területek, értékek, emlékek

A település igazgatási területén nemzeti parki terület nincs, azonban európai jelentőségű és országos jelentőségű természetvédelmi területek megtalálhatóak. (Az egyes védelmi célú területek átfedésben vannak egymással.) Az OTTrT szerint és a megyei szintű területrendezési tervben foglaltak alapján a város igazgatási területe az Országos Ökológiai Hálózat részeként az ökológiai zöldfolyosó övezetébe, és a tájképvédelmi terület övezetébe (Tisza-folyó és ártere) sorolt. A nemzetközi természetvédelmi szervezet (BirdLife International) kritériumai alapján kijelölt fontos madárélfhelynek (Important Bird Areas) minősülő védett természeti terület (Tisza folyó és a partmenti, ártéri erdőterületek), valamint a Természet védelméről szóló 1996 évi LIII. törvény által meghatározott természeti területek nyilvántartottak a város közigazgatási területén.

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek a Natura 2000 területek.

Az európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet célja, hogy a település közigazgatási területén az Európai Közösségek Natura 2000 hálózatába tartozó kijelölésre került állat és növényfajok, valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhely típusok (ott élő állatok és növények élőhelyének) megóvása, a biológiai sokféleség fenntartásához, a biodiverzitás megőrzéséhez szükséges szabályok megállapítása, betartatása. (45/2006 XII. 8. és a 14/2010. V.11. KvVM Rendelet megerősítette a kijelölt területek védelmét.)

Marfű külterületén a *Különleges madárvédelmi területek Közép-Tisza (HUHN10004)* elnevezésű alábbi helyrajzi számú területek:

**0120, 0121, 0122/1, 0122/2, 0122/3, 0125, 0126, 0127,
013/1, 013/2, 014, 02, 024, 03/1, 03/3, 03/4, 03/5**

A területhez kötődő legfontosabb európai közösségi jelentőségű madárfajok (Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 2018. Natura 2000 adatbázis):

jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>),	vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>),
cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>),	bölgébika (<i>Botaurus stellaris</i>),
fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>),	fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>),
haris (<i>Crex crex</i>),	balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>),
fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>),	nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>),
rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>),	törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>),
tövisszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>),	barna kánya (<i>Milvus migrans</i>),
bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>),	halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>),
pajzsos cankó (<i>Philomachus pugnax</i>),	karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>).

A Közép-Tisza különleges madárvédelmi terület célkitűzése a jelenlegi klimatikus és állatföldrajzi viszonyaira jellemző, természetvédelmi szempontból kiemelt a madárfajok védelme. A Közép-Tiszán emelkedő számban fészkelő és teelő rétisas állomány, növekvő tendenciájának megőrzése az idős, őshonos állományú erdők megőrzésével, illetve azok természetes megújulásának elősegítésével, valamint a költés zavartalanságának biztosításával történhet. (az erdőkben fakivágási, művelési tilalom március 15.e és augusztus 1. között!)

A Közép-Tiszán átvonuló- és teelő úszóréce-csapatok vonuló- és gyülekezőhelyeinek védelme a vízi vad vadászat tilalmának fenntartásával érhető el.

Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek Közép-Tisza (HUHN20015) számokon nyilvántartottak. Marfű igazgatási területét érintő területek helyrajzi számai megegyeznek a különleges madárvédelmi területtel, helyrajzi számai az alábbiak:

**0120, 0121, 0122/1, 0122/2, 0122/3, 0125, 0126, 0127,
013/1, 013/2, 014, 02, 024, 03/1, 03/3, 03/4, 03/5**

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek:

- 1530 Pannon szikes sztyeppék és mocsarak.
- 6250 Síksági pannon löszgyepek
- 6440 Ártéri mocsárrétek
- 91F0 keményfás ligeterdők

A kijelölés alapjául szolgáló fajok:

- mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
- réti csík (*Misgurnus fossilis*)
- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- közönséges vidra (*Lutra lutra*)
- és a növények közül a kiscsészke őszeit *Cirsium brachycephalus*

A védett terület teljes egészében az országos ökológiai hálózathoz tartozik, annak ökológiai folyosó részeként.

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület

A településen külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület a **Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet**, mely a **Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság** működési területén található.

A Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet a 2/1978. OKTH határozattal jött létre. A védettség fenntartásáról az 59/2007. (X.18.) KvVM rendelet rendelkezik. A tájvédelmi körzet természetvédelmi törzskönyvi száma: 158/TK/78, kiterjedése 9338 ha.

A természetvédelmi területen a vízjárástól, vízállástól, keletkezésüktől függően több egymástól eltérő növénytársulású és faunájú területeket lehet megkülönböztetni (A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának kiadványában, és a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet honlapján ismertettek alapján). A növénytársulásokat és a bennük élő faunát az ligeterdők-ártéri erdők, kubik-erdők, a hullámtéri gyepek-nedves rétek, mocsárrétek a hullámtéri holtágak és a folyó vizeire csoportosítva jellemezhetjük. A település határához tartozó tiszai ártérszakasz értékes folyóparti és mocsári élőhelyeket alkot védett fajokkal. Az egyes élőhely típusokat részletesen a rendezési terv megalapozó munkarészeiben a 1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett területek, értékek, emlékek c. fejezetben az országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület bekezdésben ismertettük.

A Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet területén a TK fenntartási szabályzatának megfelelően kell az erdőgazdasági, mezőgazdasági, vízgazdálkodási területeken a gazdálkodáshoz szükséges munkákat elvégezni. Ez időbeli és területi szabályozást, tiltást is jelenthet. Ennek célja az élőhelyek megtartása, és az itt fészkelő, átvonuló madarak, állatok zavartalanságának biztosítása. A tájidegen növényfajok terjedésének megakadályozása (gyalogakác, süntök, amerikai kőris, zöldjuhar, árvízvédelmi töltéseken a selyemkóró).

Ide vonatkozó jogszabály még a 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről, és az 1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről.

Természeti területek

Természeti területek megőrizték a település táji környezetére jellemző természetes társulások egyes elemeit. Martfűn a honos fafajú erdőterületek, gyepterületek és a nyílt vízfelületek környezetének természetközeli növény együttesei, tájképi megjelenése is jelentős.

Az árvízvédelmi töltések vízdali lábazata mentén a tiszaparti margitvirág és a nyári tózike állományai ismertek. A fokozottan védett nagy sziki bagolylepke rendszeresen előfordul a sziki kocsord élőhelyeken. A fasorokban és ligetekben számos természetvédelmi oltalom alatt

álló madárfaj fészkel, ezért a mezsgyék és fasorok megmaradása és óvása fontos táj- és természetvédelmi prioritás.

Tájrendezési javaslat a védelem alatt álló természeti értékeket, veszélyeztető emberi tevékenységből adódó káros hatások (mezőgazdasági tevékenység, növényvédelem) csökkentése, megszüntetése, emellett a természetközeli élőhelyek, az ökológiai folyosó részeként nyilvántartott területek zavartalanságának további biztosítása, és a gyepterületek megtartása.

Védett területek

Kunhalmok

A kunhalom gyűjtőfogalomba tartoznak a sírhalmok (kurgánok), tellek (lakódombok), őrhalmok és határhalmok a Természetvédelmi Törvény (23.§) hatályba lépése -1997. január elseje óta védettek, a kunhalom fogalom meghatározása a törvény 2003-ban történt módosításával : „a kunhalom olyan kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi, illetve élővilág védelmi szempontból jelentős domború földmű, amely kimagasodó jellegével meghatározó eleme lehet a tájnak”. A kunhalmok tájképi- és élővilág védelmi értékkel rendelkeznek. A terület természetes állapotára jellemző növénytakaságok (pl.: löszpusztagyep), vagy azok különböző mértékben degradált maradványai, valamint az ezekhez kötődő állatvilág maradhettek fenn a területükön. Kunhalmok kultúrtörténeti, régészeti, néprajzi stb. jelentőséggel is rendelkeznek.

Martfű igazgatási területén található kunhalmok:

~ **Papp László – halma**

Közvetlenül a 442. számú közút keleti oldalán, a növényolajgyár szomszédságában található, nevét lábánál lévő tanya gazdájáról kapta. Magassága ismeretlen, állapota ép. (túlélte a nagy gyárépítkezéseket) Felszínét teljes egészében művelik, szántják ezért botanikai tájképi értéke nincs. Régészetileg feltáratlan.

~ **Vágott – halom (015,011/7 hrsz.)**

Mint a neve is jelzi a 442. -es út vágja félbe. Magassága 94,8 m (Bf). Jelenlegi állapotában roncsoltnak tekinthető, felszínét részben művelik, szántják, részben gyomnövényzet fedi. Botanikai, tájképi értéke nincs. Régészetileg nyilvántartott, de feltáratlan.

~ **Zsófia – halom**

A mezőgazdasági kiskertek területén található. Tetején villanyoszlop áll. Nem áll régészeti védelem alatt.

~ **Gyuris – halom (04, 011/9 hrsz.)**

A Martfű – Kengyel országos mellékúttól nyugatra, a növényolajgyár tőszomszédságában található ovális alapú halom, egykori tulajdonosa nevét viseli. Kurgán, feltehetően rézkori temetkezés folyt itt.(nyilvántartott lelőhely)

~ **Kalapos - halom**

A Nagykunsági II. sz. főcsatorna NY –i partján, a csatorna és a Csorcsány –ér által közrezárt szögletben fekvő, nagyjából kerek alaprajzú halom. Szintén rézkori temetkezés feltételezhető, nyilvántartott régészeti lelőhely.

Marfű legfontosabb természeti értékei :

Marfű igazgatási területén elsősorban a Tisza folyó és a vízfolyás parti sávjának növényzete, táji látványa és a kialakult természetes élőhelyek, a megtelepedett változatos élővilág jelenti

az elsődleges természeti értéket. Másodsorban a város közelében lévő erdők flórája és faunája.

A település helyi védett természeti értékeiről Martfű Város településképeznek védelméről, a 3/2018. (II. 23.) önkormányzati rendelet rendelkezik. Ebbe foglalták bele a Bata lakótelep kelet-nyugati irányban az iparterület kapujától induló és a Martfű Termál SPA épületegyüttesénél véget érő Gesztenye sor utca koros, kettős vadgesztenye fasorát.

Helyi természeti értéket jelent még a belterületi Hősök tere parkjának idősebb, karakteres, szép habitusú növényegyedei (kocsányos tölgyek, platánok sora, sudár, koros fenyői, stb.), örökzöldjeinek csoportja is. Helyi természeti értéként kezelhető a Városközpontot a lakótelepekkel, városi sportteleppel összekötő Szolnoki út mentén telepített egységes, kiteljesedett, szabályos formájú gömb virágos kőris fasora is, valamint természeti értéket jelent a Városközpont Szent István parkjának korosodó, végső lombkorona alakját lassan elérő változatos fa-és fenyő- és örökzöld fajú tervezett növénytársulása is (törökmogyoró fák, platánfák, feketefenyők, stb.)

Martfű védett növényfajai:

Bieberstein – gyújtoványfű, debreceni torma, nyári tőzike, pettyegetett őszirózsa, rucaöröm, sulyom, széleslevelű nőszőfű, tiszaparti margitvirág, törpemandula, nyúlánk sárma, hengeresfészű peremizs.

Martfű település védett madárfajai:

Bakcsó, barátcinege, barázdabillegető, barna rétihéja, bíbic, búbos pacsirta, búbosbanka, csóka, egerészölyv, erdei fülesbagoly, fehér gólya, fekete gólya, szalakóta, barna kánya, vörös vércse, rétisas, kis kócsag, nagy kócsag, jégmadár, partifecske, nagy őrgébics, fekete harkály, nagy fakopáncs, kis fakopáncs, zöld küllő

A természeti értékvédelem alatt álló különböző élőhely típusok (vizes- mocsaras környezet, száraz gyepes területek, erdősült területek, stb.) és az ott élő állatok és növények élőhelyének megóvása, a biológiai sokféleség fenntartásához, a *biodiverzitás megőrzéséhez szükséges*.

A város fejlődése szempontjából lényeges, hogy a természetközeli állapotú területekre, élővilágra ható külső tényezők károsító hatását minimalizálják.

4.1.3.1. Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

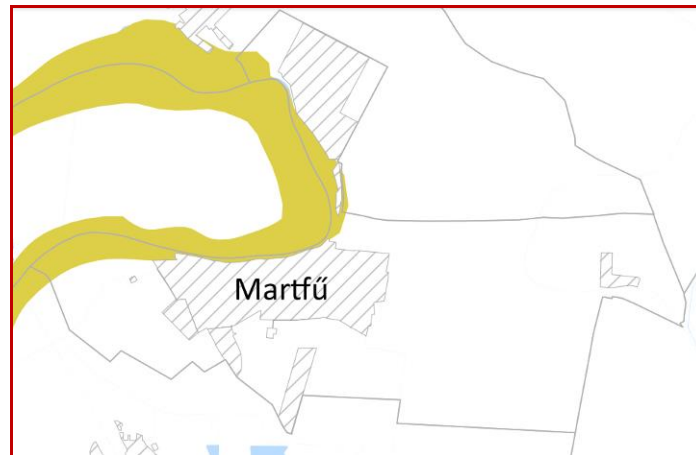
Az alföldi táj tájképét változatossá tevő, az élővilág számára menedéket nyújtó *szegélyek* a különböző felületű területek határán kialakuló keskenyebb-szélesebb növénytársulások (szántóterületek mezsgyéi, vízpartok és növényzetük, erdősült területek és szántók, gyepsterületek találkozási pontjai).

Tájképi szempontból értékesek a szántóművelés síkjából kiemelkedő kunhalmok, tanyák, a hozzájuk tartozó tanyafásítások, hagyományos gazdasági épületek, tájfásítások, mezővédő erdősávok, dűlőutak menti fasorok, vízállásos, mocsaras területek, egykori anyagnyerő-helyek maradványainak természetközeli társulásai. (Martfűn a Tisza folyó és partja menti vegetáció kül-, és belterületen, Mariházi belvízelvezető csatorna menti erdők). Magyarországon a

megmaradt gyepterületek akár a szántóföldi kultúrákhoz, akár az összterülethez viszonyítjuk alacsony arányúak, ezért természetvédelmi, tájvédelmi szempontból igen értékesek. (4633. számú út menti és Zsófia-kert melletti gyepterületek)

Marfű határában *tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek*:

- a Tisza folyó és hullámtere
- a folyó mentett oldalán lévő belterületi zöldterületek
- a település szomszédságában lévő gyepterületek és erdőterületek

Tájképvédelmi terület övezete Marfű igazgatási területén (JNSZ MTrT)

Egyedi tájértékek

A természet védelméről szóló törvény (1996. évi LIII.) alapján egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. A pontos egyedi tájérték-kataszter készítése a területileg illetékes Nemzeti Park Igazgatóság feladata, együttműködve a település önkormányzatával és a helyi lakossággal.

Marfű város építészeti emlékeit a Település Arculati Kézikönyv (Kiszelovics és Társa Kft. 2017. Szolnok) részletesen mutatja be.

A település helyi védett épített és természeti értékeiről Marfű Város településképeznek védelméről, a 3/2018. (II. 23.) önkormányzati rendelet rendelkezik.

Marfű tájképileg is meghatározó építészeti értékei (építmények, építményrészletek, műalkotások) az alábbiak:

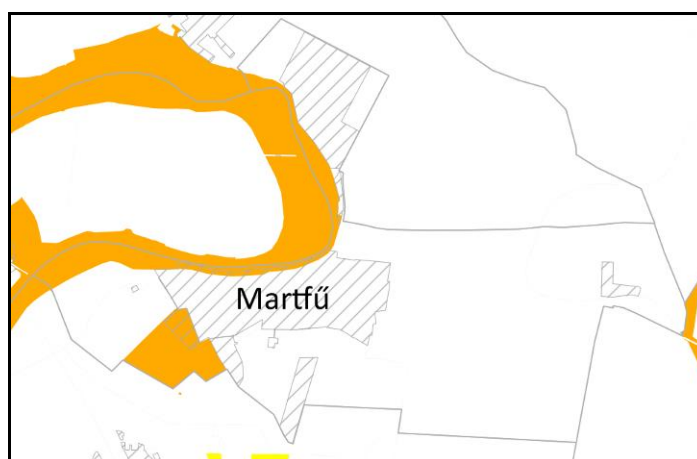
- ~ ***A városközpont épületegyüttese***: a városháza, a református templom, a katolikus templom és köztük, körülöttük a város főtere, parkja és szoborcsoportjai.
- ~ ***Bata-lakótelep***, mely 1999-től az Európai Örökség része. Olyan egyedülálló lakótelep, mely egykori formáját, elrendezését megőrizte.
- ~ ***Művelődési ház és Könyvtár épülete*** (1960-as évek). Az épület megőrizte Marfű településtörténetének egy jellemző korszakát (szocreál).
- ~ ***Időkapu***

Táji értékek: Kövér kereszt, Kövér-Blaskovich kereszt, Katolikus templom előtti kereszt, Óvárosi részen lévő kettős fakereszt és a temetőkertben lévő Feszület.

4.1.3.3. Ökológiai hálózat biztosítása

Az *ökológiai folyosó területei* a település határában lévő természeti területek, élőhelyek (nedves rétek, szikesek, füves legelők, árokpártok, védőfásítások). A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján község igazgatási területét érinti a Nemzeti Ökológiai Hálózat (2018. évi CXXXIX. törvény alapján) *ökológiai folyosó* területének része. (Tisza folyó és ártere, 4633 számú út menti legelő).

Az *ökológiai folyosók folytonossága biztosításának* érdekében, a mozaikosan elhelyezkedő természeti, természetközeli területeket, élőhelyeket szélesebb mezővédő erdősávokkal, utak menti fásításokkal, fasorok ültetésével javasolt összekötni.

Országos Ökológiai Hálózat Martfű igazgatási területét érintő része:
a narancssárga szín az ökofolyó területét jelöli.

4.1.4. Biológiai aktivitásérték változása

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 18.§-a

alapján a település teljes közigazgatási területére számított biológiai aktivitásérték egyenleg fenntartását igazolni kell az 1 hektárnál nagyobb újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg.

A tervezett szerkezeti terv módosításait követően a település biológiai aktivitásértéke **341,49** ponttal növekszik.

Területfelhasználás		Hatályos településszerkezeti terv szerint			Új településszerkezeti terv szerinti		
		Terület (ha)	Érték mutató	Biológiai aktivitásérték	Terület (ha)	Érték mutató	Biológiai aktivitásérték
Lk	Kisvárosias lakóterület	23,39	1,2	28,07	23,39	1,2	28,07
Lke	Kertvárosias lakóterület	158,18	2,7	427,09	158,06	2,7	426,76

Vt	Településközpont vegyes terület	38,4	0,5	19,20	26,22	0,5	13,11
Gksz	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	46,27	0,4	18,51	42,77	0,4	17,11
Gip	Egyéb ipari gazdasági terület	177,05	0,4	70,82	132,61	0,4	53,04
Ksp	Különleges beépítésre szánt terület, sportpálya	4,34	3,0	13,02	4,34	3,0	13,02
Kstk	Különleges beépítésre szánt terület, strandkomplexum és gyógykemping terület	12,96	1,875	24,3	12,66	1,875	23,74
Kk	Különleges beépítésre szánt terület, kastély (rendezvényház) terület	1,73	1,5	2,60	1,73	1,5	2,60
Krek	Különleges beépítésre szánt terület, rekreációs célú				4,90	1,5	7,35
Kv	Különleges beépítésre szánt terület, vízmű terület	0,49	1,5	0,74	0,49	1,5	0,74
Kmü	Különleges beépítésre szánt terület, mezőgazdasági üzemi terület				14,25	1,5	21,38
Kszv	Különleges beépítésre szánt terület, szennyvíztisztító telep	1,18	1,5	1,77	1,23	1,5	1,85
Kszl	Különleges beépítésre szánt terület, szennyvízleeresztő	0,03	1,5	0,05	0,03	1,5	0,05
Kt	Különleges beépítésre szánt terület, temető	2,76	3	8,28			
Kga	Különleges beépítésre szánt terület, garázstelek				3,82	0	0
Üh	Hétvégiházias üdülőterület				22,27	3	66,81
Köu	Közúti közlekedési terület (orsz.főút)	7,95	0,5	3,98	7,95	0,5	3,98
Köu	Közúti közlekedési terület	46,22	0,6	27,73	46,66	0,6	28,00
KöK	Kötőpályás közlekedési terület	7,50	0,6	4,50	7,97	0,6	4,78
Z/Zkp	Zöldterület (közpark)	13,39	6	80,34	15,48	6	92,88
Ev	Védelmi erdőterület	5,81	9	52,29	60,47	9	544,23
Eg	Gazdasági erdőterület	43,67	9	393,03	70,59	9	635,31
Má	Általános mezőgazdasági terület	1559,3	3,7	5769,25	1557,98	3,7	5764,53
Mk	Kertés mezőgazdasági terület	22,27	5	111,35			
V	Vízgazdálkodási terület	128,08	7	896,56			

Vfo	Tisza-folyó				48,33	7	338,31
Vcs	Vízgyűjtőterület csatorna				12,53	7	87,71
Vtö	Vízgyűjtőterület töltés terület				7,03	7	49,21
Vvk	Víznyomókutak				0,39	7	2,73
Vü	Vízgyűjtőterület üzemi terület				0,43	7	3,01
Vtur	Vízgyűjtőterület turisztikai célú terület				0,30	7	2,10
KbT	Különleges beépítésre nem szánt terület, temető				2,76	4,875	13,455
KbEn	Különleges beépítésre nem szánt terület, megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület				6,46	3,2	20,67
KbSza	Különleges beépítésre nem szánt terület, szabadidős terület				12,18	3,2	38,98
	töltés	7,03	1,5	10,55			
ÖSSZESEN							
		2308		7964,03	2308		8305,52

4.2. A települési zöldfelületi rendszer fejlesztése

A belterületi zöldfelületek megjelenésükben, területi nagyságukban, és a település életében betöltött szerepükben igen eltérőek. A zöldfelületi rendszer hálózati elemei a település utcái és az utcákat kísérő növényzet.

A település zöldfelületi rendszerének hármaskörű funkciója van: *ökológiai-, használati érték, és vizuális-esztétikai jelentősége* van.

1. A település **ökológiai adottságai** javításának leglényegesebb eszköze a kondicionáló hatású ültetett növényzet. A zöldfelület kedvezően módosítja a helyi klíma alakulását. Előnyösen befolyásolja a település hő- és vízháztartási viszonyait, valamint a levegőszennyezettséget is csökkenti, és előnyös környezetminőséget biztosít.
2. A zöldfelületi elemek **használati értékét** a feltöltődést szolgáló kertberendezési tárgyak, (utcabútorok, közvilágítás, ivó-kutak, kerti burkolatok, stb.) mennyisége, minősége, elrendezése, valamint a zöldfelületen folytatható rekreációs tevékenységek sokfélesége (pihenés, sportolás, játék-szórakozás, kulturális programok, stb.) határozzák meg.
3. A zöldfelületek **vizuális, esztétikai hatása**, hogy a dekoratív növényzettel borított közparkok, közkertek, a fásított utcák hozzájárulnak a kedvező településkép kialakításához. Az utcafásítások „zöld folyosói” a község zöldfelületi elemeit fűzik egybe, valamint a település területrészeit a szomszédos külterület biológiailag aktív felületeivel kapcsolják össze.

Martfű tervezetten kialakított kisváros. A település múltja szorosan összefügg a város gazdasági-ipari fejlődéstörténetével. Városrészenként elkülönülnek az egyes településrendezési elképzelések folyamán kialakított építészeti, környezetalakítási létesítmények. Ahogy annak idején a kukoricaföldből „kinőtt” a cipőgyár, úgy valósult meg a gazdasági-, a kertvárosi- és az óvárosi részt összekötő Városközpont. A város igazgatási központja egyben a település zöldfelületi központja is. Martfű biológiailag aktív felületeinek nagysága jelentős. (növényzettel borított zöldterületek, ligetes-fás területek). A lakosságot szolgáló, minőségi, kondicionáló zöldfelületek aránya a beépített területekhez és a lakosság létszámához mértén megfelelő. A város nyilvántartásában szereplő, összes gondozott belterületi zöldterület 18,106 hektár. Ez 14 különböző közhasználatú zöldfelületet, közparkot jelent. A települési zöldfelületek kertépítészeti kialakításának, fenntartásának jó minősége, a Településrendezési Konceptióban megfogalmazottak szerint is jelentősen hozzájárul település-imázs formálásához, Marfű „élhetőségének” és turisztikai vonzerejének növeléséhez.

4.2.1. Zöldfelületi rendszer elemeinek fejlesztési javaslatai

A Marfű zöldfelületi rendszerének alábbiakban ismertetett, javasolt fejlesztésénél figyelembe vettük a település Zöld Város projektjében, és a Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akciótervében (ZIFFA készítette: Pagti Bt. 2017.október 20.) és a város Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS készítette Kiszelovics és Társa Településtervező Kft. 2020. december) megfogalmazottakat, a klímabarát város-szerkezet kialakításának elősegítését. A települési zöldfelületi rendszer fejlesztésének az „Élhető város” elnevezésű települési cél szempontjait:

- ~ esztétikus városkapu megteremtése (442. számú út mentén),
- ~ Tisza-parti sétány és a hozzá kapcsolódó zöldfelületek rendezése, fejlesztése,
- ~ a közparkok, városi zöldfelületek szolgáltatásainak (használati értékének) bővítése és infrastruktúrájának, kertberendezési tárgyainak megújítása,
- ~ jövedelemtől és életkortól függetlenül használható, mozgásra, egészséges életmódra és kreativitásra ösztönző szabadidős, rekreációs célú zöldfelületek növelése, bővítése,
- ~ településképp javítása a közterületek további rendezésével.

Marfű zöldfelületi elemei a településközpontban, az egyes településrészek feltárási utcái mentén, valamint a hajdani anyaggyűjtő helyek területén található.

A zöldfelületi elemeket jelentőségük (közhasználatuk, elhelyezkedésük), kialakításuk és növényzetük minősége, valamint a terület fenntartás gyakorisága, a zöldterület nagysága alapján rangsorolva az alábbiak:

Az elsődlegesen *kondicionáló hatású közhasználatú zöldfelületek*: az intenzíven fenntartott közparkok, közkertek területe (Szent István Park, Hősök tere, Művelődési központ és könyvtár zöldfelülete, Bata-park, Tisza-menti közpark, volt agyagbánya helyén lévő közpark). *Korlátozottan közhasználatú települési szintű zöldfelületi elemek*: a játszóterek (központi

játszótér, óvárosi és kertvárosi játszótér) az intézmények zöldfelületei (iskolakertek, óvodakertek, temetőkertek), és a sport- és tornapályák, területe.

Zöldfelületi szempontból *nem közhasználatú*, de jelentős zöldfelülettel rendelkező rekreációs zöldterületek a standfürdő területe, gyógy-kemping (Martfű Termál SPA létesítményeinek területe).

Különleges zöldterületek a biológiai aktivitással bíró, település közössége számára használati értéket nem jelentő, de vizuális élményt nyújtó zöldterületek: a folyópartot kísérő galéria erdők, a települést délről határoló erdők, erdőfoltok növénytársulásai.

Sajátos, *a település zöldfelületi karakterét meghatározó zöldfelületi elemek*: a lakótelepek un. úszótelkein létrehozott kisebb-nagyobb összefüggő zöldterületek, kertrészletek (Bata lakótelep, Szolnoki út és a Munkácsy út mente), a belterületi utakat kísérő széles zöldsáv, a kereskedelmi területek zöld növényzettel fedett környezete, parkolói. *Egyéb zöldfelületi elemek* a biológiai aktivitással bíró, de használati értéket a település közössége számára nem nyújtó zöldfelületek: a családi házas lakóterületek kertjei, a belterületi, mezőgazdasági hasznosítású és erdősült területek.

A zöldfelületi elemek fényképekkel is illusztrált, részletes ismertetése a rendezési terv megalapozó munkarész 1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata fejezetének 1.13.1.1. Szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek c. bekezdésében található.

Meglévő zöldfelületi elemek fejlesztésének lehetőségei

Kertépítészeti eszközökkel történő minőségi fejlesztés kertépítészeti eszközök alkalmazásával (szükséges tereprendezés, leendő használatától függő minőségű és területű burkolatépítés, kertberendezési tárgyak világítótestek-kandeláberek, padok, hulladékgyűjtő edények, ismertető és hirdetőtáblák, virágládák elhelyezése) érhető el. A meglévő, közhasználatú zöldterületeken turisztikai és idegenforgalmi fejlesztéssel összefüggő zöldfelületi fejlesztés átgondolt kertépítéssel, dekoratív növénytelepítéssel valósítható meg. (Tisza parti közpark, volt agyagbánya területén lévő közpark fejlesztése pihenőkerttel, illatparkkal, kerékpáros és gördeszkás ügyességi pályával, futópályával, kutyajátszótérrel-futtatóval, stb.)

A játszóhelyek üzemeltetésére vonatkozó előírások: a játszótér használatbavételét követően az üzemeltető a területileg illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőséget a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelethez tartozó *nyilvántartási adatlap* szerint köteles tájékoztatni. (A játszótér címe, a játszótéri eszközök száma, és az eszközök nyilvántartása). Az üzemeltetőnek Ellenőrzési és karbantartási tervet kell készíteni. A rendszeres és éves ellenőrzéseket dokumentálni kell. A rendkívüli károkat (játszóeszköz, növényzet) és töréseket azonnal meg kell szüntetni, hogy a játékok biztonsága és használhatósága az előírásoknak megfeleljen. Ügyelni kell, hogy a gyermekek használta parkrészekre és az azok közelében lévő területekre (játszóhely, az iskola, óvoda előtti területek) balesetet okozó (szúrós, mérgező), vagy allergizáló növény ne kerüljön! A játszótérek karbantartásánál, felújításánál figyelembe kell venni az idevonatkozó európai szabványokat (esési távolságok, rugalmas esésvédő burkolat, korszerű anyagú játszószerkezetek, stb.)

Kertészeti eszközökkel létrehozható minőségi változás a közhasználatú zöldfelületek és az intézmények esetében a meglévő növényzet fokozott ápolásával, egyes kertrészletek átgondolásával az előregedett, balesetveszélyes növények eltávolításával, a növényállomány „korszerűsítésével”, színesítésével valósítható meg. (városközpont zöldfelületei, Hősök tere,

sportcentrum területe, iskolakertek, óvodakertek) Beavatkozás mértékétől függően kell kertész szakembert alkalmazni, vagy kertépítészeti növényjegyzék alapján szükséges a zöldfelület fejlesztése, minőségének megtartása. Javasolt őshonos, tájhoson fafajok és azok kertészeti fajtáinak felhasználása. A zöldfelületi fejlesztés során, a közterületen lévő idős fák ápolását, szükség szerinti kivágását a területileg illetékes jegyző engedélyezheti. A fák korona-alakítását, kivágását lakott területen csak erre feljogosított szakember végezheti! (346/2008. XII. 30. Korm. Rendelet). A fák ápolását a madarak költési idején kívül kell elvégezni!

Parkfenntartással elérhető minőségi változást fokozott karbantartással, faápolással, gyakoribb növényvédelemmel, talajjavítással és elsősorban rendszeres fenntartással kell elérni. A kertberendezési tárgyak műszaki állapotának szakszerű ellenőrzésével, cseréjével, a balesetveszélyes, előregedett, növényzet eltávolításával, újak telepítésével megújítható és minőségileg fejleszthetők ezek a zöldfelületek (Tisza menti park, lakótelepek környezete, temetőkertek, és az utak, utcák mente, parkolók környezete).

Utcafásítás:

Az utcák növényzete meghatározó a település esztétikus, táji megjelenésében, valamint az ott lakók „komfortérzetének” kialakításában.

Marfű szabályos utcakialakítású városrészekből álló, többnyire rendezett utcaképet mutató település. Változó utcaszélességű és eltérő útminőségű utcák találhatók a város belterületén. Az utcák növényzete is eltérő. A „szokásos” gyümölcsfa fasorok mellett (Óváros), a Városközpontban a faiskolában természetett különleges, nem „hagyományos” fás növényzet (gömbjuhar, gömbkőris, hársfák, szomorú fűzek, vadgesztenye, oszlopos tölgy) és a Kertvárosban örökzöldek (formára nyírt nyugati tuja, aranytuja, oszlopos tiszafa, smaragdtuja) is megtalálható. A temető felé vezető út mindkét oldalán a különleges garázstelep beesorolású területeket szomorú fűz fasorok határolják.

A település jelentős utcáin, központi területein, főterén évelőágyások és egynyári virágfelületek, színesítik a településképet. A város forgalmasabb és szélesebb utcáin, központi helyeken (iskola, óvoda orvosi rendelő, egyéb intézmények közelében), dekoratív megjelenésű virágzó, vagy színesedő lombosított díszfa, a helytől függően magas vagy alacsony, virágzó cserje, tarka évelő és egynyári virágok további ültetése javasolt. A szélesebb utakon (442. számú út, Kérész út mellett, a kijelölt, de még nem lakott lakóterület leendő utcáin) magasabb termetű, (természetesen, ha ezt villanyvezeték megléte nem teszi lehetővé), a környezetbeillő, őshonos fafajokkal rokon, a település utcafásítási hagyományait követő fafajokból álló fasorok telepítését javasoljuk. Az utca szélességétől, a légvezetékek „sűrűségétől”, a beépített vagy beépítésre szánt, rekreációs célú fejlesztésre szánt területek jelegétől függően az alábbi fafajokat javasoljuk a településképet javítására alkalmazni:

Magas fák:

- Magas kőris - Fraxinus excelsior és fajtái
- Arany kőris – Fraxinus excelsior Aurea
- Keskenylevelű kőris – Fraxinus angustifolia Raywood
- Nagylevelű hárs – Tilia platyphyllos Pannonia
- Nagylevelű hárs – Tilia platyphyllos Szent István
- Korai juhar – Acer platanoides fajták
- Oszlopos korai juhar – Acer platanoides Columnare
- Terméstelen vadgesztenye - Aesculus hippocastanum Baumannii
- Mezei juhar- Acer campestre Korinthosz
- Platánfa - Platanus acerifolia Palóc

Díszcseresznye – *Prunus serrulata* Kansan
Oszlopos tölgy – *Quercus robur* Fastigiata
Oszlopos fehérnyár – *Populus alba* Pyramidalis

Villanyvezetékek alá, illetve szűk utcák fásítására kistermetű fák:

Csörgőfa – *Koelreuteria paniculata*
Termés nélküli vérszilva – *Prunus cerasifera* Nigra
Gömb juhar – *Acer platanoides* Globosum
Gömb szivarfa – *Catalpa bignonioides* Nana
Gömb csepleszmegegy – *Prunus fruticosa* Globosa
Gömb virágos kőris – *Fraxinus ornus* Mecsek
Gömb eperfa – *Morus alba* Fegyvernekiana
Gömbakác – *Robinia pseudoacacia* Umbraculifera
Kis koronájú ezüsthárs – *Tilia tomentosa* Teri
Gömbkoronájú kislevelű hárs – *Tilia cordata* Green Globe
Oszlopos gyertyán – *Carpinus betulus* Fastigiata
Díszkörte – *Pyrus calleryana* Chanticleer
Gömb csepleszmegegy – *Prunus fruticosa* Globosa
Díszgalagonya – *Crataegus Paul's Scarlet*

4.2.2. Zöldfelületi ellátottság alakulása

Marfű város zöldfelületi ellátottsága a gondozott, fenntartott, területek nagyságának tekintetében jó és megfelelő. Jelentős a nagy biológiai aktivitású, egybefüggő, ligetes növényzettel borított területek aránya a beépített, lakott területekhez képest. A lakosok számához képest használati érték szerint is megfelelőek a település zöldfelületei, és jelentős nagyságú zöldterületeken végeznek fenntartási munkákat (gyepkaszálás, virágültetés, szükséges faápolás, szeméthyűjtés, stb.). Vizuális-esztétikai jelentőséggel a településközpont zöldfelülete, a Hősök tere, a művelődési ház zöldfelülete és a város rekreációs központjához tartozó zöldfelület, valamint a Hársfa utcai temetőkert bír.

Marfű tervezett zöldfelületi rendszerének fejlesztésével, szabadidős, rekreációs területek (a Kárász utca mentén, Tisza-parti közpark) bővítése, fejlesztése, a Tisza parti sétány kialakítása, utcafásítások növénytelepítéseivel *javul a település zöldfelületeinek minősége*. A meglévő *zöldfelületi elemek használati értéke megnő*, (volt agyagbánya helyén lévő közpark kertépítészeti fejlesztése, sportterület növénytelepítése, városkapu kialakítása), valamint *a meglévő, eltérő rendeltetésű zöldfelületek* (Szent István park, Tisza-parti közpark, szabadidős célú rekreációs területek fejlesztése, intézménykertek, lakótelepi közterületek, stb.) *vizuális, esztétikai értéke is nő* a szakszerű, dekoratív növénytelepítéseket követően. A város belterületének biológiai aktivitás mértéke is jelentősen megnövekszik, a zöldfelületek minőségi fejlesztése során, valamint a (gyepszint, virágfelületek, alacsony és magas cserjeszint, bokorfák és magas lombos fák alkalmazásával) zöldfelületek lomszintjeinek száma is gyarapodik jelentősen növelve a lombfelületet, ezáltal a zöldfelületek kondicionáló hatását. A kondicionáló hatású zöldfelületi elemek a helyiek és a turisztikai, idegenforgalmi célból idelátogatók komfortérzetét is növeli. Lényeges fejlesztési javaslat a település

zöldfelületi elemeit összekötő fasorok ültetése, szélesebb védelmi célú növény-sávok telepítése a gazdasági területek körül, melyek gazdagítják az utcaképet és funkcionálisan és vizuálisan elhatárolják a gazdasági-szolgáltatói területhasználatot a lakóterületektől. A zöldfelületi elemek összekapcsolásával használati értéket is, valamint a település táji környezetének feltárásával vizuális értéket is növel a tervezett helyi jelentőségű kerékpárút és az utak menti fasorok.

4.2.3. A zöldfelületek ökológiai szerepének erősítésére vonatkozó javaslatok

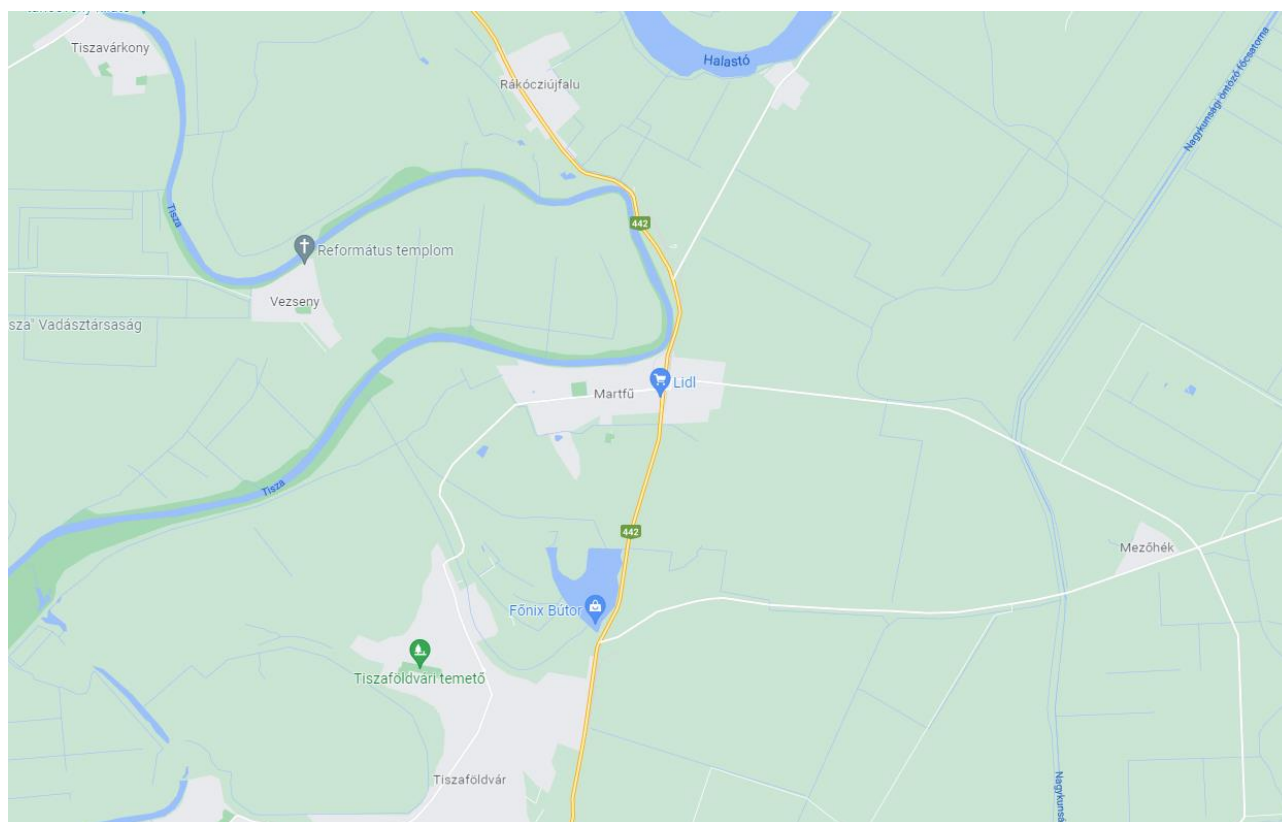
A zöldfelületek települési környezetre gyakorolt sokrétű hatását nevezzük a kondicionáló hatásnak. A zöldfelületek legfontosabb ökológiai értéke az oxigén előállítás és a széndioxid megkötése, valamint a párologtatás. A növényzet települési környezetre gyakorolt hatása, hogy kedvezően befolyásolja a levegő minőségét, a szálló por mennyiségét csökkenti, és a levegő hőmérsékletét is kedvezően befolyásolja. A lombos fák árnyékot nyújtanak és a növények párologtatásával kedvező mikroklímát alakítanak ki. A zöldfelületek lombfelületei előnyösen befolyásolják a vízháztartási viszonyokat, valamint a felszín alatti vizek minőségét javítják, megakadályozzák a talajleemosódást lejtős felületeken. A növényzet tagolja a települést: összeköt és elválaszt, elhatárol. A zöldfelületek növényzetének szerepe nagymértékben függ az alkalmazott növény fajától, fajtájától a telepítés sűrűségétől térbeli elrendezésétől. A ligetes telepítés előnye a kedvező légmozgás kialakulása település átszellőzésében, vagy ellenkezőleg az erős légmozgás, szél mérséklése. A zöldfolyosók, fasorok is előnyösek a város átszellőztetése szempontjából, valamint a belterületi zöldfelületi elemeket fűzi egymáshoz egy egységes zöldfelületi hálózattá fejlesztve azokat. A zajvédelem szempontjából zárt telepítésű, teljes záródású lombkoronaszintek kialakítása célszerű.

A zöldfelületek lakható életteret biztosítanak, közérzetünkre jó hatást gyakorolnak. A rekreációt, azaz felüdülést a szabálytalan formák, a zöld szín árnyalatai, a lombzatban lakó madarak csicsérgése, az illatos, színesen virágzó növények látványa megnyugtató, felüdítő. Ezért is lényeges, hogy a tervezett zöldfelületek kialakítását szakszerű környezetrendezési vagy kertépítészeti terv készítése előzze meg és a kivitelezést (épített elemek, ültetett növényzet), szaktudással rendelkezők végezzék el, vagy szakember irányításával történjen a megvalósítás. Növényhasználat alkalmazkodjon a klimatikus viszonyok változásához, de járuljon hozzá a zöldfelület dekoratív megjelenéséhez is. Gazdag faj számú, harmonikus megjelenésű növény-együttesek kialakítása legyen a cél!

A meglévő zöldfelületi elemek kertészeti fejlesztésénél fontos szempont a lombkorona szint számának növelése, úgy, hogy a zöldfelületen tartózkodók (köz-) biztonságérzete ne csökkenjen. (áttekinthetőek, átláthatóak legyenek a zöldfelületek, közparkok, játszóterek!)

5. Közlekedési javaslat

Ez a Településrendezési terv Közlekedési tervrészé a tervezés időszakában-érvényben lévő és kötelezően alkalmazandó „A településrendezési tervek közötti közlekedési munkarészei,, című ÚT 2-1.218/2003. számú Útügyi Műszaki Előírás , a „Szentbeni közúti csomópontok méretezése és tervezése” című ÚT 2-1.214/2004. számú Útügyi Műszaki Előírás, valamint a Közutak távlati forgalmának meghatározása előrevetítő módszerrel” című ÚT 2-1.118. számú Útügyi Műszaki Előírás alapján készült.

Martfű és térsége
(forrás: Google Maps)

5.1. Közúti hálózati kapcsolatok

Martfű város Jász-Nagykun-Szolnok megyében, a megyeszékhelytől dél, dél-keletre, mintegy 22 km-re található. A 442. számú Szolnok – Kunszentmárton másodrendű főút mellett a település országos közúthálózatba való becsatlakozását a 4629. jelű Törökszentmiklós – Martfű összekötő út, a 4627. jelű Öcsöd – Martfű összekötő út és a 4633. jelű Martfű – Cserkeszőlő összekötő út biztosítja.

Martfű a „B” tervezési osztályú kategóriába sorolható, mivel a település érinti az országos jelentőségű közlekedési hálózatot.

A 442. számú másodrendű főút az osztályba sorolás szerint:

- a külterületet tekintve: Tervezési osztály: **K.IV.**
Környezeti körülmény: **A**
Tervezési sebesség: **90 km/óra**

- a belterületet tekintve: Tervezési osztály: **B.IV.**
Hálózati funkció: **c**
Környezeti körülmény: **B**
Tervezési sebesség: **50 km/óra**

A 4627. jelű, 4629. jelű és a 4633. jelű összekötő utak az osztályba sorolás szerint:

- a külterületet tekintve: Tervezési osztály: **K.V.**
Környezeti körülmény: **B**
Tervezési sebesség: **70 km/óra**

- a belterületet tekintve: Tervezési osztály: **B.V.**
Hálózati funkció: **c**
Környezeti körülmény: **B**
Tervezési sebesség: **50 km/óra**

442. számú Szolnok – Kunszentmárton másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 9191 jármű/nap, azaz 10511 E/nap volt a 2020. évben.

A számlálás a 12+503 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2020. évben:	2035-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	5974 j/nap x 1,256 =	7506 j/nap x 1,0 =	7506 x 0,15 =	1126 E/óra
Autóbusz	161 j/nap x 1,025 =	165 j/nap x 2,5 =	413 x 0,15 =	62 E/óra
Tehergépkocsi	2695 j/nap x 1,564 =	4215 j/nap x 2,5 =	10538 x 0,15 =	1581 E/óra
Motorkerékpár	163 j/nap x 0,919 =	150 j/nap x 0,8 =	120 x 0,15 =	18 E/óra
Kerékpár	178 j/nap x 1,000 =	178 j/nap x 0,3 =	53 x 0,15 =	8 E/óra
Lassú járművek	20 j/nap x 1,526 =	31 j/nap x 2,5 =	78 x 0,15 =	11 E/óra
	9191 j/nap	12245 j/nap	18708 E/nap	2806 E/óra

A fentiek alapján várható forgalomnagyság a 2035. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **12245 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **2806 E/óra**

A megengedett forgalomnagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása nem fog megfelelni a 2035. évi a várható forgalomnagyságnak.

442. számú Szolnok – Kunszentmárton másodrendű főút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 10635 jármű/nap, azaz 12172 E/nap volt a 2020. évben.

A számlálás a 18+200 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2020. évben:	2035-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	7026 j/nap x 1,256 =	8828 j/nap x 1,0 =	8828 x 0,15 =	1324 E/óra
Autóbusz	234 j/nap x 1,025 =	240 j/nap x 2,5 =	600 x 0,15 =	90 E/óra
Tehergépkocsi	3046 j/nap x 1,564 =	4763 j/nap x 2,5 =	11908 x 0,15 =	1786 E/óra
Motorkerékpár	107 j/nap x 0,919 =	98 j/nap x 0,8 =	78 x 0,15 =	12 E/óra
Kerékpár	184 j/nap x 1,000 =	184 j/nap x 0,3 =	55 x 0,15 =	8 E/óra
Lassú járművek	38 j/nap x 1,526 =	58 j/nap x 2,5 =	145 x 0,15 =	22 E/óra
	10635 j/nap	14171 j/nap	21614 E/nap	3242 E/óra

A fentiek alapján várható forgalomnagyság a 2035. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **1417 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **3242 E/óra**

A megengedett forgalomnagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása nem fog megfelelni a 2035. évig a várható forgalomnagyságnak.

4629. jelű Törökszentmiklós – Martfű összekötőút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 2160 jármű/nap, azaz 2755 E/nap volt a 2020. évben.

A számlálás a 11+383 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2020. évben:	2035-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	1287 j/nap x 1,251 =	1610 j/nap x 1,0 =	1610 x 0,15 =	242 E/óra
Autóbusz	46 j/nap x 1,026 =	47 j/nap x 2,5 =	118 x 0,15 =	18 E/óra
Tehergépkocsi	758 j/nap x 1,339 =	1015 j/nap x 2,5 =	2538 x 0,15 =	381 E/óra
Motorkerékpár	19 j/nap x 0,928 =	18 j/nap x 0,8 =	14 x 0,15 =	2 E/óra
Kerékpár	30 j/nap x 1,000 =	30 j/nap x 0,3 =	9 x 0,15 =	1 E/óra
Lassú járművek	20 j/nap x 1,340 =	27 j/nap x 2,5 =	68 x 0,15 =	10 E/óra
	2160 j/nap	2747 j/nap	4357 E/nap	654 E/óra

A fentiek alapján várható forgalomnagyság a 2035. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **2747 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **654 E/óra**

A megengedett forgalomnagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2035. évig a várható forgalomnagyságnak.

4627. jelű Öcsöd – Martfű összekötőút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 1104 jármű/nap, azaz 1217 E/nap volt a 2020. évben.

A számlálás a 14+900 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2020. évben:	2035-ben:	E/nap	MOF
--	---------------------	------------------	--------------	------------

Személygépkocsi	671 j/nap x 1,251 =	839 j/nap x 1,0 =	839 x 0,15 =	126 E/óra
Autóbusz	12 j/nap x 1,026 =	12 j/nap x 2,5 =	30 x 0,15 =	5 E/óra
Tehergépkocsi	385 j/nap x 1,339 =	516 j/nap x 2,5 =	1290 x 0,15 =	193 E/óra
Motorkerékpár	19 j/nap x 0,928 =	18 j/nap x 0,8 =	14 x 0,15 =	2 E/óra
Kerékpár	8 j/nap x 1,000 =	8 j/nap x 0,3 =	2 x 0,15 =	0 E/óra
Lassú járművek	9 j/nap x 1,340 =	12 j/nap x 2,5 =	30 x 0,15 =	5 E/óra
	1104 j/nap	1405 j/nap	2204 E/nap	331 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2035. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **1405 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **331 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2035. évig a várható forgalom nagyságnak.

4633. jelű Martfű - Cserkeszlő összekötőút:

Az átlagos napi forgalom (ÁNF): 2457 jármű/nap, azaz 2707 E/nap volt a 2020. évben.

A számlálás a 2+300 km. szelvényben történt.

A járműtípusonkénti megosztás:

	2020. évben:	2035-ben:	E/nap	MOF
Személygépkocsi	1759 j/nap x 1,251 =	2200 j/nap x 1,0 =	2200 x 0,15 =	330 E/óra
Autóbusz	96 j/nap x 1,026 =	98 j/nap x 2,5 =	245 x 0,15 =	37 E/óra
Tehergépkocsi	417 j/nap x 1,339 =	559 j/nap x 2,5 =	1398 x 0,15 =	210 E/óra
Motorkerékpár	89 j/nap x 0,928 =	83 j/nap x 0,8 =	66 x 0,15 =	10 E/óra
Kerékpár	94 j/nap x 1,000 =	94 j/nap x 0,3 =	28 x 0,15 =	4 E/óra
Lassú járművek	2 j/nap x 1,340 =	3 j/nap x 2,5 =	8 x 0,15 =	1 E/óra
	2457 j/nap	3037 j/nap	3945 E/nap	332 E/óra

A fentiek alapján várható forgalom nagyság a 2035. évben:

- az átlagos napi forgalom (ÁNF): **3037 j/nap**
- a mértékadó óraforgalom (MOF): **332 E/óra**

A megengedett forgalom nagyság 1000 E/óra egy forgalmi sávra, így az útpálya jelenlegi geometriai kialakítása meg fog felelni a 2035. évig a várható forgalom nagyságnak.

Tervezett fejlesztések:

Külterületen:

- Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip. Új útcsatlakozás létesítése esetén a közútkezelő hozzájárulását meg kell kérni. Új közúti kapcsolat kialakítás szükséges.
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má. Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett különleges, szennyvíztisztító (ipari) terület Gip→Kszv. Új közúti csatlakozás kiépítése nem szükséges.
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má. Útügyi érdekeket nem érint.

- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület Má→Gksz. Új útsatlakozás létesítése esetén a közútkezelő hozzájárulását meg kell kérni. Új közúti kapcsolat kialakítás nem szükséges.
- Tervezett ártéri mezőgazdasági terület V→Má. Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett ártéri védelmi erdőterület V→Ev. Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület V→Vü. Új közúti csatlakozás kiépítése nem szükséges.
- Tervezett különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület Gip→Kmű. Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett gazdasági erdőterület Má→Eg. Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett hétvégház, üdülőterület Mk→Üh. Új útsatlakozás létesítése esetén a közútkezelő hozzájárulását meg kell kérni. Törekedni kell a gépjárművek telken belüli elhelyezésének biztosítására.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület Eg→KbEn. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Eg→Má. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett, különleges, beépítésre nem szánt, temető terület Kt→KbT. Új útsatlakozás létesítése esetén a közútkezelő hozzájárulását meg kell kérni. Új közúti kapcsolat kialakítás nem szükséges.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt szabadidős terület Vt→KbSza. A területen magánreptér található, 097 és 099/7 hrsz-ú területek között az átjárást legalább egybefüggő 20 m szélességben biztosítani kell. A terület útsatlakozással rendelkezik. A reptér középpontjától számított 2000 méteres sugarú kör alakú védőtávolságán belül 45 méternél magasabb építmények elhelyezéséhez az ITM Léginavigációs és Repülőtéri Hatósági Főosztályát szakhatóságként be kell vonni. A reptér ferde akadálysíkjaikat építménnyel átlépni nem lehet.
- Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip. Új útsatlakozás létesítése esetén a közútkezelő hozzájárulását meg kell kérni. Új közúti kapcsolat kialakítás szükséges. A meglévő országos utak védőtávolságán belül a közútkezelő hozzájárulásának beszerzése szükséges gazdasági létesítmény építése esetén. A belső közlekedési létesítményeket (telephelyen belül) közforgalom elől elzártan kell kialakítani, és a kialakításuknak meg kell felelnie az útügyi műszaki előírások vonatkozó előírásainak. A tervezett ipari, gazdasági területen belül 22,00 méter szabályozási szélességgel kerül a belső fő út kialakításra. Parkolók kialakítását az OTÉK parkolómérleg szerint számított értékkel kell rögzíteni.
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→Vtö. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett vízgazdálkodási, folyó terület V→Vfo. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett vízgazdálkodási, csatorna terület V→Vcs. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett közúti közlekedési terület Má→Köu. A tervezés során figyelembe kell venni az Útügyi Műszaki Előírások közutak tervezése c. fejezetét és az ide vonatkozó szabályozásokat.
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület Má→Vü. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett védelmi erdőterületek Má→Ev. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett zöldterület, közpark Má→Zkp. Útügyi érdeket nem érint.
- Tervezett regionális kerékpárút. A 4633. jelű és 4627. jelű összekötőút mentén került kijelölésre. A kerékpárút nyomvonala a megyei területrendezési terven szerepel. A

kerékpárút megvalósítása esetén azt a hatályos Útügyi Műszaki Előírások alapján kell megterveztetni, figyelembe véve a kerékpárút csapadékvíz elvezetését is.

Belterületen:

- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület $Kök \rightarrow Gksz.$ A terület közúti csatlakozással rendelkezik. Új közúti csatlakozás kialakítása nem szükséges.
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület $Lke \rightarrow Gksz.$ A terület közúti csatlakozással rendelkezik. Új közúti csatlakozás kialakítása nem szükséges.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt, temető terület $Kt \rightarrow KbT.$ A terület közúti csatlakozással rendelkezik. Új közúti csatlakozás kialakítása nem szükséges.
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület $töltés \rightarrow Vtö.$ Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett különleges, beépítésre szánt, rekreációs terület $Gip \rightarrow Krek.$ A terület közúti csatlakozással rendelkezik. Új közúti csatlakozás kialakítása nem szükséges.
- Tervezett vízgazdálkodási csatorna terület $V \rightarrow Vcs.$ Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett vízgazdálkodási, vízműkút terület $V \rightarrow Vvk.$ Útügyi érdekeket nem érint.
- Tervezett különleges, garázstelep $Gksz \rightarrow Kga.$ Közúti kapcsolattal rendelkező, meglévő garázstelep. Útügyi érdeket nem érint.
- *Tervezett vízgazdálkodásiturisztika terület $Lke \rightarrow Vtur.$ Záró szakmai véleményezés során a nagyvízi mederben lévő terület átsorolása. Útügyi érdeket nem érint.*

Általánosságban:

- A fejlesztések megtervezésekor és kivitelezésekor figyelembe kell venni az *országos településrendezési és építési követelményekről* szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (OTÉK) 4. számú mellékletében meghatározott parkolóhely igényt. A szükséges parkolóhelyeket ennek megfelelően kell a terveken elhelyezni, majd kialakítani.
- A parkolók tervezésekor „A parkolási létesítmények geometriai tervezése (A KTSZ kiegészítése)” ÚT 2-1.210/2008 számú Útügyi Műszaki Előírásban foglaltakat kell figyelembe venni úgy, hogy a parkolók csapadékvíz elvezetése biztosított legyen.

5.2. Főbb közlekedési csomópontok

A város legfontosabb csomópontja a 442. sz. főút, a 4633. jelű ök. út és a 4627. jelű ök. út keresztezésében lévő körforgalmú csomópont. Ezen felül a Szolnoki út és a Május 1. út csomópontja kiemelkedő jelentőségű. Mindkét csomópont esetében a szükséges rálátási távolságok biztosítva vannak, a csomópontok módosítása nem szükséges.

A további csomópontok geometriai kialakítása megfelelő, területük elégséges, új csomóponti kialakításhoz a terület helye biztosított.

A csomópontok kialakítását a K-3 rajzszámú csomópontok terv tartalmazza.

5.3. Belső úthálózat

A település belterületén a Május 1. út, Gesztenye sor, Strand út, Kertész út, Munkácsy út, Kossuth Lajos utca mint **gyűjtő utak** hivatottak a lakó utak közúti forgalmát az országos úthálózatba bevezetni. A gyűjtő utak beépítési szélességük 16,00 m – 28,00 m között változik. A többi, helyi Önkormányzat kezelésében lévő utak lakó utak kategóriájába sorolhatóak, jellemzően 12,00 m – 16,00 m beépítési szélességgel.

Az osztályba sorolást tekintve a gyűjtő utak adatai az alábbiak:

Tervezési osztály: B.V.

Hálózati funkció: c

Környezeti körülmény: C

Tervezési sebesség: 40 km/óra

Kiépítettség:

A településen a közlekedő utak a forgalmi igényeknek megfelelően szilárd burkolattal, belterületen mintegy 95%-ban kiépítettek. A település egészére jellemző, hogy az útpadkát szilárd burkolattal látták el, ezzel lokálisan megnövelve a járható pálya szélességét, mintegy megkönnyítésül a gépjárművek találkozásokor, valamint utcán, útpadkán való parkolás biztosítására.

5.4. Közösségi közlekedés

A tervezés időszakában Martfű lakói a környező településekre közúton egyéni- és tömegközlekedési eszközökön juthatnak el. A távolsági járatokkal Szolnok, Mezőhek, Törökszentmiklós, Parádfürdő, Kunszentmárton, Homok, Szeged, Tiszaföldvár, Cibakháza, Kecskemét felé juthatnak el a település lakói, ahol átszállást követően további irányokba utazhatnak tovább. Helyi autóbuszjárat nincs. A településen helyközi autóbusz állomás nincs, a belterületi autóbusz megállóhelyek autóbuszöblökben kerültek kialakításra.

Vasúti közlekedés:

A településen a 130-as számú Szolnok – Martfű – Kunszentmárton – Szentes irányú egyvágányú vasútvonal üzemel.

Vízi közlekedés:

A település területén a Tisza-folyó található, melynek a tervezési időszakban a közlekedései nem voltak kihasználva.

Légi közlekedés:

A városban közszolgálati légi közlekedés nem üzemel, egy VI. osztályú magánreptér található a belterület déli határa mentén a 097 és 099/7 hrsz-ú területen. A reptéren egy 40 m x 200 m befoglaló méretekkel rendelkező füvesített felszállópálya található.

5.5. Kerékpáros közlekedés

Martfű területén a Szolnoki úton és a Rákóczi úton, valamint a 442. számú másodrendű főút Szolnok felől érkező, a körforgalomig tartó részén található kiépített kerékpárút.

A magasabb rendű tervek alapján regionális kerékpárút hálózat lett kijelölve az országos közutak mentén a külterületen.

5.6. Gyalogos közlekedés

A burkolt utcákban legalább az egyik oldalon a gyalogos közlekedés érdekében kiépített szilárd burkolatú járdák találhatóak. A településen kijelölt gyalogos-átkelőhely az országos közutak belterületi szakaszain találhatóak.

5.7. Gépjármű elhelyezés, parkolók, töltőállomások

A településen belül jelentős férőhellyel rendelkező parkolóhelyek a következő helyeken találhatóak:

- Városháza mögött
- Lidl áruháznál
- Spar áruháznál
- Tisza ipartelep előtt és ipartelepen belül
- Heineken sörgyár előtt külön kamion és külön gépjármű parkoló
- Bunge Zrt. területén
- Martfűi Termálszálloda előtt
- Bölcsőde előtt
- Május 1. úton
- Munkácsy úton
- Ifjúság úton
- Gesztenye soron
- Simon Ferenc úton
- Művelődési ház előtt

- Vasútállomásnál
- Autóbusz állomás és piacnál
- Posta előtt
- Temető előtt
- Kastélyszálló előtt

Alapvetően a gépjárművek elhelyezése a városon belül saját telken megoldott. A település belterületén, az egyéb helyeken a keresztmetszeti elrendezés lehetővé teszi az útpadkán történő megállásokat, várakozásokat. Fontos megjegyezni, hogy a város több pontján, ahol a terület engedi, le nem szabályozott parkolóhelyek alakultak ki, leginkább a kapubejárók bővítésével és a környezetükben lévő útpadka felhasználásával, esetenként burkolásával. A Martfű Város Parkolási Konceptiójáról szóló 100/2020. (IX.24.) önkormányzati határozatban részletezettek szerint a település központjában jelenleg 592 db parkoló található, amelyből 161 db rendezetlen.

Töltőállomások:

A település területén töltőállomás a 442. számú főúton, a körforgalom után a Földvári úton található.

A településen, a belterületen a vasútvonal mellett egy üzemanyag-töltő állomás üzemel.

6. Közművesítési javaslatok

6.1. Víziközművek

Martfű Város az Észak-Alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megye Szolnoki járásában helyezkedik el. Az Alföld középső, a régió keleti és a megye délkeleti részén található. A megye székhelyétől, Szolnoktól kb. 18 km-re, Budapesttől kb. 120 km-re fekszik. Szomszédos települések: Tiszaföldvár (dél felé, kb. 6 km), Mezőhék (kelet felé, kb. 10 km), Kengyel (északkelet felé, kb. 10 km), Rákócziújfaló (északnyugat felé, kb. 10 km), illetve a Tisza jobb partján Vezensy.

Természetföldrajzilag az Alföld Közép-Tiszavidék középtájának Szolnok-Túri-sík nevű kistáján fekszik, a Tisza folyó egyik nagy kanyarulatánál, annak bal partján.

A 442-es főút Szolnok és Kunszentmárton felé biztosítja a városnak összeköttetést, amelyből a vasútállomás mellett található körforgalomnál ágazik ki két mellékút, a régi 442-esen Tiszaföldvár, Cibakháza felé, a vasútvonalat keresztezőn pedig Öcsöd felé lehet eljutni. A jövőben várható a 442. számú főút Martfű és Szolnok közötti elkerülő út építése. Szolnokkal kerékpárút köti össze Martfűt.

Ipar:

Martfű alapvetően ipari városként jött létre. A településen a könnyűipar dominál. A városban 4 nagy meghatározó ipari létesítmény található:

- Cipőgyár: 1941-42-ben létesítette a csehországi Bata cég, Cikta Cipőgyár néven. A Kádár-korszak évtizedeiben Tisza Cipőgyár néven az ország legnagyobb cipőgyárává fejlődött.
- Növényolaj-gyár: 1976-80 között épült fel. Elsősorban az Alföldön termesztett napraforgó, repce és szója feldolgozását végzi.
- Tisza Ipartelep üzemei: többféle ipari üzem és szolgáltató található az ipartelepen.

Mezőgazdaság:

A település talajadottságai rendkívül kedvezőek a növénytermesztéshez. A legjelentősebb a kalászosok, az ipari növények (pl. napraforgó a növényolaj gyártáshoz) és a szántóföldi zöldségek termesztése. Ezen kívül megtalálható még a vetőmag-termesztés, a gyógynövény-termesztés és a biogazdálkodás is.

Ezekon kívül természetesen még sok kisebb vállalkozás és ipari üzem is megtalálható a településen.

Természeti kincsek:

A Tisza egész hullámterere védett, a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzet része.

Martfű természeti kincsei a kisebb mennyiségben előforduló földgáz, melyet az 1987-ben fúrt gázkúttal termelnek ki, és a város melegvizet strandját tápláló körülbelül 60 °C-os termásvíz. A nátriumhidrogén-karbonátos és kloridos, jódos hévíz fluoridtartalma is jelentős. Martfű csendes zöldövezetében, a Tisza folyó és a sporttelep között található a jelenleg teljes felújításon áteső gyógyfürdő ami a Martfű Egészség és Rekreációs központ része

Teljes területe sík, enyhén hullámos, a tengerszint feletti magasság 82,5-87,0 méter (mBf.) közötti.

A város igazgatási területének szomszédai:

- Vezseny,
- Tiszaújváros,
- Mezőhék,
- Kengyel,
- Rákócziújalu.

Fontosabb statisztikai adatok:

- Lakónépesség: 5943 fő (2021. január 1-i KSH statisztikai adat),
- Lakásállomány: 2935 db (2021. január 1-i KSH statisztikai adat),
- Lakossűrűség: 2,03 fő/lakás (2021. január 1-i KSH statisztikai adat)
- Népsűrűség: 257,50 fő/km² (2021. január 1-i KSH statisztikai adat),
- Közigazgatási terület: 23,08 km² (2021. január 1-i KSH statisztikai adat).

Az 5943 fős lakosságú város az Észak-Alföldi régióban, az **1.7.22.** számú, **Szolnoki-Túrisík** nevű **kistérség**ben helyezkedik el.

6.1.1. Víziközművek

Közműellátási adatok a 2020-as évre vonatkozóan (Forrás: KSH statisztikai adatok):

MARTFŰ	2020.
---------------	--------------

Lakásállomány (db)	2935*
Közüzem ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	2934
Közüzem ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	99,97 %
Közüzem ivóvízvezeték hálózat hossza (km)	36,70
Üzemelő közkifolyók száma (db)	9
Az összes szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m3)	252,45
Háztartásoknak szolgáltatott ivóvíz mennyisége (1000 m3)	226,81
Kitermelt felszín alatti víz összesen (1000 m3)	454,87
Közüzem szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások száma (db)	2924
Közüzem szennyvíz-elvezető rendszerbe bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	99,63 %
Közüzem szennyvíz-elvezető csatornahálózat hossza (km)	33,50
Közüzem szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m3)	222,56
A közcsonnában elvezetett összes tisztított szennyvízből biológiailag (II. tisztítási fokozat) is megtisztított szennyvíz mennyisége (1000 m3)	222,56
A közcsonnában elvezetett összes tisztított szennyvízből III. tisztítási fokozattal is megtisztított szennyvíz mennyisége (1000 m3)	0,00
A háztartásokból a közüzem szennyvíz-elvezető csatornahálózatban elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m3)	202,71
Közműves szennyvíztisztító berendezések tervezett kapacitása, BOI5 (kgO ₂ /nap)	396
A településről közvetlenül a szennyvíztisztító telepre szállított folyékony hulladék (szippantott szennyvíz) mennyisége (1000 m3)	**
Lakossági tárolókból begyűjtött, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyisége (m3)	**
Közületi és egyéb tárolókból begyűjtött, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyisége (m3)	**
Összes begyűjtött, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz mennyisége (m3)	**
Háztartási (lakossági) gázfogyasztók száma (db)	2678
Kommunális gázfogyasztók száma (db)	25
Ipari gázfogyasztók száma (db)	14
Mezőgazdasági gázfogyasztók száma (db)	3
Egyéb gázfogyasztók száma (db)	106
Háztartási gázfogyasztók közül a fűtési fogyasztók száma (db)	2677
Az összes gázfogyasztók száma (db)	2827
Gázellátó hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	91,24 %

A teljes gázvezeték hálózat hossza (km)	41,50
Lakossági villamosenergia fogyasztók száma (db)	3156
Kommunális villamosenergia fogyasztók száma (db)	21
Ipari villamosenergia fogyasztók száma (db)	62
Mezőgazdasági villamosenergia fogyasztók száma (db)	9
Egyéb villamosenergia fogyasztók száma (db)	156
Villamos energia hálózatba bekapcsolt lakások aránya (ellátottság)	~100 %
Az összes villamosenergia-fogyasztó száma (db)	3404
A kisfeszültségű villamosenergia-elosztóhálózat hossza (km)	31,80

* : 2021. január 1-i KSH statisztikai adat

**.: nem áll rendelkezésre adat

VÍZGAZDÁLKODÁS ÉS VÍZELLÁTÁS (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz-, termásvíz hasznosítás)

Belterületi vízellátás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

A vízellátó rendszer tulajdonosa Martfű Város Önkormányzata, üzemeltetője pedig a *BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.*

A város ivóvízellátó rendszere teljesen kiépült, amelyre a lakóingatlanok közel 100 %-a csatlakozik rá, a KSH 2020. évi statisztikai Adatai szerint. A vezetékes vízbekötéssel nem rendelkező ingatlanok a jelenleg üzemelő 9 db közkifolyóról vételezhetnek ivóvizet, így a teljes lakosság számára biztosított az egészséges ivóvíz ellátás.

A közműves ivóvízellátás biztosítása az önkormányzatok feladata. Magyarországon az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló 98/83/EK számú tanácsi Irányelvben foglaltakra tekintettel a jogharmonizáció révén a 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet került kidolgozásra, amely tartalmazza azokat a követelményeket, melyeknek az ivóvíz meg kell, hogy feleljen.

Jelenleg az ivóvíz vezetékek egyik legfőbb problémája, hogy irreálisan magas az ivóvíz hálózati veszteség, melynek mértéke 50-60 %-ot is elérheti; a másik fő probléma, hogy az ivóvíz a másodlagos szennyezését a hálózathoz veszi fel. Az ivóvíz minőségéért a vízátadási pontig, - amely a gyakorlatban a vízórát jelenti - a víziközmű szolgáltató a felelős. Az épületen belül a felelősség már az ingatlan tulajdonosáé. Itt szeretnénk felhívni a figyelmet,

hogy nem csak a települési ivóvíz hálózat cseréje szükséges, hanem a vízóra utáni vezetékek cseréjére is ugyanolyan hangsúlyt kell fektetni.

Külterületi vízellátás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarészében.

A felszín alatti vizek védelme:

A víz alapvető és pótolhatatlan lételeme minden élőlénynek. Az érintetlen vagy természetközeli állapotú tiszta felszíni és felszín alatti vizek a biodiverzitás megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek. A víz természeti erőforrásként is értékes. A felszíni és felszín alatti vizeket megannyi gazdasági tevékenységhez használják fel: turizmus, mezőgazdaság, ipar, bányászat és nem utolsósorban ezek az ivóvíz legfőbb forrásai is. Az ivóvízbázisok védelme, a vízminőség javítása, a fenntartható vízkészlet-gazdálkodás megteremtése a települések kiemelten fontos feladatai.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló **27/2004. (XII. 25.)** KvVM rendelet szerint **Martfű Város** "**érzékeny**" felszín alatti vízminőség védelmi területen fekvő településként van nyilvántartva.

"A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről" rendelkező **123/1997. (VII.18.)** Korm. rendelet 23 §. (1) bekezdés a.) pontja értelmében a vízbázisok hidrogeológiai védőidomát legkésőbb 2007. szeptember 01-ig meg kellett határozni és ki kellett jelölni.

A vonatkozó jogszabály (123/1997. Korm. rendelet) szerint a településen lévő vízműkutak körül kötelezően kialakítandó 10 m sugarú belső védőterület lehatárolása megtörtént.

A területhasználatokat érintő bevezetendő egyedi intézkedésekre vagy korlátozásokra a vízbázis biztonságba helyezése érdekében nincs szükség. A kutak a település önkormányzatának a tulajdonában lévő ingatlanokon, megfelelő, zárt, kerítéssel körbevett védőterületen helyezkednek el.

A térség területén a múlt század első felében több mélyfúrású (200 - 250 m talpmélységű) kutat is létesítettek, melyeknek egy részét eltömedékeltek, másik része viszont használaton kívül, de azóta is létezhet. Fontos feladat a meglévő kutak pontos helyének feltérképezése, tulajdonosának, vízjogi engedélyezettségének és távlati használatának kiderítése. Amennyiben valamelyik kutat használaton kívül akarják helyezni, eltömedékelését – vízbázis védelmi szempontok miatt – csak szakszerűen, engedélyek alapján lehet elvégezni.

A "**vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról**" szóló **72/1996. (V.22.)** Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az 500 m³/év kitermelt vízmennyiséget meg nem haladó, kizárólag házi vízigény kielégítésére szolgáló, sekély mélységű talajvízkutak önkormányzati jegyzői engedélyezési hatáskörbe tartoznak. (Létesítés, használatba vétel, megszüntetés, eltömedékelés, stb..) Ezek engedélyezésénél figyelembe kell venni az alapvető vízbázis védelmi követelményeket (palástcementezés).

A lakossági fúrt kutakra ugyancsak a 10 m -es védőtávolság megtartása kötelező.

A külterületi helyi, saját szükségletek kielégítésére szolgáló kutak esetén is kötelezően érvényes a 10 m sugarú körnek megfelelő védőterület kialakítása. Ennek, illetve a vízbázisok védelméről szóló **123/1997.** (VII.18.) Korm. rendeletben foglaltaknak a betartását a hatóságoknak rendszeresen ellenőrizni kell.

A **72/1996.** (V.22.) Korm. rendelet értelmében, amennyiben a meghatározott feltételek közül bármelyik nem teljesül, akkor a Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörébe tartozik a kút fennmaradási, létesítési és üzemeltetési engedélyezési eljárása.

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a KÖTIVIZIG engedélyezi, igény szerint javaslatot is tesz rá. Tervezéskor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről" szóló **123/1997.** (VII.18.) Korm. rendelet előírásait.

Martfű közigazgatási területe a **9/2019.** (VI.14.) MvM rendelet által megállapított országos övezetek 4. melléklete alapján bele esik a **Vízminőségvédelmi területek övezetébe**, amelyet a VK-4. rajzszámú tervlapon ábrázoltunk.

A martfűi vízműkutak védőterületének hidrogeológiai lehatárolása 2009-ben megtörtént. Az elvégzett számítások eredményei minden esetben kizárólag felszín alatti térrészre korlátozódtak, tehát a kutak védőidomainak nincs felszíni metszete. Így a vonatkozó jogszabály (**123/1997.** Korm. rendelet) szerint a kutak körül kötelezően kialakítandó 10 m sugarú belső védőterülettől eltekintve nincs szükség védőterületek kijelölésére.

Kijelölésre javasolt a hidrogeológiai "B" védőidom.

Az elvégzett szivárgáshidraulikai modellezés eredményei szerint a martfűi vízmű vízellátó kútjai, illetve azok utánpótlási területei megfelelő természetes hidrogeológiai védettséggel rendelkeznek.

A területhasználatokat érintő bevezetendő egyedi intézkedésekre vagy korlátozásokra a vízbázis biztonságba helyezése érdekében nincs szükség. A kutak a település önkormányzatának a tulajdonában lévő ingatlanokon helyezkednek el. Valamennyi kút megfelelő, zárt, kerítéssel körbevett védőterületen helyezkedik el.

Amennyiben a területi módosítások érintik a kutak belső védőterületét, a **123/1997.** (VII. 18.) Korm. rend. előírása értelmében, a kútfejtől mért 10 m sugarú kör területét szabadon kell hagyni a kivitelezés során.

A **123/1997.** (VII. 18.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete alapján a kutak kijelölt belső védőterületén belül mindenféle tevékenység végzése tilos.

A felszín alatti vizek védelmével kapcsolatosan az alábbi fontosabb jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997.** (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről, különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- **201/2001.** (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről.
- **219/2004.** (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről.

- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről.
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

A felszín alatti vízbázisok védettsége

219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a felszín alatti vizek védelméről) előírásai szerint kell eljárni a vízbázisvédelem során.

A **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet (a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről) szerint, a közcélú vízbázisok biztonságos üzemelése érdekében felül kell vizsgálni a vízbeszerzés céljából igénybe vett felszín alatti vízbázisok védettségét.

A vizsgálatok során kötelezően meg kell határozni a különböző elérési idejű védőövezeteket: belső (20 nap), külső (6 hónap), és a hidrogeológiai ("A" zóna 5 év, "B" zóna 50 év) védőövezeteket.

A kutak védettség vizsgálatát a **123/1997** Korm. Rend. előírása szerint kell elvégezni. Amennyiben a természetes védettség nem igazolható, védőidom, védőterület kijelölésével kell biztosítani azt.

A hivatkozott jogszabály legfontosabb előírásai:

2. § (1) A védelem, felszín alatti vízbázisnál védőidom, védőterület; felszíni vízkivétel esetén védőterület; a kivett víz kezelését, tárolását, elosztását szolgáló vízi létesítmény esetén védőterület, illetve védősáv meghatározását, kijelölését, kialakítását és fenntartását jelenti.

(2) A védelem a biztonsági intézkedések részleges vagy teljes körű végrehajtásával valósítható meg.

(3) A védelem érdekében

a) felszín alatti vízbázis esetében a védőidomot és védőterületet belső, külső, valamint hidrogeológiai,

b) felszíni vízkivételnél a védőterületet, belső, külső és hidrogeológiai védőövezetekre osztva kell meghatározni, kijelölni, kialakítani, és fenntartani.

(4) A védőövezetek, a védelem céljával összefüggő és a terület használatával kapcsolatos korlátozások szempontjából egységes és kapcsolódó rendszert alkotnak.

(5) A védőövezetek határait a hidrogeológiai, hidrogeológiai adottságok, továbbá

a) az igénybe vett vagy lekötött vízbázisoknál a vízbázis engedélyezett víztermelése,

b) a távlati vízbázisoknál a vízbázis teljes kapacitása és e rendelet 2., illetőleg 3. számú mellékletében foglaltak alapján kell meghatározni.

3. § (1) A felszín alatti vízbázisok esetén a 2. számú melléklet szerinti

a) belső védőidom, védőövezet rendeltetése: a vízkivételi mű, valamint a vízkészlet közvetlen védelme a szennyeződéstől és a megrongálódástól;

b) külső védőidom, védőövezet rendeltetése: a le nem bomló, továbbá a bakteriális és egyéb lebomló szennyező anyagok elleni védelem;

c) hidrogeológiai védőidom, védőövezet rendeltetése: a le nem bomló szennyező anyagok elleni védelem, amelyet vagy a vízkivétel teljes utánpótlódási területére (vízgyűjtőjére) vagy meghatározott részére kell kijelölni.

(2) A hidrogeológiai védőidom, illetve védőövezet a 2. számú melléklet szerinti "A", "B" és "C" védőzónákból áll.

- (3) A belső védőövezet kialakítása minden esetben kötelező.
- (4) A külső védőövezetet és a hidrogeológiai védőövezet "A" és "B" védőzónáit akkor kell kijelölni, ha az adott védőidomnak van metszete a felszínen.
- (5) Ha a teljes felszín alatti utánpótlódási terület nagyobb a "B" védőzónánál, a "C" védőzóna kérelemre vagy hivatalból kijelölhető, ha azt a vízbázis védelme indokoltá teszi.
- (6) A távlati és a lekötött felszín alatti vízbázisoknál
- belső és külső védőidomot, illetőleg védőövezetet nem kell meghatározni,
 - a hidrogeológiai védőidom, illetőleg védőövezet "A" belső zónáját csak akkor kell meghatározni, ha a tervezett vízkivételek konkrét helye, mélységköze, a kutankénti víztermelés már megközelítőleg ismert;
 - a hidrogeológiai védőidom, illetőleg védőövezet "B" külső zónáját minden esetben meg kell határozni.

A vizsgálatok során kötelezően meg kell határozni a különböző elérési idejű védőövezeteket: belső (20 nap), külső (6 hónapnap) és a hidrogeológiai („A” 5 év, „B” 50 év).
A védelem mértékétől függően szükséges az egyes védőövezetek, védőzónák kijelölése.

Az ivóvízbázis fenntartójára, üzemeltetőjére az alábbi kötelezettségek vonatkoznak:

A felszín alatti vízbázis minőségének megóvása érdekében gondoskodni kell a lehetséges szennyező források esetleges káros hatásának megszüntetéséről, illetve annak ellenőrzött körülmények között tartásáról.

A biztonságban tartást szolgáló intézkedéseket fenti kijelölésnek és lehatárolásnak megfelelően kell biztosítani.

A vízbázis fenntartója köteles a védőövezetekre vonatkozó területhasználati korlátozásokat betartani.

Javaslat a védőövezetekre vonatkozó területhasználati korlátozásokra:

- Belső védőövezet:
 - Kijelölése kötelező! A belső védőidomban és védőövezet területén csak a vízkivétel létesítményei és olyan más létesítmények helyezhetők el, melyek a vízkivételhez csatlakozó vízellátó rendszer üzemi céljait szolgálják. A létesítményeket és berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy szennyező anyag ne kerülhessen a vízbe, a terepfelszínre vagy a felszín alá, illetve a vizet gyűjtő, kitermelő és szállító berendezésekbe.
 - A terepfelszínt úgy kell kialakítani, hogy a csapadékvízből visszamaradó, pangó vizek ne keletkezhessek. A védőövezeten lehetőleg összefüggő füvesített felületet kell kialakítani, ahol trágyázás,(szerves vagy műtrágya) valamint növényvédő szerek használata tilos.
 - A belső védőövezetet be kell keríteni és őrzéséről ennek ellenére gondoskodni kell.
 - A belső védőidomban és védőövezet területén rendszeresen a vízilétesítmény üzemeltetőjének azok a dolgozói tartózkodhatnak, akik ott munkát végeznek, és a külön jogszabályban meghatározott rendszeres egészségügyi ellenőrzést igazoló egészségügyi könyvvel rendelkeznek. Belépésre jogosultak továbbá, az itt dolgozók munkájának irányítói, valamint az ellenőrzésre jogosult hatósági személyek, továbbá azok, akiket a védőterület tulajdonosa erre (így például átmeneti munkavégzésre) esetileg feljogosít. A belépésre engedélyt adó köteles

- gondoskodni arról, hogy az ideiglenesen ott tartózkodók szennyezést ne okozzanak.
- Gondoskodni kell a belső védőterületek folyamatos karbantartásáról, illetve bekerítéséről.
- A vizsgált kutaknál a belső védőterület 10 m sugarú körnél nagyobb, kialakított, bekerített.
- Külső védőövezet:
 - Kijelölése nem szükséges. (Az elérési idő > 6 hónap.)
- Hidrogeológiai „A” zóna:
 - Kijelölése nem szükséges (Az elérési idő > 5 év)
- Hidrogeológiai „B” zóna:
 - Kijelölése nem kötelező (Az elérési idő > 50 év). Javasoljuk azonban az alábbi korlátozások érvényesítését a modellezéssel lehatárolt felszínalatti térrészre vonatkozóan.
 - Tilos olyan létesítményt elhelyezni, melynek jelenléte, vagy üzeme a felszín alatti víz minőségét károsíthatja.
 - A védőidomon belül tervezett új vízkivételek esetében javasoljuk, hogy kizárólag csak elfogadható ráhatást eredményező, hidrogeológiai hatásvizsgálatot követően legyenek engedélyezhetők.
 - A védőidom alap és fedőlapjai közötti térrészt érintő fúrások esetében, azaz a 20 m-nél mélyebb kutaknál, szükséges a záró rakat teljes hosszban történő palástcementezése.
 - A védőidomon belül tilos olyan tevékenységet végezni, melynek eredményeként jelentősen csökken a vízbázis természetes védettsége, illetve nő a környezet sérülékenysége.
 - A védőidom felszíni vetületét érintő területen a **219/2004** Korm. rend. szerinti kockázatos (szennyező) anyag közvetett bevezetését nem javasoljuk, közvetlen bevezetése jogszabályilag tilos!
 - A felső szint védelme érdekében a talajvíz szennyezés elkerülésére, az engedély nélküli, szabálytalan kutak felderítésére különös gondot kell fordítani.
 - Monitoring hálózat kiépítését nem tartjuk szükségesnek.

A kút üzemeltetéséhez szabályzatot kell készíteni, melyben javasoljuk az alábbi rendszeres mérések elvégzését előírni:

- kút vízhozama a vízárány hetente,
- üzemi és nyugalmi vízszintmérés havonta,
- vízminőség ellenőrzése figyelő kutaknál is évente,
- üzemelő kutak vízszintje havonta,

A figyelő kutak vízszint mérésekor naplózni kell az üzemelő kutak vízhozamát és üzemi vízszintjét is.

A fenti rendszeres méréseken túlmenően, javasoljuk a kutak ellenőrző műszeres felülvizsgálatát legalább 4 évenként elvégeztetni, az alábbi mérésekkel:

- talpmélység ellenőrzés,
- reométerezés,
- kapacitásmérés,
- visszatöltődés mérés,
- víz és gázvizsgálat,

Fenti mérések alapján a kutak állapota, a rétegyomások alakulása figyelemmel kísérhető, az esetleges kúthibák időben észlelhetők.

Az észlelések adatainak értékelésével a védettség vizsgálatot 5 évenként célszerű megismételni.

Egyéb előírások:

- A vízbázis biztonságos üzemeltetése, valamint a felszín alatti vizekre gyakorolt depresszionáló hatás figyelemmel kísérése érdekében:

- a kiépített vízbázis kútjain az egyéb előírások során elrendelt állandó üzemi méréseket rendszeresen kell végezni,

- a termelő kutakon évi egyszeri alkalommal vízkémiai vizsgálatokat kell végezni a **21/2002. (IV. 25.) KöViM** rendelet 3. sz. mellékletében megadott „A” és „B” jelű komponenskörre,

- a vizsgálati eredményeket a tárgyévet követő március 31-ig meg kell küldeni a vízügyi hatóság részére.

- Évente legalább egy alkalommal helyszínelni (ellenőrizni és vizsgálni) szükséges a védelembe helyezett vízbázis állapotát.

- A vízkészletet veszélyeztető, szennyező tevékenység-esemény észlelése esetén az arra hatáskörrel rendelkező közigazgatási szerveiméi intézkedést kell kezdeményezni.

- A hatósági ellenőrzés lehetőségét az arra jogosultaknak mindenkor biztosítani kell.

- A védőterület, védőidom kijelölő határozat hatályba lépését követő 10 éven belül felül kell vizsgálni és szükség esetén módosítani kell a védőterület, -védőidom kijelölését.

Amennyiben a kijelölt védőidomnak felszíni metszete nincs, azonban a védőidom sérülékeny földtani közegben helyezkedik el. Ennek figyelembevételével, a tervezési területen fokozott figyelmet kell fordítani az olyan tevékenységek végzésére, létesítmények elhelyezésére, melyeknek jelenléte vagy üzemeltetése következtében csökkenhet a felszín alatti vízkészlet természetes védettsége. A védőövezet területén a létesítményeket és berendezéseket úgy kell üzemeltetni, hogy (20 napon belül le nem bomló) szennyező anyag ne kerülhessen a vízbe, a terepfelületre vagy a felszín alá, a vizet gyűjtő, kitermelő, szállító berendezésekbe.

A területi módosítások nem érinthetik a kutak belső védőterületét. A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet előírása értelmében, a kútfejtől mért 10 m sugarú kör területét szabadon kell hagyni a kivitelezések során.

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete alapján a kutak kijelölt belső védőterületén belül - a fenntartást, karbantartást kivéve - mindenféle tevékenység végzése tilos.

Amennyiben a tervezett fejlesztéshez kapcsolódóan felszín alatti víztestet érintő tevékenységet kívánnak megvalósítani és/vagy igénybe venni (pl. kút létesítése, meglévő kút használata) a következő - felszín alatti vizek védelmére vonatkozó - jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- **101/2007. (XII. 23.)** KvVM rendelet a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről
- **27/2004. (XII. 25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás

A geotermikus energia-hasznosítás a megújuló energiaforrások egy olyan csoportja, amely hazánkban bőségesen rendelkezésre áll. Nevezhetnénk akár a „jövő energiájának” is, ugyanis kedvező adottságaink ellenére jelenleg még nagyon alacsony mértékben történik a kiaknázása, noha a megfelelő technológiák már régóta rendelkezésre állnak.

Az 1950-60 -as években a térség területén kőolaj és földgázkutató fúrásokat végeztek. Termálvizet több helyen is találtak, de jelentősebb szénhidrogén kincsre nem bukkantak.

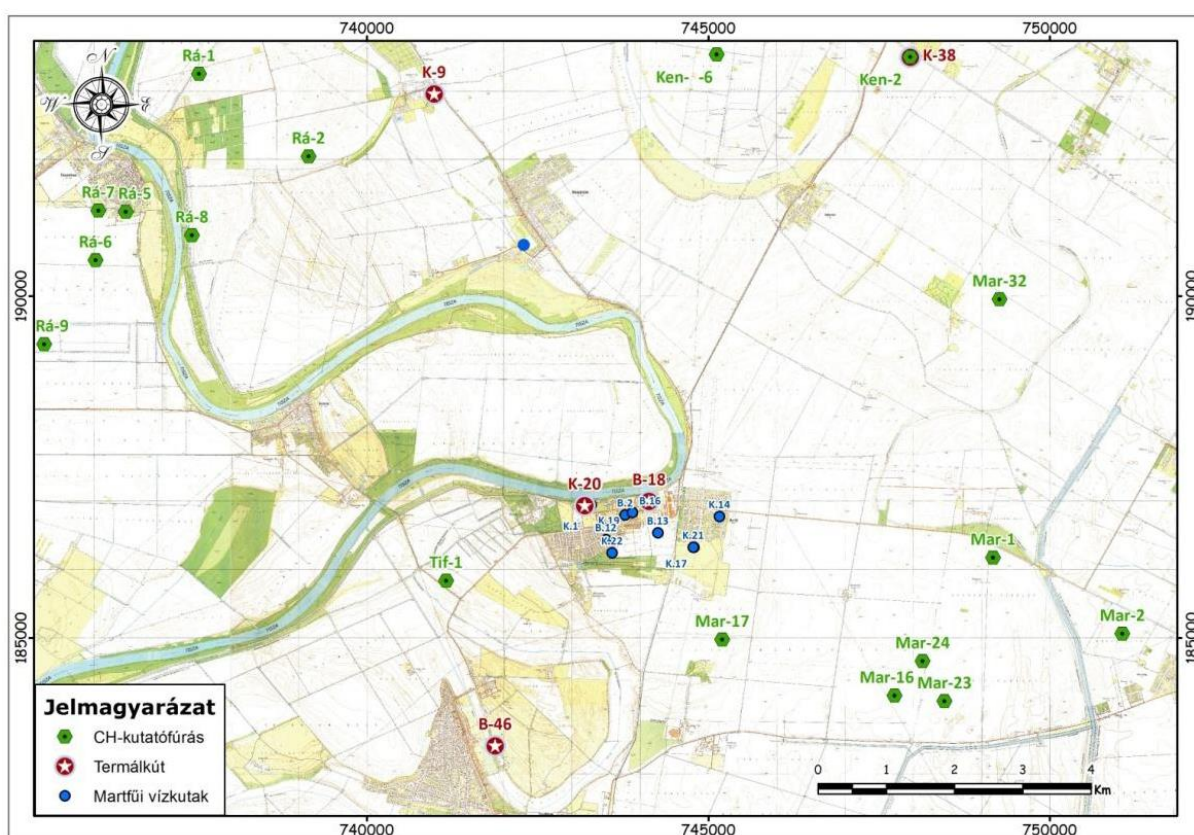
A mai modern technika lehetőséget teremt a termálvíz, illetve a termálvízkutak többcélú kihasználására (pl: épületek, üvegházak fűtése, kiserőművek üzemeltetése, stb.). Ehhez olyan technológiák alkalmazása szükséges, amelyek képesek elviselni a rendelkezésre álló víz magas hidrogénkarbonát tartalmát, ásványi anyag-tartalmát, és a rendkívül alacsony vízkeménységet.

A fűtésre vagy egyéb célokra is felhasználható termálvíz adta lehetőségek kihasználását célszerű minél szélesebb körben támogatni.

A megye területén kedvező termálvíz beszerzési lehetőségek vannak. A termálkutak elsősorban kommunális céllal (fürdők ellátása) kerülnek hasznosításra. A hévíztartó felső pannon képződménycsoportot a helyszíntől függően 900-1500 m között szűrőzik a termálkutak. A kitermelhető víz hőmérséklete 40-65 °C. A vízkövesedés ritkán jelent gondot. Az összlet nyomáscsökkenése nagyon jelentős (helyenként több atmoszférás), a kitermelés általában szivattyús vagy kompresszoros.

A használt termálvizek sótartalma a felszíni befogadók káros anyag (sók) terhelését növelik. A vízmérleg szerint a termálvíz készletek átlagos kihasználtsága mintegy 37 %-os, növekvő mértékű. A víztartó képződményekben jelentkező nyomáscsökkenések miatt takarékosabb hévízgazdálkodásra van szükség. A takarékosabb felhasználást segítik a víz-visszaforgatásos rendszerek is.

Martfű város az elmúlt évtizedben egyre nagyobb hangsúlyt fektet a fenntartható városfejlesztésre. Ennek mérföldköve volt az energetikai stratégia kidolgozása, amelyben a fosszilis energiahordozókat nem biomassza jellegű megújuló energiahordozókkal tervezik hosszabb távon felváltani. A célkitűzés annak elérése, hogy a város az általa felhasznált energia mennyiségét megújuló energiahordozókból helyben, maga állítsa elő. A geotermikus energiahasznosítás előtérbe kerülése megalapozott abban a tekintetben, hogy már vannak működő termálkutak a település területén. A város jelenleg két működő termálkúttal rendelkezik, az egyik a Martfű Termal Spa (B-20 jelű kút), a másik pedig a Tisza-Joule Kft. használatában van (B-18 jelű kút). A Művelődési Központ és Könyvtár utóbbtól kap termálvizet a fűtéshez, kiváltva a földgáz 75-80%-át. Mivel ezeknek a kutaknak a kapacitása csak időszakosan elegendő a többlet hőigény kielégítésére, ezért merült fel egy saját, különálló rendszer kialakításának a lehetősége.

A martfűi termálkutak elhelyezkedése

2015. júliusában készítette a HCSEnergia Kft. egy előzetes megvalósíthatósági tanulmányt "MEGÚJULÓ ENERGIAHORDOZÓK HASZNÁLATÁNAK BŐVÍTÉSE MARTFŰ INTÉZMÉNYEINEK HŐELLÁTÁSÁBAN - GEOTERMIKUS ENERGIA HASZNOSÍTÁS" címmel.

A tervezett projekt részletei:

A terv két új termálkút fúrását javasolja, amelyek közül az egyik a termálvíz kitermelésére, a másik pedig a lehűlt víz visszasajtolására szolgálna. A meglévő két működő termálkút elhelyezkedésére tekintettel, az azoktól való lehető legnagyobb távolság elérése érdekében a

termelő kút elhelyezését a rekultivált hulladéklerakó dél-keleti részénél található 088/2 és 088/3 hrsz-ú ingatlanon javasolják. A visszasajtoló kút kialakítása pedig az ipari park 1659/2 hrsz-ú ingatlan észak-nyugati sarkánál történne, a tervek szerint.

A projekt elsődleges fogyasztói körét a városi intézmények adják, a hőigényük elemzése elsősorban fűtési célú, a fűtési időszakra korlátozódó hasznosítást indokol.

A termelő kútnál búvárszivattyú emeli ki a vizet, ez a gáztalanítóba kerül, a leválasztott (metán tartalmú) gáz gázmotorral állít elő hőt és villamos energiát. A gáztalanított termálvizet szállító-szivattyúk juttatják el a fogyasztókhoz, előszigetelt csővezetékeken keresztül az egyes fogyasztóknál épülő hőközpontokba. A lehűlt víz a visszasajtoló kútnál puffertartályba kerül, majd szűrés után a visszasajtoló szivattyú juttatja be a megfelelő vízáadó rétegbe.

Főbb műszaki jellemzők:

- A termelő kút búvárszivattyúja 3 kW, a visszasajtoló kút szivattyúja 11 kW, a szállító szivattyú pedig 18,5 kW névleges villamos teljesítményű.
- A termelő kútnál gáztalanító berendezés készül, a leválasztott metángáz 40 kW-os gázmotort hajtva megtermeli a vezetékrendszer hőveszteségét és a szivattyúk működéséhez szükséges villamos energiát.
- A termálvízvezetékek hossza és mérete: 125 mm belső átmérőjű előszigetelt vezeték 4210 m hosszban, és 1600 m 125 mm belső átmérőjű KPE vezeték (a lehűlt vízhez).
- 17 db hőközpont épül a rendszerbe kapcsolt fogyasztóknál.
- 30 C°-ig lehűléssel elvileg kinyerhető hőteljesítmény 1350 kW.

A Víz Keretirányelv célkitűzései

A Víz Keretirányelv megteremti a jogi kereteket a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti vizek és a felszín alatti vizek védelmének megvalósításához.

Az általános célokat az 1. cikk határozza meg:

- A vízi ökoszisztémák, és - tekintettel azok vízszükségletére - a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák és vizes élőhelyek állapotának javítása és védelme.
- A vízkészletek fenntartható használatának elősegítése.
- A különösen veszélyes anyagok vizekbe való bevezetésének fokozatos csökkentése és megszüntetése.
- A felszín alatti vizek szennyezésének csökkentése.
- Az áradások és aszályok hatásainak mérséklése.

A környezeti célkitűzéseket a 4. cikk határozza meg. A legfontosabb előírások a felszíni vizekkel kapcsolatban:

- El kell érni a víztestek jó ökológiai állapotát 15 év alatt.
- El kell érni az erősen módosított és mesterséges víztestek jó potenciálját és jó kémiai állapotát 15 év alatt.
- Meg kell akadályozni a felszíni vizek állapotának romlását.

A legfontosabb előírások a felszín alatti vizekre vonatkozóan:

- El kell érni a jó mennyiségi és minőségi állapotot 15 év alatt.
- Vissza kell fordítani a jelentős terhelési trendeket.
- Meg kell akadályozni, illetve korlátozni kell a káros anyagok vizekbe történő bejutását.
- Meg kell akadályozni a felszín alatti vizek állapotának romlását.

Fejlesztési javaslat:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

A fejlesztéssel, módosítással érintett területek vízellátása a meglévő vízellátó rendszer bővítésével, új vezetékek építésével megoldható. A meglévő települési vízellátó rendszer kapacitása a távlatban jelentkező többlet vízigényt előre láthatóan ki tudja elégíteni.

A fejlesztésre tervezett területeken, illetve környezetükben a Vízgűjtő-gazdálkodási Tervben kijelölt felszíni víztest nem található.

Vízgazdálkodási létesítmény érintettsége esetén a lent hivatkozott jogszabályi háttérrel kell figyelembe venni, a létesítmény vagyongazdálkodójának/üzemeltetőjének hozzájárulása mellett.

- *a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet*
- *a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet.*

A külterületi helyi, saját szükségletek kielégítésére szolgáló kutak esetén is kötelezően érvényes a 10 m sugarú körnek megfelelő védőterület kialakítása. Ennek, illetve a vízbázisok védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendeletben foglaltaknak a betartását a hatóságoknak rendszeresen ellenőrizni kell.

A meglévő vízellátó rendszerek bővítését, illetve újak létesítését – a felszín alatti vízbázisok ismeretében – a KÖTIVIZIG engedélyezi, igény szerint javaslatot is tesz rá. Tervezéskor minden esetben – állattartó telep kialakításakor kiemelten – be kell tartani "a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről" szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet előírásait.

A külterületi tanyák és egyes állattartó telepek vízellátását rendszerint egyedileg, többnyire 10-30 m körüli talpmélységű fűrt kutakból oldják meg a tulajdonosok, de található még néhol ásott kutak is. Ezen vízkivételi művek esetében is elő kell írni a védőterületekre vonatkozó korlátozásokat és tiltásokat, melyeket a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szabályoz.

A belterületről távol eső telepek, majorok, tanyák vízellátása a távlatban is csak egyedileg oldható meg, a nagy távolságok miatt a városi hálózatra gazdaságosan nem kapcsolhatók.

A 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés "C" pontja értelmében az 500 m³/év vízigényt meg nem haladó, kizárólag házi vízigényt kielégítő, talajvizet (és nem rétegvizet!) kitermelő, sekély mélységű kút létesítését a település jegyzője engedélyezheti. Minden egyéb esetben a Katasztrófavédelmi Hatóság az engedélyező szerv.

A kismélységű kutak különböző létesítményektől, potenciális szennyező forrásoktól való minimális védőtávolságát mindenhol be kell tartani! Környezetvédelmi szempontból különösen nagy figyelmet kell fordítani a kutak helyes kialakítására, a szennyező anyagok bejutásának megakadályozására.

Martfű a 27/2004. (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján **érzékeny földtani közegben** található a felszín alatti vizek szempontjából. Ennek értelmében a tervkészítés folyamán fokozottan kell figyelembe venni a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

A településrendezési terv módosítással, fejlesztéssel érintett számos területe, a **9/2019. (VI. 14.)** MvM rendelet által megállapított országos övezetek 4. melléklete alapján bele esik a vízminőségvédelmi területek övezetébe. Ezért ezen a területen fokozottan oda kell figyelni a felszíni és felszín alatti vizek védelmére!

A védőterületekre vonatkozó előírásokat és korlátozásokat általánosságban a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet tartalmazza.

A területi módosítások nem érinthetik a kutak belső védőterületét. A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet előírása értelmében, a kútfejtől mért 10 m sugarú kör területét szabadon kell hagyni a kivitelezések során.

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete alapján a kutak kijelölt belső védőterületén belül - a fenntartást, karbantartást kivéve - mindenféle tevékenység végzése tilos.

Amennyiben a tervezett módosításokhoz, fejlesztésekhez kapcsolódóan felszín alatti víztestet érintő tevékenységet kívánnak megvalósítani és/vagy igénybe venni (pl. kút létesítése, meglévő kút használata) a Településrendezési eszközök módosításánál a következő - felszín alatti vizek védelmére vonatkozó - hatályos jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről,
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről,
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről,

- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről,
- **101/2007. (XII. 23.)** KvVM rendelet a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

SZENNYVÍZELVEZETÉS, -TISZTÍTÁS, - ELHELYEZÉS

Belterületi szennyvízelvezetés

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

A martfői települési szennyvízelvezető rendszer, valamint a szennyvíztisztító telep üzemeltetője a *BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt*, tulajdonosa pedig Martfű Város Önkormányzata.

Martfű város területén – a cipőgyári lakótelep kivételével – elválasztott rendszerű gravitációs csatornahálózat üzemel. A településen a szennyvízelvezető hálózatok kiépítettsége teljes. A közüzemi szennyvízelvezető rendszerre rácsatlakozott lakások aránya közel 100 %-os.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló **240/2000. (XII. 23.)** Korm. rendelet szerint Martfű város területe, valamint az itt található felszíni vizek nem érzékeny besorolásúak.

A talaj és talajvíz védelme érdekében szennyvíz belterületen csak közcsatornába vezethető.

Élővízfolyásba, csapadékcsatornába, árkokba, felhagyott kutakba tilos szennyvizet belevezetni!

A közcsatornára rákötött ingatlanok esetében, ahol előtisztítás szükséges (pl.: éttermek, konyhák, gépkocsi mosók), a megfelelően méretezett műtárgyak (zsír és olajfogók) kiépítését és a későbbiekben szakszerű üzemeltetését biztosítani kell, létesítésük és üzemeltetésük vízjogi engedély alapján lehetséges.

A szennyvízbekötéssel nem rendelkezők, az egyes ingatlanokon lévő zömében nem vízzáróan kialakított felszín alatti szennyvíz tároló aknában gyűjtik a keletkező szennyvizet. Ezekből a tárolókból a szennyvizet bizonyos időközönként, szennyvíz szippantó járművekkel szállítatják el a szennyvíztisztító telepre. De mivel a szennyvíztároló aknák jelentős része nem megfelelő kialakítású, ezért a szennyvizet a talajba szivárognak, ezzel nagymértékben szennyezve a környezetet.

A legfontosabb feladatok ezzel összefüggésben:

- a település helyi vízbázisának megóvása,
- a védett és védendő természeti értékek megóvása,
- a talaj és talajvíz szennyeződésektől való védelme,
- a lakosság életminőségének javítása,
- a környezettudatosság kialakítása,
- a szennyvízelvezető rendszerre még nem csatlakozott fogyasztók rácsatlakozásának az elősegítése (vagy kényszerítése).

Kiemelten fontos feladat a felszíni és a felszín alatti vizek védelme, a lakosság életminőségének javítása, s mindennek a lehető leggazdaságosabb módon történő megoldása.

Martfű a **27/2004.** (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján **érzékeny földtani közegben található** a felszín alatti vizek szempontjából. Ennek értelmében, fokozottan kell figyelembe venni a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat.

Külterületi szennyvízelhelyezés

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarészében.

Fejlesztési javaslat:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

A szennyvizekkel a környezetet szennyezni nem szabad, ezért a talaj és a talajvíz védelme érdekében a szennyvizek szikkasztása a település teljes közigazgatási területén tilos, az még átmenetileg, rövid időre sem megengedhető.

A nyílt árkokba, csatornába, patakokba, egyéb időszakos, vagy állandó vízfolyásokba való szennyvízrákötéseket, valamint a felhagyott kutakba történő szennyvíz bevezetéseket meg kell szüntetni!

Mindenképpen törekedni kell a szennyvíz szakszerű gyűjtésére és tisztítására.

Hazánkban a víziközmű rendszerek jelentős hányada élettartamának végéhez közelít, így a jövőbeni fejlesztések/beruházások a hálózatot kell, hogy érintsék.

A településen a módosítással, fejlesztéssel érintett területein a szennyvízelvezető rendszerek kiépítése, valamint a szennyvíztisztítás megvalósítása kiemelten fontos feladat!

Martfű belterületén a szennyvízelvezetést szolgáló létesítmények megépültek. A fejlesztéssel, módosítással érintett területek szennyvízelvezetése a meglévő rendszerre csatlakoztatva megoldható.

A település fontos feladatai a szennyvízelvezetéssel, szennyvíztisztítással és környezetvédelemmel kapcsolatban:

- a város helyi vízellátó vízbázisának megóvása,
- a védett és védendő természeti értékek megóvása,
- a talaj és talajvíz szennyeződésektől való védelme,
- a lakosság életminőségének javítása,
- a környezettudatosság kialakítása,
- A Város Önkormányzatának kiemelt feladata a szennyvízelvezető rendszerre még nem csatlakozott fogyasztók rácsatlakozásának az elősegítése (vagy kényszerítése).

Kiemelten fontos feladat a felszíni és a felszín alatti vizek védelme, a lakosság életminőségének javítása, s mindennek a lehető leggazdaságosabb módon történő megoldása.

A csatornázott területektől távol eső területrészekben, illetve létesítményekben keletkező szociális szennyvizek esetén, (amennyiben az itt keletkező szennyvizek viszonylag kis mennyiségűek), a gyűjtés és szállítás lehetősége jöhet szóba, azzal a megkötéssel, hogy kizárólag zárt, szigetelt szennyvíztároló építhető. Nagyobb szennyvízmennyiségek esetén egyedi, kis szennyvíztisztító berendezés(ek) létesítése javasolt, a vonatkozó jogszabályok szerint (147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet).

A gazdaságosan nem csatornázható területek esetében lehetőség van úgynevezett **egyedi szennyvíztisztító kisberendezések** alkalmazására is. Ezek ingatlanonként egyedileg, vagy több ingatlan szennyvizét összegyűjtve, egy közbenső, nem túl távoli területen elhelyezve telepíthetők, illetőleg alkalmazhatók.

A közműüzemeltető által javasolt előírások:

A különböző hasznosítási területek kijelölésénél figyelembe kell venni a kialakítandó területek, telkek közműekkel történő elláthatóságát. A telekkialakításoknál megfelelő szélességű közterületeket kell biztosítani a telkek megközelíthetősége és közműekkel történő ellátása érdekében.

A víziközművek esetén az előírásokban szereplő védőtávolságok betartása minden esetben kötelező. Amennyiben ehhez közterületrendezés (kisajátítás) szükséges, a víziközművek csak a megfelelő szélességű közterület kiszabályozása után építhetők meg.

Az egyes szennyvízcsatornával kapcsolatos építmények környezetében (szennyvízátemelők) minden esetben be kell tartani a 20 m-es védőtávolságot. Amennyiben ezen a távolságon belül bármilyen tevékenység, vagy beruházás valósul meg, úgy a szükséges zaj-, rezgés-, és szaghatás védelem kialakításának költségeit a beruházónak kell viselnie.

Vállalkozási, gazdasági, ipari területekről (lakótelkeken engedélyezett vállalkozások esetén is) a kibocsátott szennyvíz szennyezettségének a közcsatornára való rákötési előírásoknak meg kell felelnie, az ettől eltérő szennyezettségű vizet telken belül létesítendő egyedi szennyvízkezeléssel - a megengedett szennyezettség mértékéig - elő kell tisztítani. Állattartással összefüggően keletkező szennyvíz kezelése-elhelyezése egyedi megoldást

igényel, amelyhez a szakhatóságok (ÁNTSZ, Katasztrófavédelmi Hatóság, Természetvédelmi Hatóság) engedélyének a beszerzése is szükséges.

Közvetlenül az élővízfolyásba, az ipari-vállalkozási-gazdasági területekről származó ipari eredetű szennyvíz kizárólag a hatóságok által előírt megfelelő kezelés után, a hatóságok által kiadott vízjogi létesítési engedéllyel, - az abban előírtak szigorú betartásával - vezethető be.

A szennyvizek elhelyezésekor figyelembe kell venni a **219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet** a felszín alatti vizek védelméről előírásait.

Martfű a 27/2004. (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet alapján érzékeny földtani közegben található a felszín alatti vizek szempontjából. Ennek értelmében, fokozottan kell figyelembe venni a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó hatályos jogszabályokat.

Közműlétesítmények és közműhálózatok, valamint elektronikus hírközlési hálózatok és létesítmények elhelyezésénél az OTÉK előírásait, a megfelelő ágazati szabványokat és előírásokat, valamint jelen helyi építési szabályzatban előírtakat kell figyelembe venni. Az ágazati előírások szerinti védőtávolságokat biztosítani kell. A védőtávolságon belül mindennemű tevékenység csak az illetékes üzemeltető, és az érintett szakhatóság hozzájárulása esetén végezhető.

A meglévő és a tervezett közcélú vízellátás, vízvezetés (szenny- és csapadékvíz), energiaellátás (villamos energia ellátás, földgázellátás), valamint az elektronikus hírközlés hálózatai és létesítményei, továbbá azok ágazati előírások szerinti biztonsági-, védőövezeteinek számára közterületen kell helyet biztosítani. Ettől eltérő esetben a hálózatok és létesítmények, valamint azok biztonsági-, védőövezeteinek helyigényét szolgalmi jogi bejegyzéssel kell fenntartani.

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fasor telepítését ne akadályozzák meg.

Az Országos Településrendezési és Építési Követelmények-ben (OTÉK) meghatározásra került a szennyvíztisztító, szennyvíziszap-kezelő, -tároló és -elhelyező építmények legkisebb távolsága (védőterülete) lakó-, vegyes-, gazdasági- (a jelentős mértékű zavaró hatású ipari kivételével), üdülő- és különleges (a hulladéklerakók területének kivételével) területektől.

A közterületi szennyvízátemelők szagmentesítő rendszerrel vannak felszerelve, ezért a védőtávolságuk: 20 m.

Szennyvíztisztítók Martfű Város területén

Martfű Város területén, a rendelkezésre álló információk szerint, a települési szennyvíztisztító telepen (712 hrsz.) kívül, a Cipőgyár területén (Martfű, Tisza Joule Kft.), valamint a növényolajgyár területén (BÜNGE Zrt.) is üzemel szennyvíztisztító berendezés.

Mindkettő magán területen lévő, magántulajdonú szennyvíztisztító, amelyeknek az üzemeltetését a cégek saját maguk végzik.

A kapott információk értelmében, védőtávolságuk lakóterületeket nem érint.

Élővízfolyásba, csapadékcatornákba, árkokba, felhagyott kutakba tilos szennyvizet bevezetni!

Állattartással kapcsolatban keletkező trágyalevek zárt gyűjtéséről és trágyaszarvasra történő öntözéséről, vagy alkalmas mezőgazdasági területen való szakszerű elhelyezéséről gondoskodni kell.

A szennyvizek elhelyezésekor figyelembe kell venni a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről előírásait.

Külterületen a telek tulajdonosa köteles gondoskodni a keletkező szennyvíz, trágya, hígtrágya, egyéb hulladék ártalommentes átmeneti tárolásáról, kijelölt telepre történő szállításáról, illetve hasznosításáról.

A felszíni és felszínalatti vízbázisok védelme szempontjából különösen nagy gondot kell fordítani a szociális és az állattartásból származó szennyvizek elvezetésére, biztonságos elhelyezésére. A szennyvízcsatornára nem csatlakozott lakosok házi gyűjtőaknáit rendszeresen ellenőrizni kell. Ezen aknák általában nem megfelelő szigetelésűek, így azok tulajdonosait fel kell szólítani a környezetvédelmi jogszabályok betartására. Ezen ingatlanok esetében a lakosoknak gondoskodniuk kell a keletkező szennyvizek rendszeres elszállíttatásáról.

Amely ingatlantulajdonosok a kiépült közcsatornákra nem hajlandóak rácsatlakozni, a 2003. évi LXXXIX. törvény előírásai szerint környezetterhelési, illetve talajterhelési díj megfizetésére kötelezhetőek.

CSAPADÉKVÍZ ELVEZETÉS, FELSZÍNI VÍZRENDEZÉS, BELVÍZVÉDELEM

Felszíni vízelvezetés, vízrendezés, belvízvédelem

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legveszélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján Martfű a **közepesen veszélyeztetett (B)** kategóriába került besorolásra.

Martfű belvízvédelmi szempontból a KÖTIVIZIG, 10.09/A. sz. Törökszentmiklósi belvízvédelmi szakaszához (5400 Mezőtúr, Pétery Károly u. 5. sz., tel.:56/550-038, 30/336-8090) tartozik, ezen belül a 065. Cibaki-Tiszaugai belvízrendszer, 065a Cibakházai belvízöblözetében helyezkedik el.

A 065. sz. Cibakháza-Tiszaugi belvízrendszert É-on a Tisza bp. töltés és a 063. sz. Mesterszállási-Bartapusztai, K-en és D-en a 066. sz. Hármaskörös-jp-i belvízrendszer, NY-on pedig a Tisza bp-i árvédelmi töltése határolja.

A területre jellemző a síkvidéki jelleg. A csatornáknak nagyon kicsi az esése, átlag 10-20 cm/km. A belvízrendszer főbefogadója a Tisza. A Cibakházai öblözet befogadója a Cibakházi Holt-Tisza (kezelő és üzemeltető Cibakháza Nagyközség Önkormányzata), melynek vizét csak szivattyúsán lehet a főbefogadóba emelni, a Cibaki I-II. szivattyútelep (KÖTIVIZIG üzemeltetésű) kapacitása 1,1 m³/s, amely a Tisza 44+199 tkm szelvényében található.

Ezenkívül, az öblözet és Martfű belterülete a Cibakháza-Martfű csatornán keresztül mentesíthető. A csatorna kettős működésű, az öntözési üzemeltetést külső szervezet végzi, szerződés alapján.

Martfű Város csapadékvíz elvezetése jelenleg főként a Cibakháza-Martfű csatornán keresztül történik. A város É-i részöblözetének befogadója - Vízkárelhárítási Terv alapján - a Tisza folyó.

A megépült belterületi csapadékvízvezető rendszer zárt és nyílt csatornáinak tisztítását és az utak alatti áttereszek rendszeres karbantartását, a feliszapolódások eltávolítását a városi önkormányzat, mint a rendszer üzemeltetője végzi.

Az elkövetkező programozási időszakra Martfű közigazgatási területét érintő vízrendezési célú fejlesztést a KÖTIVIZIG nem irányzott elő.

Vízgazdálkodási létesítmények:

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

A KÖTIVIZIG részéről Martfű közigazgatási területén belül vízrendezési, illetve mezőgazdasági vízhasznosítási művet érintő fejlesztés jelenleg nincs előirányozva.

Belvíz-veszélyeztetettség

Martfű és közvetlen külterülete a Dr. Pálfai Imre által készített belvíz veszélyeztetettségi mutató alapján a **mérsékelt belvíz-veszélyeztetett** kategóriába tartozik.

Mind a bel-, mind a külterületen található belvízveszélyes területek, amelyek vonatkozásában az építéssel kapcsolatban a korlátozások bevezetése indokolt a rendezési terv szabályozási munkarésében.

Aszály-veszélyeztetettség

Martfű területe a Dr. Pálfai féle Magyarország Zonális aszályosság térképe alapján a **nagyon erősen aszályos** kategóriába tartozik.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a KÖTIVIZIG honlapján (www.kotivizig.hu) elérhető a Vízkészletgazdálkodási stratégia, melyben a vízgazdálkodás területi eredményeinek

összegzésén túl a közép- és hosszútávon szükséges fejlesztési javaslatokat, üzemeltetési lehetőségeket gyűjtötték össze a KÖTIVIZIG szakemberei.

Belvízelvezetés, belvízcsatornák

A terület belvizeinek befogadója a K-i részen a Harangzugi I-c belvízcsatorna, D -en és Ny-on a cibakházi-martfői belvíz főcsatorna, melyet leginkább Zsófia-halmi csatornaként ismernek. Ez a befogadója a belterületi csapadékvizeknek is.

Az óvárosi részen elválasztott rendszerű csatornahálózat található. Az É-i területeken helyenként csak szikkasztóárkok vannak. A legtöbb utcában nyíltárkos az elvezetés, de a Kossuth, a József Attila és a Petőfi utcákban zárt csatornában vezetik el a csapadékvizet.

Az óváros csapadékvizeinek befogadója a Hunyadi utcai nyílt árok, amely a vasút mellett haladva a Zsófia-halmi csatornába köt be. Az újvárosi rész Ny-i utcáiban többnyire szikkasztóárkok találhatók. A Szolnoki úttól D-re a többszintes lakóövezetben zárt csapadékcatornák vezetik el a vizet a Zsófia-halmi belvízcsatornába.

A Szolnoki úttól É -ra, a cipőgyári lakótelepen egyesített rendszerű csatornahálózat található, ami igen sok gondot okoz a szennyvíztisztító telep üzemeltetésében nagy esőzések idején. Ezeknek a csapadékvizeknek - a tisztított szennyvízzel együtt – a Tisza folyó a befogadója.

Martfű város egész területén a vízelvezetés nagyrészt megoldott, a meglévő, kiépített csatornarendszereket kell továbbépíteni, fejleszteni. A belterületi csapadékvizek befogadója a cibakházi-martfői (Zsófia-halmi) belvíz-főcsatorna.

A külterület K-i részén a Harangzugi I-c belvízcsatorna gyűjti és vezeti le a csapadékvizet. A belvízelvezető hálózatok bővíthetők, a befogadó belvízcsatornák a többlet vízhozam elvezetésére alkalmasak.

A KÖTIVIZIG nyilvántartása szerint a település belvíz által mérsékelten veszélyeztetett.

Rendszeresen belvízjárta területek

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

Mezőgazdasági vízgazdálkodás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

Belterületi vízrendezés

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

Külterületi vízvezetés, vízkárelhárítás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

Vízhasznosítás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

Hévízhasznosítás

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

A településfejlesztési koncepció és a település fejlesztési tervezése során az alábbiakat kell figyelembe venni:

- A Víz Keretirányelvben a csapadékvíz-gazdálkodás megvalósítására vonatkozó általános célkitűzéseket és feladatokat kell figyelembe venni. A belterületen törekedni kell a tisztítást nem igénylő csapadékvizek visszatartására, illetve helyben tartására.

Általánosan megfogalmazott célkitűzések:

- a mértékadó csapadék 20 %-a az ingatlanon,
 - a csapadékvíz elvető rendszeren levezetett csapadékvíz - mely a főbefogadóba kerül bevezetésre - további 20%-a oldaltározókban tartandó vissza,
- Amennyiben a csapadékvíz a befogadóba a magas vízállás miatt gravitációsan nem vezethető be, úgy az önkormányzatnak gondoskodni kell a szivattyús átemelésről.
A csapadékvíz elvezetés műszaki lehetőségét mindenkor biztosítani kell, a belvízvédelmi tervben lévő üzemeltetési szabállyal összhangban.

- Új beépítésre szánt területek kijelölésénél, a belvízzel veszélyeztetett, rendszeresen előntésre kerülő területeket figyelembe kell venni, elkerülve a későbbi belvízkárokat, illetve a jelentős költséggel történő vízkárelhárítást. A beépítésre szánt területek kialakításánál a belterületi csapadékvíz-elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózatához kapcsolódva, a települési vízkárelhárítási tervvel összhangban kell kialakítani. A felszíni vízvezető rendszerek tervezésénél a könnyen, gazdaságosan karbantartható rendszereket kell előtérbe helyezni, azaz a nyílt gravitációs rendszereket kell preferálni (minél kevesebb átemelővel és zárt vezetékkel). A tervezés során a szabályozatlan lefolyás megszüntetésére, a belterületi vízvisszatartás elősegítésére kell törekedni, előtérbe helyezve a csapadékvízzel történő tudatos gazdálkodást.
- A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízhasznosítási, vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez, illetve a meglévő csapadékvíz elvezető hálózathoz.

- A csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztésénél, a rendszerekben lévő lehetséges tartalékokat kihasználva (mint pl. provizórikus tározás, időszakos árasztás, előürítés, átemelők kapcsolási szintjének összehangolása, beszivárgás növelése drénezéssel, szikkasztó árkos rendszerekkel) jó üzemrendű hálózatok kialakítására kell törekedni.
- A belvizes területeket figyelembe kell venni a közigazgatási határok korrekciójánál, valamint a lakóterületek kialakításánál, elkerülve a későbbi belvízkárokat, ill. a jelentős költséggel történő belvízkár elhárítást.
- A belterületi csapadékvíz elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózathoz kapcsolódva, a belvízvédelmi tervvel összhangban kell kidolgozni.
- A településfejlesztés során figyelembe kell venni a csapadékvíz-gazdálkodás szempontrendszerét, továbbá össze kell hangolni a felszíni vízlevezető rendszerek üzemeltetésével.
- A károsan sok és a károsan kevés víz kártételei elleni védekezésre egyaránt szükség van. Térségünkre a mérsékelt égővi szárazföldi klíma jellemző, ahol a száraz és a csapadékos évek, illetve évsorozatok szeszélyes váltakozásban követik, követhetik egymást. A szélsőséges időjárási helyzetek alakítják ki a hidrológiai viszonyokat, és ezek határozzák meg az alapvető vízgazdálkodási feladatokat.
- A hosszú száraz (aszályos) időszakban a vízhiány elleni védekezés, a vízkészletek optimális szétosztása, az öntözés, míg csapadékos időszakban a belvízvédekezés kerül előtérbe. A belvízelvezetés mellett egyre nagyobb teret kap a belvízhasznosítás, vizes élőhelyek vízellátása, belvízvisszatartás-, tározás.
- A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalását (befogadói nyilatkozatát) be kell szerezni azoknál a külterületi befogadóknál, melyek elsősorban csapadékvízzel terheltek, hogy a Víz Keretirányelvben megfogalmazott célok teljesíthetőek legyenek.

A településrendezési eszközök módosítása kapcsán a következő jogszabályokat kell figyelembe venni:

- **123/1997. (VII. 18.)** Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről
- **201/2001. (X. 25.)** Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- **220/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet a felszíni vizek védelméről
- **6/2009. (IV. 14.)** KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- **27/2004. (XII.25.)** „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet
- **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.
- **147/2010. (IV. 29.)** Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról.

Fejlesztési célok és előírások:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat. A településrendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangba kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével.

A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízhasznosítási, vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez, ill. a meglévő csapadékvíz elvezető hálózathoz.

A módosításra vagy fejlesztésre javasolt területeken a belvíz- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, szükség esetén pedig a meglévő létesítmények rekonstrukcióját el kell végezni.

A **18/2003. (XII. 9.)** számú, települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló KvVM-BM együttes rendelet Martfű települést **ár- belvízzel közepesen veszélyeztetett „B”** kategóriába sorolja.

Az utak, utcák burkolatának felújításával párhuzamosan a vízelvezető rendszerek kiépítését, illetőleg rekonstrukcióját is meg kell oldani.

A csatornával el nem látott területeken különös fontossággal kell kezelni a belvízrendezés kérdését.

A kiépült átereszeket és a zárt csatornához tartozó víznyelőket az Önkormányzatnak rendszeresen karbantartania szükséges. Ezenkívül fontos, hogy önkormányzati rendelet szabályozza az udvarokról kivezethető és a csapadékvízgyűjtő csatornába bevezethető vizek minőségét, visszaszorítva ezáltal a trágyaleveknek és a csapadékvízzel hígult szennyvizeknek, illetve egyéb szennyezéseknek a közcsatornába történő bevezetését.

A külterületen keletkező káros vizek hatékony elvezetését csak komplex rendszerben, a belvízöblözet jelentős területrészeire kiterjedten lehet megvalósítani. Ehhez a külterületi mezőgazdasági táblák tulajdonosainak, a szövetkezetek és a vállalkozások összefogása szükséges, hogy az elmúlt években beszántott, kezeletlenül hagyott csatornák ne maradjanak elhanyagoltan, karbantartásuk megoldott lehessen, amely mindannyiuk közös érdeke. A csatornák mellett a tulajdonos illetve a használó az ingatlant csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy azáltal a víz természetes lefolyását nem akadályozza, állapotát, üzemeltetését és a víz minőségét nem veszélyezteti.

A vízrendezési létesítmények mellett a **fenntartóságot** szabadon kell hagyni a belvízvédekezési, fenntartási munkák zavartalan lebonyolítása végett.

Belvízcsatornába hígtrágya, szennyvíz vagy mezőgazdasági vegyszer nem önthető, nem vezethető bele!

Az EU szinten közös vízpolitika megteremtését célzó Víz Keretirányelv (2000/60/EK direktíva) a tagállamok számára előírja mindazon intézkedések megtételét, melyek a *vizek jó állapotának elérését, illetve fenntartását* biztosítják. Ehhez alkalmazkodva, a vízgyűjtő te-

rületen csak a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló **221/2004. (VII. 21.)** Korm. rendeletben foglaltak alapján tervezhetők tevékenységek.

A települési csapadékvíz elvezetés tervezett fejlesztése során az alábbi figyelembevétele szükséges:

- A települési csapadékvíz-gazdálkodás során a lehetőségek szerint törekedni kell a lehullott csapadékvíz károkozás nélkül helyben tartható részének visszatartására, mind települési, mind pedig ingatlan léptékben a tározási feltételek megteremtésével.
- Települési csapadékvíz fejlesztés során törekedni kell, hogy a település csapadékvíz elvezetése 100 %-ban megoldódjon, ne alakuljanak ki előntések a belterületen, a lehető legkisebb belterületi csapadékvíz károk forduljanak csak elő.
- A városi csapadékvíz gyűjtők tervezésekor fontos, hogy a mértékadó csapadékból lefolyó vízhozam elvezetésére alkalmas csatornaszelvény méret kerüljön kialakításra. A parkolók, burkolt útpályák csapadékvizeinek befogadóba történő vezetés előtt javasolt olaj- és homokfogó műtárgy beépítése.

A településrendezési terv készítése során az alábbi előírásokat be kell tartani:

- A mélyfekvésű lefolyástalan területet újonnan művelésbe nem lehet bevonni, ill. a meglévőket javasolt művelés alól kivonni és rét-legelőként hasznosítani, vagy tűrni e területeken a belvízi előntést és a termés kiesést.
- A belvizes területeket figyelembe kell venni a közigazgatási határok korrekciójánál, valamint a lakóterületek kialakításánál, elkerülve a későbbi belvízkárokat, ül. a jelentős költséggel történő belvízkár elhárítást.
- A belterületi csapadékvíz elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózathoz kapcsolódva, a belvízvédelmi tervvel összhangban kell kidolgozni. A felszíni vízvezető rendszerek tervezésénél a könnyen, gazdaságosan karbantartható rendszereket kell előtérbe helyezni, azaz a nyílt gravitációs rendszereket kell preferálni (minél kevesebb átemelővel és zárt vezetékkel).
- A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalása (befogadói nyilatkozata) kell a külterületi befogadók tekintetében, melyek elsősorban csapadékvízzel terhelhetőek a Víz Keretirányelvben foglaltak teljesítése érdekében.
- A Víz Keretirányelvben a csapadékvíz-gazdálkodás megvalósítására vonatkozó általános célkitűzéseket és feladatokat kell figyelembe venni. A belterületen törekedni kell a tisztítást nem igénylő csapadékvizek visszatartására, illetve helyben tartására.
- Általánosan megfogalmazott célkitűzés:
 - a mértékadó csapadék 20 %-a az ingatlanon,
 - a csapadékvíz elvető rendszeren levezetett csapadékvíz - mely a főbefogadóba kerül bevezetésre - további 20%-a oldaltározókban tartandó vissza.
- Amennyiben a csapadékvíz a befogadóba a magas vízállás miatt gravitációsan nem vezethető be, úgy az önkormányzatnak gondoskodni kell a szivattyús átemelésről.
- A csapadékvíz elvezetés műszaki lehetőségét mindenkor biztosítani kell, a belvízvédelmi tervben lévő üzemeltetési szabályzattal összhangban.
- A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez.
- A településnek rendelkeznie kell üzemeltetési szabályzattal, amely összhangban van a település veszély-elhárítási tervével, és tartalmazza a csapadék- és belvíz elvezető (mentesítő) rendszer üzemeltetési, karbantartási és fenntartási feladatait. Továbbá a minősített mértékadó helyzet (I., II., III. fok, rendkívüli) elrendelésére vonatkozó

indikátorok mérését és a mentesítési feladatokat, és részletes üzemeltetési utasítást. (Ezen dokumentáció összeállítása jogosított tervezői feladat) Az üzemeltetési szabályzatot az infrastruktúrában létrehozott minden módosítás után aktualizálni szükséges, (az üzemeltetési engedély módosítási eljárásának keretében!)

- A településfejlesztés során figyelembe kell venni a csapadékvíz-gazdálkodás szempontrendszerét, továbbá össze kell hangolni a felszíni vízlevezető rendszerek üzemeltetésével.

Martfű Város Zsófia zártkertek (kertes mezőgazdasági terület) tervezett hétvégiházás üdülőterületbe sorolásához, tekintettel arra, hogy rendszeresen belvízjárta terület övezetében található a Közép – Tisza – vidéki Vízügyi Igazgatóság KP-05874-002/2022 hozzájárulását adta az alábbiak betartásával:

- A HÉSZ-ben a jelenlegi beépítettség jelentősen nem változtatható. A csapadékvizek ingatlanon belüli tározására, felhasználására kell törekedni. Csapadékvíz elvezetésére alkalmas a KÖTIVIZIG vagyonkezelésében és üzemeltetésében, öntözési időszakban a MŐSZE Kft. üzemeltetésében lévő kettős működésű Cibakháza – Martfű csatorna.
- A településrész kiépítésének megfelelő belvíz elvezetési tervet (üzemeltetési szabályzat) kell készíteni, összhangban a beépítés igényeihez (pince, tározók kialakításának figyelembevétele).
- A beépítésnek összhangban kell lennie a terület gravitációs, vagy szivattyús levezetési kapacitásaival, a befogadó üzemeltetési szabályzatával (Cibakháza – Martfű csatorna, Cibakházi Holt – Tisza). Az érdekeltek bevonása, és az üzemeltetés összhangjának megteremtése tervezői feladat.
- A Cibakháza – Martfű csatornába kizárólag csapadékvíz vezethető. A csatorna kettős működésű funkciója miatt az öntözési időnyben a vízpótlásban vehet részt, minek következtében a nyári időszakra jellemző rövid idejű, nagy intenzitású csapadék időszakos elöntéseket okozhat, illetve a befogadása is korlátozottá válhat. Az ebből eredő károk után kárigény nem követelhető.
- A terület beépítése után fellépő belvízi problémák miatt kárigény, panaszbejelentés nem merülhet fel. Az újonnan kialakuló övezetben felmerülő időszakos elöntéseket a tulajdonosok tűrni kötelesek.
- A terület vízrendezésével összefüggő beruházások során törekedni kell a károkozással járó belvizek mielőbbi szabályozott elvezetéséről, számításba kell venni a puffer tározóterek kialakításának lehetőségét, a befogadóba történő késleltetett bevezetést a Cibakháza – Martfű csatorna legkisebb többletterhelése mellett.
- A település vízkárelhárítási tervét az esetleges fejlesztésekhez igazodóan csapadékvíz elvezető hálózat – tározó építés stb.- aktualizálni szükséges. A tervnek részletesen ki kell terjednie az újonnan beépítésre szánt területen esetlegesen megjelenő belvízi problémák kezelésére.
- A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében a csapadékvíz szikkasztásnál a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében a felszíni vízbe történő bevezetéskor pedig a 220/2004. (VII.21.) Korm. Rendelet előírásait kell betartani.
- 147/2010. (IV.29.) KOrM. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról.

A KÖTIVIZIG továbbá az alábbiak figyelembevételét kéri:

- Új beépítésre szánt területek kijelölésénél, a belvízzel veszélyeztetett, rendszeresen elöntésre kerülő területeket figyelembe kell venni, elkerülve a későbbi belvízkárokat, illetve a jelentős költséggel történő vízkárelhárítást. A beépítésre szánt területek kialakításánál a belterületi csapadékvíz-elvezetést rendszerszemléletben, a már kiépült csatornahálózathoz kapcsolódva, a települési vízkárelhárítási tervvel összhangban kell kialakítani. A felszíni vízelvezető rendszerek tervezésénél a könnyen, gazdaságosan karbantartható rendszereket kell előtérbe helyezni, azaz a nyílt gravitációs rendszereket kell preferálni (minél kevesebb átemelővel és zárt vezetékkel). A tervezés során a szabályozatlan lefolyás megszüntetésére, a belterületi vízviisszatartás elősegítésére kell törekedni, előtérbe helyezve a csapadékvízzel történő tudatos gazdálkodást.
- A csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztésénél, a rendszerekben lévő lehetséges tartalékokat kihasználva (mint pl. provizórikus tározás, időszakos árasztás, előürítés, átemelők kapcsolási szintjének összehangolása, beszivárgás növelése drénezéssel, szikkasztó árkos rendszerekkel) jó üzemrendű hálózatok kialakítására kell törekedni.
- A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalását (befogadói nyilatkozatát) be kell szerezni azoknál a külterületi befogadóknál, melyek elsősorban csapadékvízzel terheltek, hogy a Víz Keretirányelvben megfogalmazott célok teljesíthetőek legyenek.
- A településrendezési tervnek illeszkednie kell a települést érintő vízhasznosítási, vízrendezési- és belvízvédelmi fejlesztésekhez, illetve a meglévő csapadékvíz elvezető hálózathoz.

A belterületi védekezési terv, illetve vízkár-elhárítási terv évenkénti rendszeres felülvizsgálatát és aktualizálását el kell végezni.

Az aktualizálás során kérjük figyelembe venni a Magyar Mérnöki Kamara által elkészített „Módszertani segédlet a települési vízkár-elhárítási tervek készítéséhez” (elérési útvonal: <http://www.ovf.hu/hu/segedlet>) című dokumentációt.

Településrendezési terveknél figyelembe veendő jogszabályok:

- **83/2014. (III. 14.)** Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.
- A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a **219/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a **220/2004. (VII. 21.)** Korm. rendelet előírásait kell betartani.
- **120/1999. (VIII. 6.)** Korm. rendelet a vizek és a közcélú vízellátási művek fenntartására vonatkozó feladatokról
- **1995. évi LVII.** törvény a Vízgazdálkodásról 4.-6.,8.-10.,12.§

- **10/1997. (VII. 17.)** KHVM rendelet az árvíz- és belvízvédekezésről
- **232/1996 (XII. 26.)** kormányrendelet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól 4.§(1)-(2). bek., 13. §
- **253/1997. (XII. 20.)** Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- **147/2010. (IV. 29.)** Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról

Az érintett területek fejlesztésével és az új épületek kialakításával egy időben javasoljuk a csapadékvíz-elvezetést biztosító csatornák kapacitásának vizsgálatát. A településrendezési terveknek és a beépítésre tervezett területek építési előírásainak összhangban kell lennie a csapadékvíz-elvezető hálózat létesítésével és kiépítésével. A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat.

Vízgyűjtőterületként nyilvántartott területet (árok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján szabad.

A csapadékvíz (akár nyílt árokrendszerrel, akár zárt csapadékcsatornával összegyűjtve) élővízbe történő bevezetése előtt hordalékfogó műtárgy elhelyezése kötelező. Csapadékvíz az elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózatba nem vezethető!

A belvízcsatornák mindkét oldalán, a partéltől számított 3-3 vagy 6-6 m széles fenntartási sávot karbantartási célból szabadon kell hagyni. Kizárólagos állami tulajdonú vízi létesítmények esetén a karbantartási sáv a partéltől mért 6-6 m széles területsáv. A közcélú vízi létesítmények esetében 3-3 m szélességű a karbantartási sáv.

Parti sávon belül építmény nem helyezhető el, valamint le nem keríthető!

Új út, utca létesítésekor a tervezett közművek egyidejű megépítéséről, a csapadékvizek elvezetéséről, beépítésre szánt területen a közvilágítás megépítéséről, út rekonstrukciónál a meglévő közművek szükséges egyidejű felújításáról és a még hiányzó közmű kiépítéséről is gondoskodni kell.

A közművezetékek átépítésekor és új vezetékek fektetésekor a racionális területgazdálkodás érdekében, az útburkolat alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezésére kell helyet biztosítani. Továbbá, a beépítésre szánt területeken a közművezetékek helyét úgy kell kijelölni, hogy azok 12 m szabályozási szélességet el nem érő utcákban legalább egyoldali, 12 m szabályozási szélességet meghaladó szélességű utcákban kétoldali fásor telepítését ne akadályozzák meg.

Kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület kijelölése során figyelembe kell venni az elmúlt időszakban előforduló belvízhelyzetben szerzett tapasztalatokat. Vízrendezési szempontból nem javasolt a mély fekvésű, belvízjárta területek beépítése.

A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

A fejlesztésre javasolt területeken a belvív- és csapadékvíz elvezetését ki kell építeni, illetve a meglévő létesítmények rekonstrukcióját szükség esetén el kell végezni.

Az utak, utcák burkolatának felújításával párhuzamosan a vízelvezető rendszerek kiépítését, illetőleg rekonstrukcióját is meg kell oldani.

A belvízelvezető csatornák egyéb (pl. csurgalékvíz stb.), nem csapadékvíz elvezetésből történő további terhelését kerülni kell.

A beépítéssel érintett területen javasoljuk zárt burkolatok helyett a beszivárogtatást lehetővé tevő, hézagos burkolt felületek kialakítását.

A felszíni vízelvezető rendszerek fejlesztése kapcsán felhívjuk a figyelmet arra, hogy a vízrendezési létesítmények (pl. tározók, csatornák) építése, azokba történő vízbevezetés, rácsatlakozás vízjogi engedély köteles tevékenység. Az engedélyezési eljárás lefolytatása az illetékes Vízügyi Hatóság hatáskörébe tartozik, amelyhez az érintett csatorna kezelőjének hozzájárulása minden esetben szükséges.

A meglévő rendszerek folyamatos karbantartásáról, - a medrek kotrásáról, az átereszek és zárt csatornák tisztításáról, valamint az árokpartok kaszálásáról - gondoskodni kell. A csapadékvizek zavartalan lefolyását mindenkor biztosítani kell.

Az ingatlanok, intézmények, üzemek szennyvizét, egyéb szennyezést vagy mérgező anyagot (szemetet, trágyalevet, iszapot, vegyszermaradékot, stb.) tilos a nyílt felszínű, illetve a zárt csapadékvíz-elvezető csatornába, felszíni vizekbe, felszín alatti vizekbe, valamint a talajba, és ásott kutakba juttatni.

A csapadékvíz az egyes telkeken belül elszivárogtatható, ha ez a telek és a szomszédos telkek, továbbá az építmények állékonyságát és rendeltetésszerű használatát nem veszélyezteti.

Az egyes ingatlanokról a csapadékvíz a közterületi nyílt csapadékvíz elvezető árokba, zárt szelvényű csapadékvíz csatornába vagy biztonságos közlekedést nem akadályozó, tisztítható ráccsal ellátott folyóka segítségével az utcai járdaszint alatt, illetve a járda szintjével megegyező síkban szabad kivezetni. Amennyiben a vízelvezető árok a közút tartozéka, úgy abba a környezetéből - a telkekről - csapadékvíz bevezetése csak az út kezelőjének hozzájárulásával történhet.

A belterületi védekezési terv, illetve vízkár-elhárítási terv évenkénti rendszeres felülvizsgálatát és aktualizálását el kell végezni.

A belterületi csapadékvíz-elvezető csatornák, valamint ezek műtárgyainak folyamatos karbantartásáról az önkormányzatnak gondoskodni kell.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

A rendszeresen víz alá került területek mentesítése csak jelentős meliorációs munkák elvégzése, a befogadó csatornák vízszállító-képességének felülvizsgálata és szükség szerinti növelése után lehetséges.

Vízgazdálkodási területként nyilvántartott területet (árok, vízfolyás, vízmosás, víztároló, vízállásos terület, vízelöntéses terület, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján szabad.

A csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer szállítóképességét egészen a végbefogadóig ellenőrizni kell minden nagyobb beruházás megvalósítási szándéka esetén. Amennyiben a csapadékvíz veszélyeztetés nélkül a végbefogadóig nem vezethető el, és a szűk keresztmetszetű szakasz kapacitás növelése nem valósítható meg, akkor helyben létesítendő záportározóval kell a víz-visszatartást megoldani.

20, illetve annál több gépkocsit befogadó parkolókat vízzáró burkolattal, vagy alépitménnyel és kiemelt szegéllyel kell kivitelezni azért, hogy a felületén összegyülekező a csapadékvíz ne szikkadjon a talajba, illetve ne folyjon közvetlen a zöldfelületre. Ezekről a nagyobb parkoló felületekről és a szennyezéssel veszélyeztetett gazdasági területek belső útjairól összegyűlő csapadékvíz csak hordalék és olajfogó műtárgyon keresztül vezethető a csatornahálózatba. "Zöld" parkoló létesítése nem megengedett.

A felszíni vízelvezető rendszerek fejlesztése kapcsán felhívjuk a figyelmet arra, hogy a vízrendezési létesítmények (pl. tározók, csatornák) építése, azokba történő vízbevezetés, rácsatlakozás vízjogi engedély köteles tevékenység. Az engedélyezési eljárás lefolytatása az illetékes Katasztrófavédelmi Hatóság hatáskörébe tartozik, amelyhez az érintett csatorna kezelőjének hozzájárulása minden esetben szükséges.

*A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet szerint **Martfű Város** területe, valamint az itt található felszíni vizek **nem érzékeny** besorolásúak.*

A felszíni és felszín alatti víztestek állapotértékelésének eredményét, a kitűzött célok eléréséhez szükséges intézkedéseket a vízgyűjtő-gazdálkodási terv (VGT) foglalja össze. A vízgyűjtő-gazdálkodási tervben a víztestekre meghatározott környezeti célkitűzések (jó állapot illetve jó potenciál) megadott határidőre történő eléréséhez és megőrzéséhez biztosítani kell a VM rendeletben rögzített vízszennyezettségi határértékek betartását.

A település közigazgatási területén lévő víztestekbe csak olyan szennyezettségű víz vezethető be, amely nem hátráltatja az adott víztest – VGT-ben megadott határidőre történő – jó ökológiai állapotának/potenciáljának elérését. A vízszennyezettségi határértékek elérését segítő intézkedések a VGT-ben kerültek megfogalmazásra, melyet be kell tartani.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 7.§-ában megfogalmazottaknak megfelelően a környezeti célkitűzéseket az országos és regionális környezetvédelmi, illetve társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek, és helyi építési szabályzatok kidolgozása során, valamint az önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben és a műszaki tervezésben – vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben foglaltak szerint – érvényesíteni kell.

A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetéskor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait kell betartani.

A kizárólagos állami tulajdonú csatornáknál a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet parti sávokra vonatkozó 2§ 3. b) pontja alapján a partétől szabadon hagyandó sáv 6-6 m, míg a nem kizárólagosoknál a c) pont szerint 3-3 m.

A csatornák megközelítésével, keresztezésével kapcsolatban a kezelő, üzemeltető KÖTIVIZIG szakvéleménye a mértékadó.

A településrendezési tervnek illeszkednie kell a település vízrendezési-, belvízvédelmi, valamint vízkár-elhárítási terveire.

Az árkok és csapadécsatornák folyamatos karbantartásáról a kezelőnek gondoskodnia kell.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvény előírásait kell figyelembe venni.

ÁRVÍZVÉDELEM

A meglévő állapotra vonatkozó információk megtalálhatók a településrendezési terv VIZSGÁLAT munkarésében.

A Tisza-folyó árvízvédelmi töltéseinek az árvízvédekezési feladatokat a KÖTIVIZIG látja el. Az általuk szolgáltatott adatok az alábbiak:

Martfű település a Tisza folyó bal partján terül el, a folyóval az 51+890-59+656 tkm szelvények közötti szakaszon érintkezik.

Árvízvédelmi szempontból a 2.85. számú Cibakházi ártéri öblözetet érinti részben, és a 10.06. számú Tiszaföldvár-Pityókai árvízvédelmi szakaszhoz tartozik.

A Tisza bal part 53+875-59+656 tkm között fekszik a Martfűi magaspart.

A 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet és a 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet szerint mértékadó vízmércék a következők:

Mértékadó árvízmerce a Tisza áradása esetén:

Szolnoki vízmérce, helye: Tisza folyó 334,6 fkm, „0” pontja 78,78 mBf.

- Mértékadó árvízszint (MÁSZ): 88,63 mBf.
- Legkisebb vízszint (LKV): -279 cm
- Legnagyobb vízszint (LNV): 1041 cm
- Elrendelési vízszintek: I. fok 650 cm II. fok 750 cm III. fok 800 cm

A város területéhez tartozó árvízvédelmi töltésszakasz jelenlegi töltésmagassága sehol sem éri el a tervezett kiépítési szintet (MÁSZ+1,0 m), ezért ezen szakasz jövőbeli fejlesztése szükséges.

Önkormányzati kezelésben lévő árvízi védmű nincs. A település közigazgatási területén lévő Tisza folyó árvízvédelmi létesítményein a védekezést a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi igazgatóság végzi.

Martfű város közigazgatási területe érintett a Tisza folyó nagyvízi medrével, így a **83/2014. (III. 14.)** Kormányrendelet „A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló előírások az irányadóak.

Jelenleg a Tisza folyó ezen szakaszára nincs kihirdetett nagyvízi mederkezelési terv.

A településfejlesztési koncepció során az alábbiakat figyelembe kell venni:

A KÖTIVIZIG kezelésű területeken csak az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulása mellett végezhető bármilyen, az eredeti állapotot megváltoztató beavatkozás.

A vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet előírásait a rendezési tervekben is figyelembe kell venni.

*A 18/2003. (XII. 9.) számú, települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló KvVM-BM együttes rendelet **Martfű Várost** ár- belvízzel **közepesen veszélyeztetett** kategóriába sorolja.*

Bármely, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát, létesítményt érintő beavatkozás esetén az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulását meg kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

Az árvízvédelmi töltés mentett oldali töltéslábatól számított 110 m-en belül és a vízóldali töltés lábtól számított 60 m-en belül tervezett létesítményekre KÖTIVIZIG hozzájárulás szükséges.

Minden vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni és az alábbi árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat:

• Árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetén: 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról,„ előírásait kell figyelembe venni.

Különösen a 23. §-ban foglaltakat: Az árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a vízóldali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyaggyödröt, munkagyödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

• Árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő keresztezésénél: 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló

tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról" szóló rendelet vonatkozó előírásait be kell tartani.

• Árvízvédelmi töltés 10-10 m-es védősávjainak használatánál: 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet „a vizek és a közcélú vízelétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról” előírásait kell figyelembe venni.

Különös tekintettel a 7. § (1) -ban foglaltakra: „A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

• Hullámtéri területek és a fakadóvíz által érintett területek használatánál: 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” előírásait kell figyelembe venni.

A 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint: A parti sáv szélessége:

a. / a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b. / az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízelétesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

Fejlesztési célok és előírások:

A tervezett fejlesztések megvalósításakor a kapcsolódó hatályos jogszabályok előírásait figyelembe kell venni!

A településrendezési eszközök módosításánál figyelembe kell venni a település vízrendezési és vízkár-elhárítási tervében foglaltakat.

Jász–Nagykun-Szolnok megye területének 76 %- a árvíz által veszélyeztetett terület.

*A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi besorolását a 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet határozza meg a legveszélyeztetettebb településrész helyzete alapján. Ez alapján **Martfű** a „B” kategóriába került besorolásra, **közepesen veszélyeztetett.***

A lakosság és az anyagi javak védelme kiemelkedően fontos, ezért minden érintett településnek rendelkeznie kell „Árvízvédelmi Terv”-vel. A terv tartalmazza a veszélyhelyzetek feltárását, a védelmi feladatok meghatározását, a védelemhez szükséges erők és eszközök számbavételét, az együttműködés megszervezését. A Tisza folyón a védekezési feladatokat a KÖTIVIZIG látja el. Az Önkormányzat közreműködik a szükséges közerő mozgósításában.

10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről tartalmazza a védekezésre vonatkozó előírásokat.

A Tisza folyót és hullámterét, valamint a Tisza árvízvédelmi töltését és annak védősávjait esetlegesen érintő munkák tervezési szakaszában a KÖTIVIZIG Árvízvédelmi és

Folyószabályozási Osztályával egyeztetni kell. Az elkészült terveket meg kell küldeni az Igazgatóságnak, kérve a szakhatósági hozzájárulás kiadását.

A Tisza hullámterének és parti sávjának hasznosítása csak a „VTT”-vel összhangban történhet.

A kikötők és más hajózási létesítmények létesítésére és üzemeltetésére az **510/2017. (XII.29.)** Korm. rendelet előírásai az irányadók.

Önkormányzati kezelésben lévő árvízi védmű nincs. A település közigazgatási területén lévő Tisza-folyó árvízvédelmi létesítményein a védekezést a Közép-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) végzi.

A nagyvízi medrek, a parti sávok és vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatára és hasznosítására vonatkozóan 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet előírásait be kell tartani.

A KÖTIVIZIG kezelésű területeken csak az Igazgatóság vagyongazdálkodói hozzájárulása mellett végezhető bármilyen, az eredeti állapotot megváltoztató beavatkozás.

Az elsőrendű árvízvédelmi töltés védősávjait a töltéslábtól mért 10-10 m széles sávban szabadon kell hagyni. A védősávon belül semmilyen új létesítmény nem építhető, a védősávba eső meglévő épületek nem bővíthetők.

Az árvízvédelmi töltés és szivárgócsatorna közötti területre csak ideiglenes jellegű, a terület elsődleges árvízvédelmi célját figyelembe vevő hasznosítás tervezhető.

A töltéslábtól számított 10-10 m, a szivárgó partélétől számított 6-6 m védősávot kell tartani. Az árvízvédelmi töltésen közforgalmú út nem vezethető.

*A Tisza folyót, valamint az árvízvédelmi töltéseit, illetve a védősávokat keresztező, vagy megközelítő vonalas létesítmények kialakításánál, illetve árvízvédelmi létesítményeket és a folyókat érintő építési munkáknál be kell tartani a **147/2010. (IV. 29.)** Korm. rendelet, valamint a **30/2008. (XII. 31.)** KvVM rendelet előírásait.*

*A vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló **120/1999. (VIII. 6.)** Korm. rendelet előírásait a rendezési tervekben is figyelembe kell venni, így különösen a 7. § rendelkezését, amely az alábbiakat tartalmazza:*

7. § (1) A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonaltól, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.

*(2) Az árvízvédelmi töltésen és az (1) bekezdésben meghatározott védősávon belül a fenntartó hozzájárulása szükséges különösen a járműközlekedéshez, kivéve a kerékpárral való közlekedést, állatok legeltetéséhez, hajtásához - a természet védelméről szóló **1996. évi LIII.** törvény 18. §-ának (4) bekezdésében foglaltak figyelembevételével -, anyagok ideiglenes tárolásához.*

A Tisza folyót és hullámterét érintő munkák tervezési szakaszában a KÖTIVIZIG Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztályával egyeztetni szükséges. A KÖTIVIZIG kezelésében lévő területeket érintő munkákat csak az Igazgatóság vagyongazdálkodási osztályának birtokában lehet végezni.

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság elkészítette a működési területét érintő nagyvízi mederkezelési terveket. A tervek célkitűzése a kijelölt árvízvédelmi fővédvonalak között levonuló árvízszintek csökkentése a területhasználatok szabályozásával, illetve műszaki beavatkozásokkal. A jelenlegi állapotot ismertetésén túl a tervezett állapotra vonatkozó előírásokat és intézkedéseket fogalmaz meg, melyek befolyásolhatják a nagyvízi mederben található ingatlanok, létesítmények használatát, fejlesztését, kezelését is. A nagyvízi mederkezelési terv a javasolt beavatkozásokat és azok árvízvédelmi szempontú hatását tartalmazzák, figyelembe véve az egyéb használatokat is (természetvédelem, gazdálkodás, településrendezés, stb).

A nagyvízi mederkezelési tervek készítését a „Vízgazdálkodásról” szóló **1995. évi LVII.** törvény írja elő, melynek végrehajtását és a tervek tartalmi követelményeit „A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” szóló **83/2014.** (III. 14.) Korm. rendelet tartalmazza.

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

A mértékadó árvízszint vonatkozásában a 74/2014. (XII.23.) BM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Bármely, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő csatornát érintő beavatkozás esetén az Igazgatóság vagyongazdálkodási osztályának birtokában kell kérni.

A területek beépítési előírásainak összhangban kell lenni a bel- és külterületi vízrendezési művek kiépítésével és üzemeltetési engedélyével.

Az első- és másodrendű védtöltések és szivárgó csatornák mellett védő- ill. fenntartó sávot szükséges tartani, amelyen semmilyen építési tevékenység nem végezhető és a fenntartó sáv mezőgazdasági hasznosítása csak gyepterületen történhet.

Az árvízvédelmi töltés és szivárgócsatorna közötti területre csak ideiglenes jellegű, a terület elsődleges árvízvédelmi célját figyelembe vevő hasznosítás tervezhető.

A töltéslábtól számított 10-10 m, a szivárgó partlétől számított 6-6 m védősávot kell tartani. Az árvízvédelmi töltésen közforgalmú út nem vezethető.

*- A megvalósítandó fejlesztésekkel kapcsolatban szigorúan be kell tartani a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló **120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendeletben** foglaltakat, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról szóló **30/2008. (XII. 31.) Korm. rendeletben** foglaltakat, továbbá a nagyvízi medrek, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint folyók esetében a*

nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben foglaltakat.

Minden vízgazdálkodást érintő tervezésnél, fejlesztésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt, továbbá az alábbi árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat kell figyelembe venni:

• Árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetén: 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról,„ előírásait kell figyelembe venni.

Különösen a 23. §-ban foglaltakat: Az árvízvédelmi földmű és fal mentén a hullámtéren a vízdoldali töltésláb vonalától mért 60 m-en, a mentett oldalon pedig 110 m-en belül anyaggyödröt, munkagyödröt nyitni, szabadkifolyású kutat létesíteni, tavat kialakítani, illetve a fedőréteg tartós eltávolításával járó tevékenységet folytatni csak a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) hozzájárulásával, szükség esetén részletes talajfeltárás, állékonysági és szivárgási vizsgálat alapján lehet.

• Árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő keresztezésénél: 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet „a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról” előírásait be kell tartani.

• Árvízvédelmi töltés védősávjainak (a töltés lábvonalaitól számított 10-10 m) használatánál: 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet „a vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról” előírásait kell figyelembe venni.

Különös tekintettel a 7. § (1) -ban foglaltakra: „A fenntartási feladatok ellátása és az árvízvédelmi töltés védelme érdekében a töltésen, valamint a töltés lábvonalától, annak mindkét oldalán számított 10-10 méteres védősávon (töltésmenti sávon) belül nem szabad olyan tevékenységet végezni, amely a talaj szerkezetét, szilárdságát, összetételét megbontaná, illetve hátrányosan megváltoztatná, annak elszennyeződését eredményezné.”

• Hullámtéri területek és a fakadóvíz által érintett területek használatánál: 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet „a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról” előírásait kell figyelembe venni.

A 2. §. (3) pontjában foglaltak szerint:

A parti sáv szélessége:

a. / a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,

b. / az a.) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,

c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízilétesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.

A 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet 5. §-a meghatározza a **Vízminőség-védelmi terület övezetét.**

Az Országos Vízvédelmi övezetre vonatkozó korlátozásokat, illetve előírásokat be kell tartani.

A **314/2012. (XI. 8.)** Korm. rendelet 9. mellékletére hivatkozva jelezzük, hogy Martfű Város közigazgatási területe **érinti az országos vízminőség-védelmi terület övezetét** (lásd a Településrendezési Terv VK-4. rajzszerű tervlapját).

Minden egyéb, a vízgazdálkodást érintő fejlesztésnél, beavatkozásnál, tervezésnél a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvényt kell figyelembe venni.

6.2. Energia ellátás

Elektromos energia ellátás

Meglévő kül –és belterületi hálózat

A TRT tervezési területének villamos energiaellátását az OPUS TITÁSZ Zrt biztosítja a saját tulajdonában lévő elosztó hálózaton keresztül.

A külterületen 132 kV -os távvezeték hálózat halad. A területen van egy 132/22kV-os transzformátor állomás. Innen indul több, a környező területet ellátó 22kV-os gerinchálózat. Ezen gerinchálózat egyikéről kap ellátást Martfű város.. A gerinchálózat megfelelő állagú és keresztmetszetű.

A területen 22kV-os szabadvezetékes illetve az újabb fejlesztésű területeken 22kV-os kábelhálózaton keresztül üzemelnek a fogyasztói transzformátorok állomások. A fogyasztói transzformátorok állomásokról a villamos energiaelosztás kisfeszültségű szabadvezetékes elosztóhálózaton keresztül jut el a fogyasztókhoz. Jelenleg már több fogyasztó kap földkábeles csatlakozást a szabadvezeték hálózatról, illetve a transzformátor állomásokról közvetlenül.

A transzformátorállomások szabadvezetékes hálózat esetén oszlop állomások, földkábeles ellátás esetén pedig épített házas transzformátorok biztosítják az energiaellátást. A településen mindenütt biztosítható a villamos energiaellátás, ezért ilyen szempontból zárolt terület nincs.

Külterület energiaellátása:

- a villamos energiát az áramszolgáltató saját tulajdonú, üzembiztos hálózatról biztosítja a külterületi fogyasztók részére. A karbantartásuk, korszerűsítésük folyamatos.

A belterület közvilágítása már korábban került korszerűsítésre.

Fejlesztések:

Idegen tulajdonú hálózatról ellátott terület is van idegen tulajdonú 22kV-os földkábelről ellátott transzformátor állomásról.

Külterületen napelem (fotovoltatikus) park létesésült melynek villamos energiaellátó rendszerhez kapcsolódóan tervezve van 3 transzformátor állomás létesítése, melyekről a közcélú 22kV-os szabadvezeték hálózatra 22kV-os földkábelek fektetése van tervezve.

Belterületi telek kialakítás

A belterületen kialakításra kerülő fejlesztések ellátását a meglévő primer (22kV) hálózat bővítésével új transzformátor állomás létesítésével és kisfeszültségű szabadvezeték

hálózat kiépítésével lehet megoldani.

Mindegyik fejlesztési területhez közel eső középvezetékű elosztóhálózat van, melyről az igényelt villamos energia biztosítható.

Ezen területek kiefeszültségű energiaellátása szabadvezeték hálózatról oldható meg. A nagyobb energiaigényű fogyasztókat földkábeles hálózat építésével lehet ellátni.

Ellátatlan területek vizsgálata:

Az ellátatlan területen jelenleg nincs a településen. A jelentkező fogyasztói energiaigények műszaki-gazdasági feltételeit az áramszolgáltató határozza meg. A villamos energiaellátás jelentős költségei miatt csak a ténylegesen jelentkező igények kiszolgálását kell biztosítani. A fejlesztéseknél jelentkező költségek egy részét az áramszolgáltató fedezi az érvényben lévő rendelkezések alapján.

A jelenlegi belterület energiaellátása biztosított. Az új létesítmények kialakításához középvezetékű hálózat, állomás vagy kiefeszültségű hálózat létesítése szükséges.

Közmű szolgáltató fejlesztései:

Az EON Hungária Zrt 2000 évtől kezdődően középtávú fejlesztésbe kezdett, melynek célja a villamos energiaellátás minőségének javítása, az üzembiztonság fokozása, a hálózatok átviteli kapacitásának bővítése .

A jelenlegi 22kV-os középvezetékű hálózaton az EON Hungária Rt nem tervez jelentősebb beavatkozást, mert azok állapota és kapacitása megfelelő, a később jelentkező energiaigényeket is ki tudja elégíteni.

Az áramszolgáltató a fejlesztési terveiben Martfű városban jelenleg hálózat bővítést nem tervez. A kiefeszültségű szabadvezetékes hálózat korszerűsítését az Áramszolgáltató (EON Hungária Zrt) folyamatosan végzi a biztonságos villamos energiaellátás érdekében.

A középvezetékű hálózatokon az alábbi programszerű fejlesztéseket és korszerűsítéseket valósítja meg az áramszolgáltató a zavartalan és biztonságos energiaellátás érdekében:

- középvezetékű oszlopkapcsoló készülékek cseréje
- közép/kiefeszültségű transzformátor állomások túlfeszültség védelme
- közép és kiefeszültségű hálózatok rekonstrukciója – tartószerkezetek és vezetékszakaszok cseréje.
- Kiskeresztmetszetű hálózatok cseréje kapacitásbővítés céljából
- Meghibásodott szerkezetek folyamatos cseréje.

Több helyen már korszerű, rádiófrekvenciás távműködtetésű oszlopkapcsolót helyezett el az Áramszolgáltató, mely biztosítja a gyors beavatkozási lehetőséget.

Fejlesztések belterület:

- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület Kök→Gksz
A terület elektromos ellátása megoldott
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület Lke→Gksz

A lakóterület közművesítésével együtt tervezendő, ellátása a meglévő hálózat tovább építésével.

- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt, temető terület Kt→KbT
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→Vtö
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, beépítésre szánt, rekreációs terület Gip→Krek
A területen a tervezett szabadidős létesítmények közvilágítását, elektromos ellátását a meglévő hálózat tovább építésével javasolt megvalósítani.
- Tervezett vízgazdálkodási csatorna terület V→Vcs
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, vízműkút terület V→Vvk
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, garázstelep terület Gksz→Kga
A terület elektromos ellátása megoldott
- Tervezett vízgazdálkodási, turisztikai terület Lke→Vtur
A záró szakmai véleményezés során kijelölt változás.
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns

Fejlesztések külterület:

- Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip
A konkrét energiaigény alapján tervezhető a villamosenergia ellátása. A területen haladó 132 kV-os távvezeték hálózatot, és a 22kV-os elektromos vezetékét a tervezés során figyelembe kell venni
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, szennyvíztisztító (ipari) terület Gip→Kszv
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület Má→Gksz
A meglévő elektromos állomások területe
- Tervezett ártéri mezőgazdasági terület V→Má
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett ártéri védelmi erdőterület V→Ev
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület V→Vü
A telepek energia ellátása megoldott.
- Tervezett különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület Gip→Kmű
A telepek energia ellátása megoldott.
- Tervezett gazdasági erdőterület Má→Eg
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett hétvégiház, üdülőterület Mk→Üh
A terület energiaellátása és közvilágítása megoldott.

- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület Eg→KbEn

A villamos energiaellátó rendszerhez kapcsolódóan tervezve van 3 transzformátor állomás létesítése, melyekről a közcélú 22kV-os szabadvezeték hálózatra 22kV-os földkábelek fektetése van tervezve.

- Tervezett általános mezőgazdasági terület Eg→Má
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett, különleges, beépítésre nem szánt, temető terület Kt→KbT
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt szabadidős terület Vt→KbSza
A terület villamos energia ellátása konkrét fejlesztés és tevékenység ismeretében tervezhető
- Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip
A terület energiaellátása meglévő hálózatról a kapacitás igény függvényében ellátható.
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→Vtö
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, folyó terület V→Vfo
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, csatorna terület V→Vcs
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett közúti közlekedési terület Má→Köu
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület Má→Vü
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett védelmi célú erdőterület Má→Ev
Villamos energiaellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett zöldterület, közpark Má→Zkp
A területen a közvilágítást biztosítani kell.

A NATURA 2000 természetvédelmi területet elektromos létesítmény nem érint.
A fejlesztési területen az alábbi védőtávolságokat kell betartani a létesítés során a **2/2013. (I. 22.) NGM** rendelet alapján:

villamosmű	elhelyezkedés	biztonsági övezet
120kV-os szabadvezeték	külterület	15m
22kV-os szabadvezeték	külterület	5m
22kV-os szabadvezeték	belterület	2,5m
22/0,4 kVos transzformátor állomás	külterület	5m
22/0,4 kV-os transzformátor állomás	belterület	2.5m
0,4 kV-os csupasz szabadvezeték	kül- és belterület	1m
0,4 kV-os szigetelt szabadvezeték	kül- és belterület	0,5m
0,4 kV-os földkábel	kül- és belterület	1m

Tilalmak a biztonsági övezetben

a) a villamosműhöz nem tartozó

a1) oszlop, torony, önálló tartószerkezet, daru, állványzat,

a2) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyag (pl. gáz, benzin, olaj) tárolására alkalmas tartály,

a3) üzemanyag töltőállomás,

a4) gémeskút, nyitott állapotban föld felszínétől mért 4 m-nél magasabb sorompó,

c) anyag tárolása és felhalmozása

c1) oly módon, hogy az oszlop járművel való megközelítését akadályozza,

c2) nem éghető anyagok 2 métert meghaladó magasságú tárolása (pl. siló, víztartály, építőanyag), amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete,

c3) az oszlopszerkezetben és az alapozásban agresszivitásuk miatt kárt okozó vegyi anyagok tárolása és felhalmozása,

c4) A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagok (pl. nád, fa, gumi, hulladék, szilárd, folyékony, gáznemű tüzelő- és üzemanyag, lőszer) tárolása és felhalmozása, a mezőgazdasági termelésben szükségszerűen, ideiglenesen a táblán maradó szalmabála, valamint nem kazlazott széna kivételével;

d) munkavégzés

d1) a c) pontban felsorolt A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagokkal, kivéve a mezőgazdasági termeléssel együtt járó szokványos munkaműveleteket,

d2) a jármű (gépjármű, mezőgazdasági vontató, munkagép stb.) üzemanyaggal való feltöltése,

d3) a c) pontban említett A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó - külön jogszabály rendelkezései szerint - robbanás- és tűzveszélyes anyagok elégetése, kivéve a mezőgazdasági munkák végzése során szükségszerűen a táblán maradó szármaradványt, valamint a tarló égetését. A tarló, illetőleg a szármaradvány égetésnél be kell tartani az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásait;

e) a föld felszínétől mért 3 méternél magasabb idegen létesítményhez tartozó fémhuzal,

12. § Földben elhelyezett vezeték biztonsági övezetében tilos:

a) építeni, elhelyezni (pl. alapozás, oszlop), üzemeltetni bármilyen végleges épületet, építményt, berendezést - ide nem értve nyomvonalas létesítménynek jogszabály, illetőleg a szabvány előírásainak megfelelően kialakított keresztezését, illetőleg megközelítését - amely a földben elhelyezett vezeték

- hűlési viszonyait rontja,
- folyamatos és biztonságos üzemeltetését akadályozza,
- üzemzavar elhárítását, karbantartását akadályozza, veszélyezteti vagy lehetetlenné teszi;

b) bármilyen ideiglenes épületet, építményt, berendezést a földben elhelyezett vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulása nélkül elhelyezni;

c) a vezeték üzemben tartójának előzetes hozzájárulása nélkül minden olyan, a föld felszíne alatti és feletti tevékenység végzése, amely az élet- és vagyonszükségletet, illetőleg a föld alatti vezeték épségét, valamint folyamatos és biztonságos üzemét veszélyezteti, vagy veszélyeztetheti.

E rendelet alkalmazásában ilyennek minősül:

- c1) korróziót előidéző erősen savas vagy lúgos folyadék talajra öntése,
- c2) fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok tárolása,
- c3) a robbantás,
- c4) éghető anyagoknak nagy tömegben való elégetése,
- c5) az útburkolat felbontása,
- c6) az árok- vagy gödörásás,
- c7) a szondázás (különböző vizsgálati céllal fémrudak leverése),
- c8) fúróberendezés, pneumatikus munkagépek, földgyaluk üzemeltetése,
- c9) a talajba beágyazott műtárgy, oszlop, vízáraakna gépalap stb. daruval, vontatóval vagy más géppel, eszközzel - a műtárgy kézi erővel végzett körüljárása nélküli - kiszakítása;
- d) a földben elhelyezett vezeték földművén (töltésén) a vezeték üzemben tartójának hozzájárulása nélkül mindennemű munkavégzés, ami a földmű megbontásával jár.

13. § Az erőmű és az állomás biztonsági övezetében a 11. § (1) bekezdésében és a 12. §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) A biztonsági övezetben

a) tábor, kemping, vásártér, sportpálya, játszótér, gyakorlótér, karám, kijelölt autóparkoló, tömegközlekedési járművek megállóhelye 100-500 kV-os névleges feszültségű vezeték esetén akkor létesíthető, ha a 7. §-ban meghatározott távolságokra vonatkozó és egyéb előírások megtarthatók (pl. a vezeték oszlopa körül a talajfelszín aszfaltozott vagy azzal villamos szigetelés szempontjából egyenértékű vagy más anyagú réteggel ellátott, vagy az oszlop körülkerített);

b) az épületre szerelt televízió- vagy egyéb antenna, villámhárító stb. úgy létesíthető, hogy üzemszerű helyzetben a szél által a szabvány szerint kilengett áramvezetőket, feldőlés esetén a nyugalomban levő áramvezetőket

b5) 1-35 kV névleges feszültség szint között 2,0 méternél,

b6) kisértésnél 1,25 méternél

jobban ne közelítse meg;

d) közúton és saját használatú szilárd burkolatú úton (a továbbiakban együtt: szilárd burkolatú út) csak 4,5 méternél, illetőleg a magasságkorlátozó táblán feltüntetett magasságnál, ezen kívüli területen csak 4 méternél alacsonyabb építésű vagy ezzel azonos magasságig anyaggal rakott jármű közlekedhet, illetőleg dolgozhat; e magasságot a rakomány, a járművön szállított személy, illetőleg szerszám legmagasabbra nyúló része, valamint a jármű működés közben sem haladhatja meg.

A jármű legkiállóbb része az oszlopot, kikötését, illetőleg ezek alapozását úgy közelítheti meg, hogy abban károsodást ne okozzon, az áramvezetőket pedig sem vízszintesen, sem függőlegesen, a következőkben megadott távolságértékeknél jobban a legkedvezőtlenebb helyzetben és esetben sem közelítheti meg:

d5) 35-15 kV névleges feszültség szint között az 1,5 métert,

d6) 15 kV névleges feszültség szint alatt az 1,2 métert;

e) olyan fémtárgyat, amelyet hosszúsága vagy tömege miatt legalább két vagy több embernek kell szállítani, a távvezeték tartószerkezetétől mért 15 m távolságon belül csak akkor szabad vinni, illetőleg tartani, ha a munkavégzőket megfelelő anyagú, villamosan szigetelő, sérülésmentes védőlábbeli védi, amely a talajtól villamosan elszigeteli vagy maga a talajfelszín villamosan szigetelőanyaggal burkolt (pl. aszfaltozott);

f) a föld felett 3 méternél nem magasabb, összefüggő, 50 méternél hosszabb fémszerkezetek, fém szőlőkordon, fémkerítés, fém csővezeték (pl. öntözőberendezés csővezetéke) érintésvédelemmel ellátva létesíthető;

g) föld alatti csővezeték (pl. gázvezeték, öntözőberendezés csővezetéke) érintésvédelemmel ellátott fémcső, vagy szigetelőanyagú cső lehet;

(3) A villamosmű üzemben tartójának írásbeli hozzájárulása, kell a biztonsági övezetben:

a) épületnek, építménynek a létesítéséhez;

b) idegen létesítményhez tartozó, 0,2x0,3 méternél nem nagyobb jelzőtábla (pl. tűzcsapjel) a vezeték oszlopán, illetőleg alapozásán a föld felszínétől mért legfeljebb 2 méter magasságban történő elhelyezéséhez;

c) 4,5 méternél magasabb jármű vagy rakomány közlekedéséhez, illetőleg munkavégzéséhez. A villamosmű üzemben tartója a hozzájárulásában előírhatja, hogy a közlekedés, illetőleg a

munkavégzés csak megbízottja jelenlétében történhet. A villamosmű megközelítésére ebben az esetben is alkalmazni kell a (2) bekezdés d) pontjában foglalt előírásokat;

d) nem éghető anyag (pl. építőanyag, föld, törmelék, ócskavas) tárolásához. Az anyagot a hozzájárulásban meghatározott módon és időtartamig, a földfelszíntől mért, legfeljebb 2 méter magasságig szabad tárolni, amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete;

e) a terepszint megemeléséhez (pl. tereprendezés, gátépítés, vízszintszabályozás, halastó vagy zagyter létesítése), amely munkákat a hozzájárulásban foglaltaknak megfelelően kell elvégezni;

f) nyílt árok vagy gödör létesítéséhez

f1) a fa, illetőleg betonoszlop 5 méteres körzetében,

f2) az acélszerkezetű oszlop, illetőleg kikötése alapozásának szélétől vízszintesen mért 8 méter távolságon belül vagy e távolságtól kezdődő 45°-os lejtőszögű sík alá nyúlóan. A 100 kV-os és ennél nagyobb feszültségű vezetéknél az árok vagy gödör az oszlop terepjáró gépjárművel való megközelítését nem akadályozhatja;

Jelen tilalmak és korlátozások csak a legfontosabb előírásokat tartalmazzák, azok részletes leírását a **2/2013. (I. 22.) NGM rendelet** tartalmazza.

Gázellátás

A városban a OPUS TIGÁZ Zrt végzi a gázszolgáltatást. A térség földgázellátását a növényolajgyár mellé telepített 20000 m³/h teljesítményű gázátadó állomás biztosítja, melyet a közép-magyar nagynyomású gáztávvezetékéről kiépített leágazó vezetékkel táplálnak. Innen indul ki a külterületen haladva – egy nagy középnyomású 6 bar – gázvezeték a település gázfogadóállomásáig, mely a nyomást 3 bar -ra csökkenti. A 6 bar -os vezetékéről leágazva, a Mezőhéki út baloldalán halad a vezeték, az előbb jelzett település ellátására.

Martfű településen középnyomású gázelosztó van, míg a lakótelep ellátására kisnyomású rendszer épült ki, két db nyomáscsökkentővel biztosítva a szolgáltatást.

Fejlesztések belterület:

- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület Kók→Gksz
A terület gázellátása igény szerint a meglévő hálózatról biztosítható.
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület Lke→Gksz
A lakóterület közművesítésével együtt tervezendő, ellátása a meglévő hálózat tovább építésével megoldható.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt, temető terület Kt→KbT
Gázellátás szempontjából nem releváns

- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→Vtö
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, beépítésre szánt, rekreációs terület Gip→Krek
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási csatorna terület V→Vcs
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, vízműkút terület V→Vvk
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, garázstelep terület Gksz→Kga
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, turisztikai terület Lke→Vtur
A záró szakmai véleményezés során kijelölt változás.
Gázellátás szempontjából nem releváns

Fejlesztések külterület:

- Tervezett ipari, gazdasági terület Má→Gip
A konkrét igény alapján célvezetékekkel vagy tartályos gázellátással megoldható a gázellátás.
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, szennyvíztisztító (ipari) terület Gip→Kszv
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett általános mezőgazdasági terület Gip→Má
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület Má→Gksz
Gázellátás szempontjából a villamos alállomás területe nem releváns.
- Tervezett ártéri mezőgazdasági terület V→Má
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett ártéri védelmi erdőterület V→Ev
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület V→Vü
Gázellátás szempontjából nem releváns.

- Tervezett különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület G_{ip}→K_{mü}
Meglévő telep. Gázellátás szempontjából nem releváns.
- Tervezett gazdasági erdőterület M_á→E_g
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett hétvégiház, üdülőterület M_k→Ü_h
Igények alapján a terület gázellátása kiépíthető.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület E_g→K_{bEn}
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett általános mezőgazdasági terület E_g→M_á
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett, különleges, beépítésre nem szánt, temető terület K_t→K_{bT}
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt szabadidős terület V_t→K_{bSza}
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett ipari, gazdasági terület M_á→G_{ip}
Igény esetén a terület gázellátása meglévő hálózat tovább építésével, vagy tartályos gázellátással megoldható.
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület töltés→V_{tö}
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, folyó terület V→V_{fo}
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, csatorna terület V→V_{cs}
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett közúti közlekedési terület M_á→K_{öu}
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület M_á→V_ü
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett védelmi célú erdőterület M_á→E_v
Gázellátás szempontjából nem releváns

- Tervezett zöldterület, közpark terület Má→Zkp
Gázellátás szempontjából nem releváns

A közigazgatási és a belterületen tervezett településfejlesztési célkitűzések megvalósításánál a létesítményektől az alábbi védőtávolságokat kell figyelembe venni:

Vezeték típusa	Létesítmény	Védőtávolság
Középnomású vezetékek 4 bar	Lakóépülettől	4,0 m
	szennyvíz vezetéktől	1,0 m
	vízvezetéktől	0,7 m
	üreges földalatti műtárgytól	2,0 m
	telefon földkábelről	0,5 m
	elektromos földkábel	0,5 m

Martfű város külterületét érinti a MOL Földgázszállító RT által üzemeltetett Szajol – Martfű DN 150 földgázleágazó szállítóvezeték és a Martfű gázátadó állomás.

Fenti leágazó szállítóvezetésekre és biztonsági övezetére a Bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 32.§. –a, a 79 / 2005. (X.11.) GKM rendelet és a 6 / 1982. (V.6.) IpM rendelet előírásai vonatkoznak.

Új utcanyitás, telekkiosztás építési engedély kiadásánál illetve egyéb közmű létesítésénél figyelembe kell venni az MSZ 7048 / 3 – 83 illetve az azt módosító Szabványügyi Közlöny 2002. Augusztus 01. (SZ.K.8.) számában közzétetteket, továbbá az MSZ 7487 / 2 – 80 szabványokban foglaltakat.

6.3. Hírközlés

Előzmények:

Martfű településrendezési terv készítésének hírközlés szakági munkarész elkészítéséhez a 14/2013 (IX.25.). NMHH rendelet alapján az érintett elektronikus szolgáltatók nyilatkozatai és adatközlés beszerzése céljából az Önkormányzat megkereste az érintett elektronikus szolgáltatókat:

- Magyar Telekom Távközlési NyRt
- Vodafone Magyarország Zrt
- Digi Kft (Invitel Zrt)

- PR Telekom Zrt

A megkeresésre a Magyar Telekom közölt adatot, mely a településrendezési terv hírközlési munkarészébe ismertetésre kerül.

A megkeresésre a Invitel közölt adatot, mely a településrendezési terv hírközlési munkarészébe ismertetésre kerül.

Az Antenna Hungária Kft antennatornyot üzemeltet.

Az E-közmű felületen a távközlési szolgáltatók által feltöltött hálózati nyomvonalak elérhetőek.

Telefonellátás:

a./ Helyközi hálózat:

Martfői primer központ, melynek az üzemeltetését az Magyar Telekom Nyrt végzi az országos optikai gerinc hálózathoz 2 irányba csatlakozik. Északi irányba Szolnok felé, Déli irányba Kunszentmárton felé.

PR Telekom gerinchálózata északi irányba a közút mentén Szolnok felől üzemel.

A MÁV vasútvonala mentén a MÁV-nak illetve az Invitechnek is üzemel a gerinchálózata Kengyel és Tiszaföldvár irányába.

b./ Helyi hálózat :

Magyar Telekom:

A Martfői Magyar Telekom helyi hálózat központja az Magyar Telekom Nyrt telefonközpontja a Munkácsy u. 89. szám alatti lévő Magyar Telekom műszaki épületében üzemel. Innen földalatti (alépítmény és földkábel) és földfeletti (légkábel hálózat) optikai hálózata vegyes rendszeren keresztül üzemel. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa az Magyar Telekom Nyrt.

A helyi hálózat bővítése a gazdasági területek fejlesztésének irányába várható, lehetőség szerint földalatti alépítményben javasolt.

Kábeltévé ellátás:

Digi Kft (Invitel):

A Martfői Digi helyi hálózat központja a Mártírok útja 1 szám lévő kultúrház épületében üzemel. Innen földalatti (alépítmény és földkábel) és földfeletti (légkábel hálózat) vegyes rendszeren keresztül üzemel a hálózat. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Digi Kft.

Vodafone Magyarország Zrt:

A Martfői hálózatot az E-közmű feltünteti.

c./ Kábel nélküli telefonellátás:

Martfű fejlesztésre szánt területén a kábel nélküli telefonellátás a mobil adótoronyokról biztosított. A település közigazgatási területén belül az Antenna Hungária üzemelteti az mobil adótornyát, melyen a T-Mobile és a Vodafone is üzemel. A Torony tövében található a Vodafone műszaki épülete. A Kérész utca végén beépítetlen területen a 1661 hrsz alatt a Telenor mobil adótornya üzemel.

A jelentkező kábel nélküli telefonigények kielégíthetők.

Internet ellátás:

A település teljes területén a meglévő mobil szolgáltatók az internet ellátást biztosítani tudják. Vezetékes internet ellátás a Magyar Telekom hálózatán keresztül biztosított.

d./ Mikrohullámú rendszer:

A településen mikrohullámú rendszer következtében az építési szabályozását megkövetelő védősáv nem található.

A település optikai lefedő hálózatának tervezése és kiépítése javasolt. Ezen mind a távközlési, mind a kábeltévé mind a nagysebességű adatátvitellel kapcsolatos igények kiszolgálhatók.

Védőtávolság:

Telefon földkábel kábeltelevízió földkábeltől 0,5 m

Telefon földkábel minden más létesítménytől általánosan 1,50 m

Az elektronikus hírközlési építmények vonatkozásában a 2003. évi C. törvény 94.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.”

A postai létesítmények vonatkozásában pedig a 2003. évi CI. törvény 40.§. (1) alapján: „a településtervezésénél, rendezésénél utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – a külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell a postai létesítmények elhelyezésének lehetőségét.

Összefoglaló:

A település vezetékes és vezeték nélküli elektronikus hírközlési hálózata kiépült. A Magyar Telekom optikai lefedő hálózat megépült a nagysebességű adatátvitel igény kielégíthető. A településfejlesztési koncepcióban és a településszerkezeti tervben vázolt fejlesztések a meglévő rendszerről az előzetes információk alapján hálózat bővítés nélkül a meglévő hálózatok továbbépítésével megoldhatók.

Fejlesztések belterület:

- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület $Kök \rightarrow Gksz$
A terület hírközlési ellátása a meglévő hálózatról biztosítható.
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület $Lke \rightarrow Gksz$
Hírközlési ellátása a meglévő hálózat tovább építésével megoldható.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt, temető terület $Kt \rightarrow KbT$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület $töltés \rightarrow Vtö$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, beépítésre szánt, rekreációs terület $Gip \rightarrow Krek$
Javasolt a területen a free wifi hálózat üzemeltetése
- Tervezett vízgazdálkodási csatorna terület $V \rightarrow Vcs$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, vízműkút terület $V \rightarrow Vvk$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, garázstelep terület $Gksz \rightarrow Kga$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, turisztikai terület $Lke \rightarrow Vtur$
A záró szakmai véleményezés során kijelölt változás.
Hírközlés szempontjából nem releváns

Fejlesztések külterület:

- Tervezett ipari, gazdasági terület $Má \rightarrow Gip$
A konkrét igény alapján a területen a hírközlés biztosítható.
- Tervezett általános mezőgazdasági terület $Gip \rightarrow Má$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, szennyvíztisztító (ipari) terület $Gip \rightarrow Kszv$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett általános mezőgazdasági terület $Gip \rightarrow Má$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület $Má \rightarrow Gksz$
Hírközlés szempontjából a villamos alállomás területe nem releváns.

- Tervezett ártéri mezőgazdasági terület $V \rightarrow M\acute{a}$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett ártéri védelmi erdőterület $V \rightarrow Ev$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület $V \rightarrow V\ddot{u}$
Hírközlés szempontjából nem releváns.
- Tervezett különleges, beépítésre szánt mezőgazdasági üzemi terület $Gip \rightarrow Km\ddot{u}$
Hírközlési ellátása biztosított.
- Tervezett gazdasági erdőterület $M\acute{a} \rightarrow Eg$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett hétvégi házas, üdülőterület $Mk \rightarrow \ddot{U}h$
Hírközlési ellátása biztosított.
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület $Eg \rightarrow KbEn$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett általános mezőgazdasági terület $Eg \rightarrow M\acute{a}$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett, különleges, beépítésre nem szánt, temető terület $Kt \rightarrow KbT$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett különleges, beépítésre nem szánt szabadidős terület $Vt \rightarrow KbSza$
Gázellátás szempontjából nem releváns
- Tervezett ipari, gazdasági terület $M\acute{a} \rightarrow Gip$
Javasolt a területen a free wifi hálózat biztosítása.
- Tervezett vízgazdálkodási, töltés terület $töltés \rightarrow Vt\ddot{o}$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, folyó terület $V \rightarrow Vfo$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett vízgazdálkodási, csatorna terület $V \rightarrow Vcs$
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett közúti közlekedési terület $M\acute{a} \rightarrow K\ddot{o}u$

Hírközlés szempontjából nem releváns

- Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület Má→Vü
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett védelmi célú erdőterület Má→Ev
Hírközlés szempontjából nem releváns
- Tervezett zöldterület, közpark terület Má→Zkp
A területen javasolt a free wifi hálózat biztosítása

6.4. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energia gazdálkodás, egyedi közműpótlók

A fejlesztések során lehetőség szerint törekedni kell a megújuló energiaforrások egyedi alkalmazására. A hálózati energia felhasználás csökkenthető napelemek v. napkollektorok beépítésével. Fűtés ráségítésre és a használati melegvíz előállítására napkollektorok alkalmazása célszerű.

A martfői önkormányzat rendelkezik Fenntartható Energetikai Akciótervvel (SEAP), melyet az ENEREA Észak-Alföldi Regionális Energia Ügynökség Nonprofit Kft készített 2011-ben. A tanulmány tartalmazza azokat a konkrét elképzeléseket és eszközöket, mellyel a kívánt emisszió-csökkenés biztosan elérhető, ezeket az utóbbi években megvalósult energetikai korszerűsítések és auditok, valamint helyi adókedvezmények bizonyítanak. A következő fejezetek a tanulmányból kerültek ismertetésre.

„A következő Önkormányzati korszerűsítések történtek:

- Munkácsy úti óvoda és a Kossuth úti óvoda felújítása (homlokzat, szigetelés, nyílászárócsere, tetőfelújítás);
- A geotermikus energiát kisebb mértékben (2006-tól) a Bérnök Háza, meghatározó mennyiségben pedig (2010-től) a Művelődési Központ fűtésére használják;
- A „Napelemes megújuló energiahasznosító rendszer telepítése Martfű Város közintézményeiben” (KEOP-4.4.0/A/09-2010-0006) pályázat keretében öt olyan épületen történt napelem-építés, amelyek villamos energia fogyasztása jelentős. A fejlesztés a következő intézményekben valósult meg (összesen 40 kW kapacitással):
 - Polgármesteri Hivatal (15 kW)
 - Városi Művelődési Központ és Könyvtár (15 kW)
 - Kossuth és Munkácsy úti óvodák (3+2 kW)
 - Damjanich János Általános Iskolában (5 kW)

Az önkormányzati energia-költségek és károsanyag-kibocsátás csökkentésének csak az egyik lehetséges módja a megújuló energiaforrások alkalmazása. Ezen energiaforrások is csak akkor jelentenek igazán nagy megtakarítást, ha korszerű, kis energia-igényű épületekben vannak felhasználva. Ha a fűtés-korszerűsítés megelőzi az épületszerkezet hőszigetelését, az újonnan telepített rendszernek a régi hőszükségletnek megfelelő teljesítményűnek kell lennie, hogy elláthassa feladatát. Amikor a későbbiekben az épületszerkezet szigetelése elkészül, a beépített teljesítménynek csak egy részére lesz szükség, amely a kapacitás-kihasználatlanság miatt drágábban termel majd. Ebben az esetben nem fog hatékonyan működni a rendszer, hiába korszerű a fűtési rendszer és az épületszerkezet is. Ebből következően az épület-felújítást követően célszerű csak a fűtési mód megváltoztatása. Jelenleg Martfűn mindegyik önkormányzati intézmény hőtermelő berendezés szempontjából túlméretezettnek tekinthető. Az önkormányzati intézmények épületei közül a következőknek különösen nagy az energiavesztése, ezért mindenképpen indokolt lenne a külső felújításuk:

- a Május 1. úti óvoda
- a Művelődési Ház
- az Egészség ház
- és a Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium.”

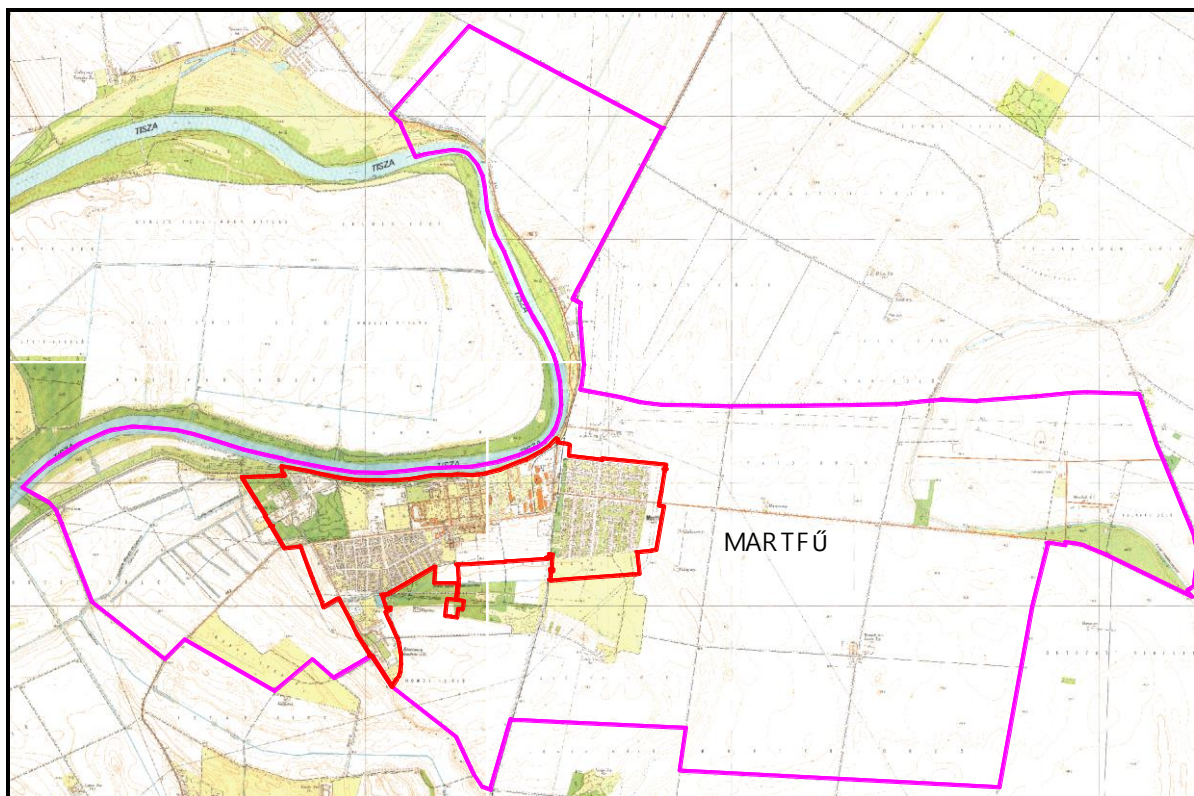
7. Környezeti hatások és feltételek

Martfű város rendelkezik környezetvédelmi programmal, amelyet helyi rendelet is elfogadott.

A település igazgatási területe: 3332 ha/m², ebből:

- belterület: 2636 km²
- külterület 593 km²
- zártkert 103 km²

Martfű közlekedésföldrajzi elhelyezkedése, és helyzete kedvezőnek mondható. A város a megyeszékhelytől közúton a 442. számú főúton közelíthető meg, mely egyúttal Kunszentmárton felé is útkapcsolatot biztosít. A településen két országos mellékút is keresztülhalad, az egyik Tiszaföldvár, a másik Mezőtúr felé biztosít közúti kapcsolatot.

Martfű kül- és belterületi ábrázolása topográfiai térképen

Martfű az Alföldön, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, Szolnoktól délre, közúton 21 km-re található. A város a Szolnok – Túri – sík kistáj területén helyezkedik el.

7.1. Talaj

A magassági viszonylatban 82,00 és 89,00 mBf. váltakozik a terep. Rét és legelő csak a szikes laposokban, a lösztölgyes ligeterdő maradványai pedig csak a régi medrek mentén fordulnak elő.

A következő táblázat a művelési ágakat szemlélteti:

Művelési ág	Területe ha/m ²
szántó	1528,4487
rét	10,7035
szőlő	-
kert	11,9199
gyümölcsös	7,2818
legelő	109,2898
nádas	-
erdő	111,1945

Művelési ág	Területe ha/m ²
kivett	509,8761
halastó	-
fásított terület	19,2439
Összesen	2307,9583

7.2. Felszíni és felszín alatti vizek

Belterületi vízellátás

Martfű város vízellátást a Bácsvíz Zrt. biztosítja. A település központjában, a Munkácsy úton lévő vízmű 6 db mélyfúrású kúttal rendelkezik, melyből 4 db üzemel és 2 db tartalék.

Az újabb vezetékek KM PVC anyagúak, míg a régebbiek között többnyire azbesztcement, néhol öntöttvas is található.

Martfű vízmű telepén új tisztítási technológia, az 5-ös számú kút mellett egy nagyhozamú tartalékkút, a városi vízhálózatban 600 m hosszon új körvezeték megépítése, mosatási csomópontok, tolozár- és bekötővezetékek cserélése valósul meg idén a KEOP 1.3.0/2F/09-2011-0002 azonosító számú „Tiszazug Ivóvízminőség-javító Projekt” keretén belül.

Martfű város két hévízkúttal rendelkezik. Az 1100 m talpmélységű kútra telepített vízmű rendeltetése a strandfürdő ellátása és létesítmények fűtése. A strandfürdő hidegvíz-igényét egy 70 m talpmélységű kútból elégítik ki.

Külterületi vízellátás

A jelentősebb külterületi ipartelepek és majorok vízszerezése, vízellátása a következő:

- *Cipőgyári iparterület*
A Cipőgyár vízellátását a településtől függetlenül, külön vízműről biztosítják.
- *Növényolajgyár*
A martfűi növényolajgyár kétféle vízigényének (ivó- és ipari) megfelelően két vízellátó rendszert alakított ki a gyár területén.
- *Kövér major*
Vízellátása a városi ivóvízhálózatról biztosított.
- *Kalapos major*
A major saját vízellátó rendszerrel rendelkezik.
- *Paprikaórló üzem (Juhászdűlő 2.)*
Vízigénye fűrt kúttal biztosított

Szennyvízelhelyezés és tisztítás

Martfű szennyvízcsatorna hálózata 62,9 km (amelyből csapadékvíz elvezetéssel egyesített hálózat 2,9 km). A szennyvíz gravitációs úton, két átemelő akna közbeiktatásával kerül a szennyvíztisztító telepre. A csatornahálózat állapota megfelelő.

A szennyvíztelep technológiája mechanikai és biológiai tisztításból áll, a szennyvíziszap víztelenítés után a kecskeméti komposztálóba kerül. A tisztított szennyvíz befogadója a Tisza.

A szennyvíztisztítást és a csatornahálózat üzemeltetést a Bácsvíz Zrt. látja le. A szennyvíztisztító telepen a tavalyi évben történt kis mértékű felújítás pl. a mechanikai tisztítást biztosító gépi rács felújítása, a levegőztető medencékben a levegőztető elemek elhasználódott membránjainak cseréje, az ülepítő medencékben az iszapkotrók átalakítása stb.

Vízrendezés, vízhasznosítás

Belterületi vízrendezés

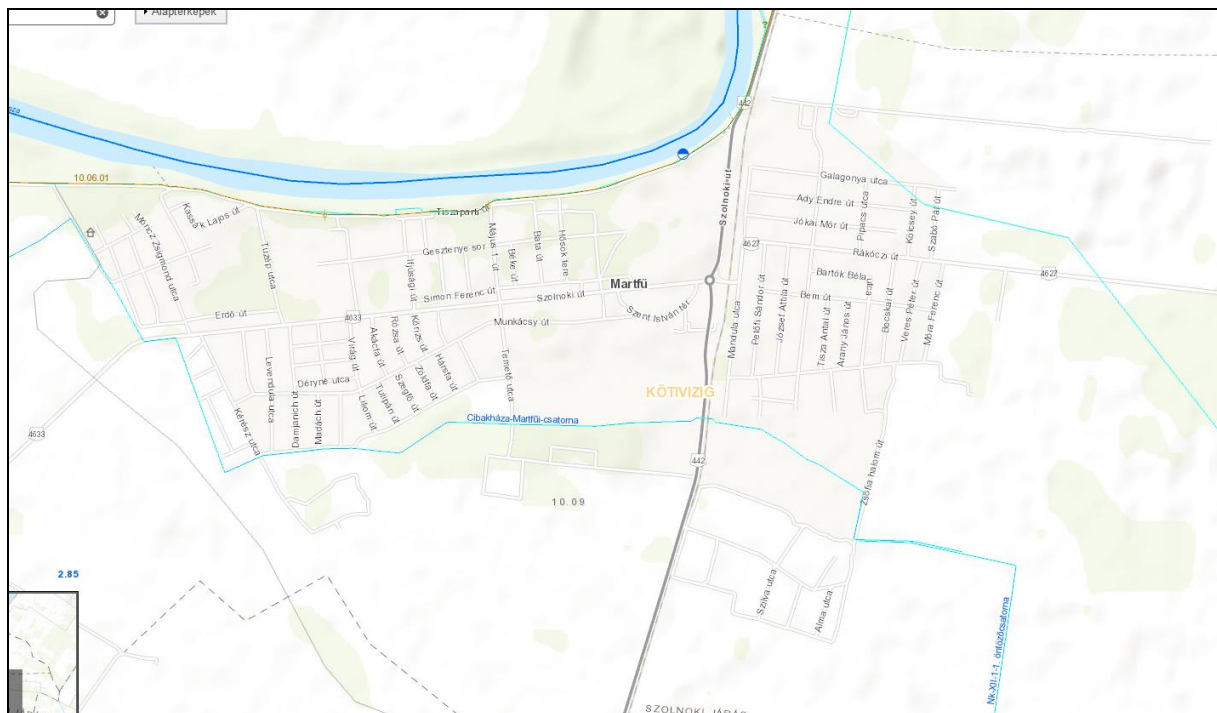
Martfű bel- és külterülete a Cibakházi 65.a. belvízöblözetbe tartozik. A terület viszonylag magasabb fekvésű, így belvízveszély nem fenyegeti. A terület belvizeinek befogadója a K-i részén a Harangzugi I-c belvízcsatorna, D -en és Ny-on a cibakházi-martfűi belvíz főcsatorna, melyet leginkább Zsófia-halmi csatornaként ismernek. Ez a befogadója a belterületi csapadékvizeknek is.

Külterületi vízrendezés, vízhasznosítás

A külterület K-i részén a Harangzugi I-c belvízcsatorna gyűjti és vezeti le a csapadékvizet. A belvízelvezető hálózatok bővíthetők, a befogadó belvízcsatornák a többlet vízhozam elvezetésére alkalmasak.

Martfű külterületén két öntözőcsatorna található. Dk -en az Nk. XII-1-1. fűrtcsatorna, valamint É-on az Nk. X-2. fűrtfőcsatorna. Az Nk. X-2. fűrtfőcsatorna vízellátása a Nagykunsági-főcsatorna jobb parti töltésének 60+590 km –es szelvényből történik gravitációsan. (A Kengyel-laposi halastó vízellátása az Nk. X-2. fűrtfőcsatornáról biztosított.)

27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról jogszabály szerint: **Martfű az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.**

Martfű területén húzódó csatornák
<http://geoportal.vizugy.hu/belviz/index.html>

A kockázatos anyagok elhelyezése, felszín alatti vízbe történő közvetlen vagy közvetett bevezetése engedély köteles tevékenység, mely csak az illetékes környezetvédelmi felügyelőség által kiadott engedély, illetve a felügyelőség szakhatósági állásfoglalásával más hatóság által kiadott engedély alapján történhet.

Fontos talaj és a felszín- és felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos hatályos jogszabályok betartása ill. betartatása!

Élővíz folyásba, kutakba, csapadék csatornába hulladékot és szennyvizet bevezetni tilos!

Vízgyűjtő gazdálkodás

Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Terve a 1042/2012. (II. 23.) Korm. határozat mellékleteként jelent meg. Ezen anyagban az ország négy vízgyűjtőre és 42 tervezési alegységre lett felosztva, melyen belül Martfű közigazgatási területe, az 2-18 számú Nagykunság vízgyűjtőgazdálkodási tervezési alegységre esik.

A vízgyűjtő gazdálkodási terv célkitűzései és intézkedési tervei a következők:

1. Szennyvíztisztító telepek építése és korszerűsítése
2. Mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése
3. Mezőgazdasági eredetű peszticid szennyezés csökkentése
4. Bekövetkezett szennyezések csökkentése, felszámolása, beleértve a felhagyott szennyezett területek kármentesítését
5. Hosszirányú átjárhatóság helyreállítása, a duzzasztás és a vízszintszabályozás hatásának csökkentése

6. Hidromorfológiai viszonyok javítása a hosszirányú átjárhatóságon kívül (vízfolyások és állóvizek morfológiai szabályozottságának csökkentése)
7. A vízjárési viszonyok javítása illetve vízkivételek, más víztestre történő átvezetések ökológiai hatásainak csökkentése
8. A víz hatékony felhasználását elősegítő műszaki intézkedések, az öntözés, az ipar, az energiatermelés és a háztartás területén
9. Vízár politikai intézkedések a költségmegtérülés alkalmazása érdekében a lakossági vízi szolgáltatás területén
10. Vízár politikai intézkedések a költségmegtérülés alkalmazása érdekében az ipari vízi szolgáltatás területén
11. Vízár politikai intézkedések a költségmegtérülés alkalmazása érdekében a mezőgazdasági vízi szolgáltatás területén
12. Mezőgazdasági tanácsadás vízvédelmi szemponttal kiegészített rendszere
13. Ivóvízbázisok védelmét szolgáló intézkedések (védőterületek, pufferzónák)
14. Kutatás, tudásbázis fejlesztés a bizonytalanság csökkentése érdekében
15. Elsőbbségi veszélyes anyagok kibocsátásának megszüntetése és elsőbbségi anyagok kibocsátásának csökkentése
16. Ipari szennyvíztisztítók korszerűsítése, bővítése
17. Talajerózióból és/vagy felszíni lefolyásból származó hordalék- és szennyezőanyag terhelés csökkentése
18. Inváziós, tájidegen fajok és betegségek terjedésének megelőzése és szabályozása
19. A rekreáció (beleértve a horgászatot is) káros hatásainak megelőzése és szabályozás
20. A halászat és egyéb olyan tevékenységek káros hatásainak megelőzése és szabályozása, amelyek állatok és növények eltávolításával járnak
21. Településekről, épített infrastruktúrából és közlekedésből származó szennyezések megelőzése és szabályozása
22. Erdészeti tevékenységből származó szennyezés megelőzése vagy ellenőrzése
23. A természetes vízvisszatartást elősegítő intézkedések
26. Halgazdasági hasznosítás káros hatásainak megelőzése és szabályozása
27. Termálvizek kezelése a vízfolyásokba történő bevezetés előtt
28. Hűtővizek felszíni vízbe történő bevezetésének szabályozása
29. Mezőgazdasági telepekről (állattartásból) származó terhelés csökkentése
30. Hordalék- és tápanyag-visszatartás felszíni befogadóba történő bevezetés előtt
31. Beszivárogtatás, visszasajtolás korszerűsítése, szabályozása
32. Nem vízigények kielégítését szolgáló felszín alatti vízelvonások szabályozása, a hatások enyhítése
33. Károsodott vízi és vizes és szárazföldi élőhelyek védelme a vízjárást befolyásoló hatásokkal szemben, az egyéb intézkedéseken felül
34. Károsodott vízi és vizes és szárazföldi élőhelyek védelme vízminőségi hatásokkal szemben, az egyéb intézkedéseken felül
35. Fürdőhelyek védelmét biztosító speciális intézkedések
36. Szakszerűtlenül kiképzett kutak ellenőrzése, rekonstrukciója, felszámolása
37. Balesetből származó szennyezések megelőzése

7.3. Levegőtisztaság és védelme

A Tisza Ipartelepen jelenleg 5 gazdasági társaság üzemeltetésében összesen 28 db pontforrás található, melyek hatályos üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek.

Számuk a technológiai (gazdasági) változások függvényében változhat.

A pontforrások által kibocsátott főbb komponensek a következők:

- szilárd anyag,
- szerves anyagok (VOC 3C, 3B),
- CO,
- Nox,
- CO₂,
- ásványolaj gőzök (530)

A BUNGE Növényolajipari Rt. telepítése kedvező, a lakott területtől Északra kb. 2 km távolságra helyezkedik el. A technológiai és tüzelési eredetű levegőszennyező anyag kibocsátási komponensek a következők:

- kéndioxid;
- szénmonoxid;
- nitrogénoxidok;
- szilárd anyag tartalom.

Pontos értékek megadása azért nem történik, mivel ez évente változó. A fenti komponensek mérési eredményeinek nyilvántartása továbbá a környezetvédelmi hatóság felé benyújtandó adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése az üzemeltető feladata

A lakossági tüzelési és közlekedési eredetű légszennyezés jelentéktelen (az épület 100 % -a be van kapcsolva a gázellátó hálózatba).

Martfű város Jász – Nagykun – Szolnok megye középső részén, Szolnok várostól Délre található. A környezettel lévő kapcsolatot a 442. számú Szolnok – Cserkeszőlő másodrendű főút biztosítja. A 442. sz. főút – a település főútja – részben a belterületen halad Észak – Dél irányba.

A város belterületén K – Ny –i. irányba szeli ketté a Martfű – Tiszaföldvár 4633. jelű országos mellékút mely korábban a 442. számú főút települési szakasza volt.

A település belterületének K –i. részét kettészeli a Martfű – Mezőhék 4627. jelű országos mellékút.

Martfű város közigazgatási területének határán a külterületi nagy iparterület mellett halad a 4629. jelű mellékút, mely forgalmának jelentős részét a gyártelepre irányuló közúti célforgalom (teherszállítás) jelenti.

A településen belül kiépített kerékpárút található a 4633. jelű Tiszaföldvár – Martfű országos mellékút település belterületét jelző táblától végighaladva a belterületen a körforgalom érintésével a 4627. jelű Martfű – Mezőhék országos mellékút település belterületét érintő szakaszán végighaladva a belterület határát jelző tábláig.

Tervezett regionális jelentőségű kerékpárúthálózat halad keresztül a település közigazgatási területén, mely a jelenlegi 442. számú főút mellett halad végig a körforgalmi kereszteződés után továbbépítésre tervezett Tiszaföldvár irányába.

A település belterületének D –i. határrészén található üzemanyag-töltő állomás.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú rendelete alapján a légszennyezettség tekintetében **Martfű** az alábbi kategóriába tartozik:

Zónacsoport a szennyező anyagok szerint						
	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM ₁₀	Benzol	
10. Az ország többi területe,	F	F	F	E	F	PM ₁₀ benz(a)-pirén (BaP)
	Talajközeli ózon	PM ₁₀ Arzén (As)	PM ₁₀ Kadmium (Cd)	PM ₁₀ Nikkel (Ni)	PM ₁₀ Ólom (Pb)	
	O-I	F	F	F	F	D

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 5. sz. melléklete a zónabesorolásokat az alábbiak szerint értelmezi:

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, az 1. sz. melléklet 1.1.4.1. pontjában foglalt táblázat 3-6. sorában szereplő anyagok esetében a célérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.

A levegőtisztaság-védelmi szempontból meg kell említeni azokat a mezőgazdasági telepeket ill. vállalkozásokat, amelyek por emissziót (gabona szárítók), ill. bűzhatást (intenzív állattartás) okoztak ill. okoznak.

A települési környezetvédelmi rendelet szabályozza a belterületi állattartást építési övezetenként, meghatározva a létszámkorlátokat és a védőtávolságokat.

A levegő védelmével kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

7.4. Zaj- és rezgésterhelés

Települési zajforrások:

- Közlekedés,
- Ipar,
- Kereskedelem,
- Szórakozás,
- Építkezés,
- Háztartási tevékenység.

Martfű város közigazgatási területén halad keresztül a Szolnok – Szentés vasúti szárnyvonal. Martfű város vasúti megállóhellyel rendelkezik, a belterületen.

A két nagyobb ipari létesítmény (a növény- és olajgyár és a cipőgyár) a település szélén helyezkedik el a 442. számú főút mellett, jelentősebb zajterhelés itt jelentkezik a településen.

A település belterületétől délre található egy magán repülőtér, amely füves 200×25 m nagyságú pálya és ultrakönnyű repülőgépek fel- és leszállására szolgál.

A zajhatástól védendő az emberi tartózkodásra szolgáló épületek, közterületek. A rendezési terv készítése során fontos szempont, a területi funkciók, telepítések olyan meghatározása, hogy a megengedett határérték feletti zajterhelés ne keletkezzen.

A zaj- és rezgés védelemmel kapcsolatos jogszabályok előírásait be kell tartani ill. tartatni!

7.5. Sugárzás védelem

Martfű város villamosenergia ellátását az E.ON Tiszántúli Áramhálózati ZRt. biztosítja a martfűi 120/20 kV-os alállomásról. Ide indul, illetve ide csatlakozik a Szolnok – Tiszajenő – Nagyrév – Tiszaföldvár – Kunszentmárton – Öcsöd – Mezőtúr – Törökszentmiklós 20 kV-os távvezeték.

A martfűi alállomás 120 kV-os betáplálása az országos alaphálózati rendszerből történik és innen tovább halad a mezőtúri alállomás felé. A betáplálásra Szolnok felől, a város északi részén kerül sor. A településen többségében oszloptranzformátorok, kisebb számban építettházás transzformátorok üzemelnek.

A városban T – Com digitális telefonközpont üzemel, a hírközlési rendszer 100 % -osan kiépült. Vezeték nélküli távközlési rendszer, műsorszórás területén:

- Országos tranzithálózat (Antenna Hungaria Rt.) biztosít összeköttetést Püspökladány, Szentés, Cegléd, Szolnok felé.
- Mikrohullámú hálózat (T – Com Rt.) biztosít kapcsolatot: Kunszentmárton, Szentés, Kiskunfélegyháza és Szolnok felé.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50 – 180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. **A figyelmeztető szint 250 nSv/óra.** Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévők veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A 250 nSv/óra alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Martfűn nincs háttérsugárzást mérő berendezés, a legközelebbi Szolnokon található.

7.6. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás körébe tartozik a települési szilárd kommunális hulladék és a kommunális szennyvíz gyűjtése és elhelyezése.

A kommunális hulladékok gyűjtését és szállítását a NHSZ Szolnok Közszolgáltató Nonprofit Kft végzi. A hulladékok gyűjtése 60, 80 és 120 l-es hulladékgyűjtő edényzetben ill. 1100 l-es konténerben történik, elszállításuk heti rendszerességgel valósul meg.

A szelektív hulladékgyűjtést a lakosságnak kiosztott sárga fedelű gyűjtőedényzet papír, műanyag, fém és üveg frakció begyűjtésével és elszállításával végzi a közszolgáltató, míg a zöld hulladékot a lakosság komposztálja, vagy a zöld fedelű gyűjtőedényzet ürítésével kerül elszállításra. Az NHSZ az év elején megadott időpontokban, utcánkénti bontásban a lakosság által kihelyezett hulladékot tartalmazó hulladékgyűjtők ürítésével, és a szelektált frakciók feldolgozásával valósítja meg a hulladékgazdálkodási törvényben a szelektív hulladékgyűjtésre vonatkozó előírásokat.

Hulladék-gyűjtőszigetek is találhatóak a településen, ezek elhelyezése a főbb csomópontokon történt, ahol a boltok és egyéb intézmények látogatottsága jelentős mértékű. A négy hulladékfrakció (műanyag, két fajta üveg és papír) elhelyezésére alkalmas 6 db gyűjtősziget a következő helyeken található:

- Móricz Zsigmond út
- Szolnoki út – Béke út
- Mártírok út – Szolnoki út
- Munkácsy út – Virág út
- Kossuth u. – Rákóczi út
- Bocskai u. – Rákóczi út

A szigetekken lévő edényzeteket havi rendszerességgel ürítik, illetve a telítődésnek megfelelően.

Martfű Város rekultivált hulladéklerakója a várostól D-re, a 442. sz. közút és a városi temető közötti területen található. A település 090/1 hrsz.-ú területén az 1970-es évek óta folyt kommunális eredetű hulladéklerakás, amely révén a korábbi mocsaras, mély terület jelentős mértékben feltöltésre került. A hulladéklerakás érintette a 088/2, 088/3 és 089 hrsz.-ú területeket is, ez utóbbi anyaggödörben korábban szennyvízleürítés is történt

A lerakó 2014-ben került rekultiválásra, a KEOP-7.2.3.0-2008-0036 számú „A Szelevényi és az egykori Hunyadfalva-Kötelki hulladékgazdálkodási rendszerhez tartozó települések szilárdhulladék-lerakóinak térségi szintű rekultivációs programja” című pályázat keretén belül. Jelenleg a lerakó utógondozása történik az önkormányzat által.

A rekultivált lerakó 6 ha 4836 m² – es területe megosztásra került, a 7 db új helyrajzi számú területből kettő területen (090/6 és 090/7 hrsz., épül jelenleg naperőmű. Az egyenként 498 kW napelem kiserőmű építését kezdte meg az AGE Solar Second Kft. és az AGE Solar M Kft. Martfűn. A két kft. tulajdonosa a siófoki székhelyű Vabeko Solar PV Fővállalkozó Kft.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya által kiadott JN-07/61/01228-02/2018. számú határozattal módosított JN-07/61/00256-03/2017. számú utógondozási engedély előírása alapján az ingatlan (hulladéklerakó) művelési ágát a rekultiváció befejezését követően 30 évig fenn kell tartani.

A napelempark elhelyezkedése a rekultivált hulladéklerakón
(forrás: google earth)

Az **építési-bontási hulladékot**, a lakosság az építkezésnél használja fel.

A termelésből származó **veszélyes hulladékok** kezeléséről és ártalmatlanításáról a termelő köteles gondoskodni.

A helyi jogalkotásnál a közösségi hulladékgazdálkodási politikának a magyar jogi szabályozásba beépült alapelveit kell követni, melyek a következők:

- megelőzés elve,
- elővigyázatosság elve,
- megosztott felelősség elve,
- szennyező fizet elve,
- közelség elve,

valamint a közösségi környezetvédelmi szabályozásának megfelelően harmonizált hazai jogszabályok követelményeit szükséges figyelembe venni.

A hulladékokkal és a hulladékgazdálkodással összefüggő törvények és a hozzá kapcsolódó rendeletek betartása ill. betartatása fontos feladat!

7.7. Vizuális környezetterhelés

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettség, valamint az illegális hulladéklerakás kerül kifejtésre. Ma már egyre több információnk van arra vonatkozóan, hogy a fényszennyezés érzékenyen érinti a természeti környezetet, az élővilág jelentős részét, az éjszakai tájképet, ráadásul egészségügyi kockázatot is jelent.

A vizuális környezetterhelés Martfűn nem jellemző. Általánosságban jellemző az ország városaira a különböző méretű és stílusú reklámtáblák. A települések arculatát adó városmagban és a kaputérségben minél figyelemfelkeltőbb formában próbálják az érdeklődést elérni a reklámtábla kihelyezői, amely időnként komoly ellentmondásban van a település táji-, épített adottságaival. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) módosítása (211/2012. [VII. 30.] Korm. rendelet) definiálta a fényszennyezés fogalmát, valamint megalkotta a fényszennyezés kivédésére szolgáló építési szabályrendszert.

Az élhetőbb és egészségesebb környezet megteremtése érdekében fel lehet mérni a fényszennyező forrásokat, és azok, az új szabályozásnak megfelelő, korszerűbb és hatékonyabb eszközökkel való kiváltását, egyúttal a fényszennyezés kiváltó okait is megszüntetve.

A vizuális környezetterhelés másik formája is sajnos jelen van a településeken főként a szegregált területeken: az illegális hulladék megjelenik több helyen, sajnos hiába a szervezett hulladékgyűjtés.

7.8. Árvízvédelem

Martfű várost É-ről a Tisza folyó határolja. Az itt húzódó magaspart és töltés a Tisza I. rendű árvízvédelmi létesítménye. A sörgyári vízkivételtől a cipőgyár kerítéséig a fővédvonal a 442. számú közlekedési út. A vízkivételtől az 56 + 407 tkm -ig az út az LNV fölött van, az 56 + 407 – 55 + 811 fkm között az út szintje az LNV alatt van. A cipőgyár betonkerítése mögötti magaspartot 1970-ben építették, és 1979-ben egy nyúlgáttal megerősítették az 54 + 850 fkm -ig. A magaspart legkritikusabb része az 54 + 229 és az 53 + 935 tkm-ek közötti szakasz, melynek D-i részén a régi téglagyár agyaggödre húzódik. Ezen a szakaszon külön gondot kell fordítani a töltés épségére a város árvízmentesítése érdekében.

7.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Martfűn fennálló környezetvédelmi konfliktust az illegális hulladéklerakók okoznak.

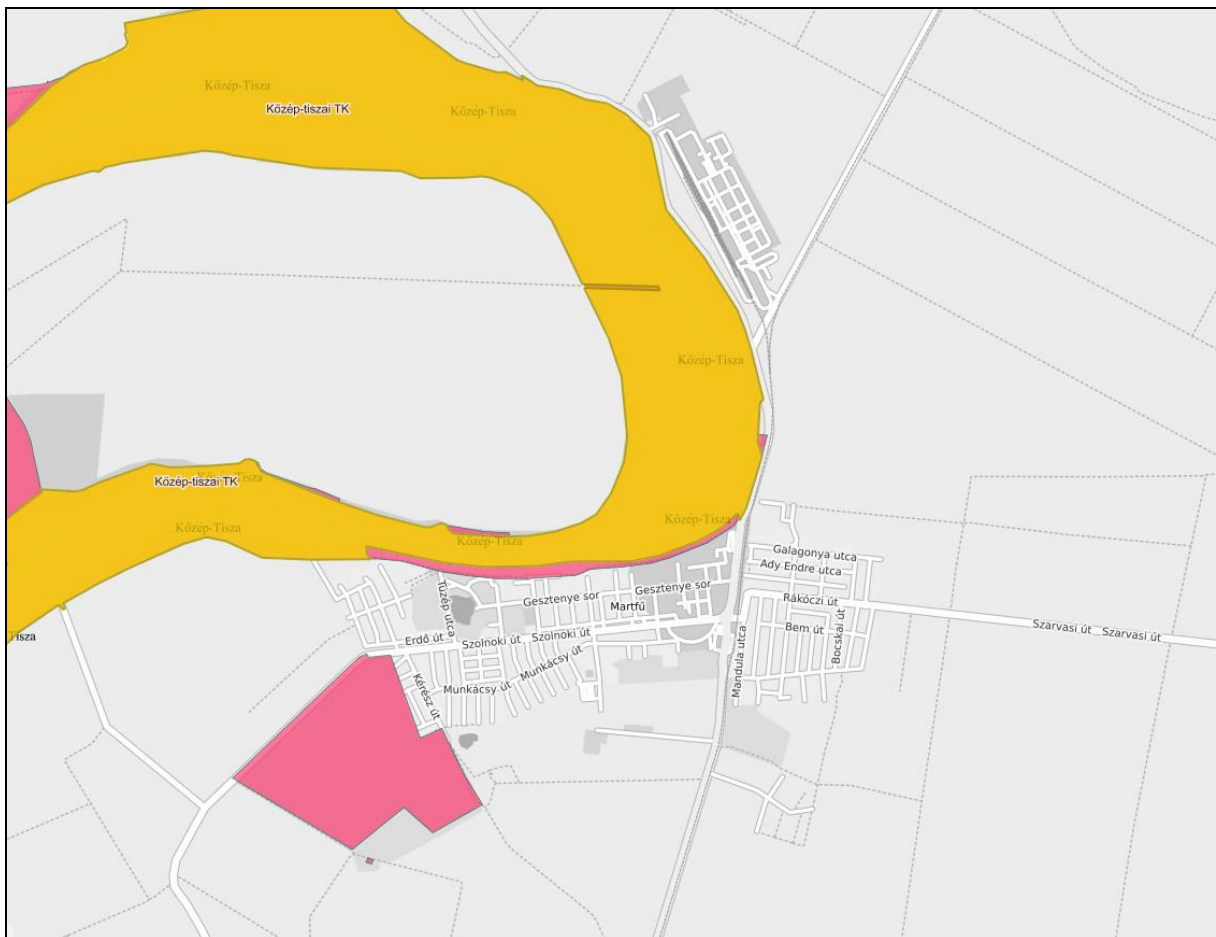
A település árvízvédelme okozhat környezetvédelmi konfliktust egy magas és tartós árhullám kialakulásakor. Az új MÁSZ életbelépésével a jelenlegi töltéskorona magassága nem elégíti ki az új árvízvédelmi biztonsági elvárásokat.

7.10. Természetvédelem

A következő képen a település területén és környezetében található védett területek láthatók, a Tisza mentén a Közép-tiszai Tájvédelmi Körzet, amely Natura 2000-es terület, egyaránt kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és madárvédelmi terület. A lila színnel ellátott területek a nemzetközi ökológiai hálózat részét képezik. A lenti ábra megtekinthető a <http://geo.kvvm.hu/tir/viewer.htm> honlapon.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található különleges madárvédelmi területek a Közép-Tisza (HUHN10004) Martfű 02, 03/1, 03/3, 03/4, 013/1, 013/2, 014, 024, 0120, 0121, 0122/1, 0122/2, 0122/3, 0125, 0126, 0127 hrsz.-ú területek, és a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek Közép-Tisza (HUHN20015) Martfű 02, 03/1, 03/3, 03/4, 013/1, 013/2, 014, 024, 0120, 0121, 0122/1, 0122/2, 0122/3, 0125, 0126, 0127 hrsz.-ok.

A lenti képen Martfű külterületi részén elhelyezkedő védett területek láthatók, sárgával a Natura 2000-es területek, magenta színnel az ökológiai folyosók, lilával a magterületek láthatók.

<http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu>

A természet védelmére vonatkozó rendelkezéseket a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény szabályozza.

7.11. Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

A fejlesztések során lehetőség szerint törekedni kell a megújuló energiaforrások egyedi alkalmazására. A hálózati energia felhasználás csökkenthető napelemek v. napkollektorok beépítésével. Fűtés rásegítésre és a használati melegvíz előállítására napkollektorok alkalmazása célszerű.

A martfői önkormányzat rendelkezik Fenntartható Energetikai Akciótervvel (SEAP), melyet az ENEREA Észak-Alföldi Regionális Energia Ügynökség Nonprofit Kft készített 2011-ben.

A villamosenergia-felhasználás folyamatának optimalizálása napelemes háztartási méretű kiserőmű (HMKE) létesítésével, a helyileg megtermelt villamos energia közvetlen, saját célú felhasználásával a közcélú hálózatból vételezett villamos energia mennyiségének csökkentésével. A következő intézményekben valósult meg:

- Kossuth úti óvoda
- Munkácsy úti óvoda
- Május 1 úti bölcsőde
- Polgármesteri Hivatal
- Városi Művelődési Központ és Könyvtár
- Egészségház, Gesztenye út
- AC raktár, Május 1 út
- Sportcsarnok, Mártírok út
- Konyha, Május1 út.

Az önkormányzati energia-költségek és károsanyag-kibocsátás csökkentésének csak az egyik lehetséges módja a megújuló energiaforrások alkalmazása. Ezen energiaforrások is csak akkor jelentenek igazán nagy megtakarítást, ha korszerű, kis energia-igényű épületekben vannak felhasználva. Ha a fűtés-korszerűsítés megelőzi az épületszerkezet hőszigetelését, az újonnan telepített rendszernek a régi hőszükségletnek megfelelő teljesítményűnek kell lennie, hogy elláthassa feladatát. Amikor a későbbiekben az épületszerkezet szigetelése elkészül, a beépített teljesítménynek csak egy részére lesz szükség, amely a kapacitás-kihasználatlanság miatt drágábban termel majd. Ebben az esetben nem fog hatékonyan működni a rendszer, hiába korszerű a fűtési rendszer és az épületszerkezet is. Ebből következően az épület-felújítást követően célszerű csak a fűtési mód megváltoztatása.

Egyéb megújuló energiahordozók szél-, geotermikus (termálvíz és talajhő) hasznosítását akadályozza, hogy a hasznosítását szolgáló beruházás gazdaságossága vitatható, megtérülése a jelenlegi hagyományos energiahordozók árstruktúrája mellett távlatba nyúló, így hasznosítására legfeljebb egy-egy telektulajdonos vállalkozik.

Egyedi közműigénnyel a vízellátás is megjelenhet a területen, erre az altalaji vízkészlet ad lehetőséget.

A csapadékvíz hasznosítása

Csapadéknak tekintjük a légkörből bármilyen formában kicsapódó és a felszínre hulló vizet. (Stelczer 2000) A csapadék mennyisége és időbeli eloszlása alapvetően meghatározhatja egy térség vízgazdálkodását, hiszen a felszínre hulló víz jelentős befolyást gyakorol a felszíni- és felszín alatti vízkészletekre. A csapadékvíz települési hasznosítása terén alapvetően két

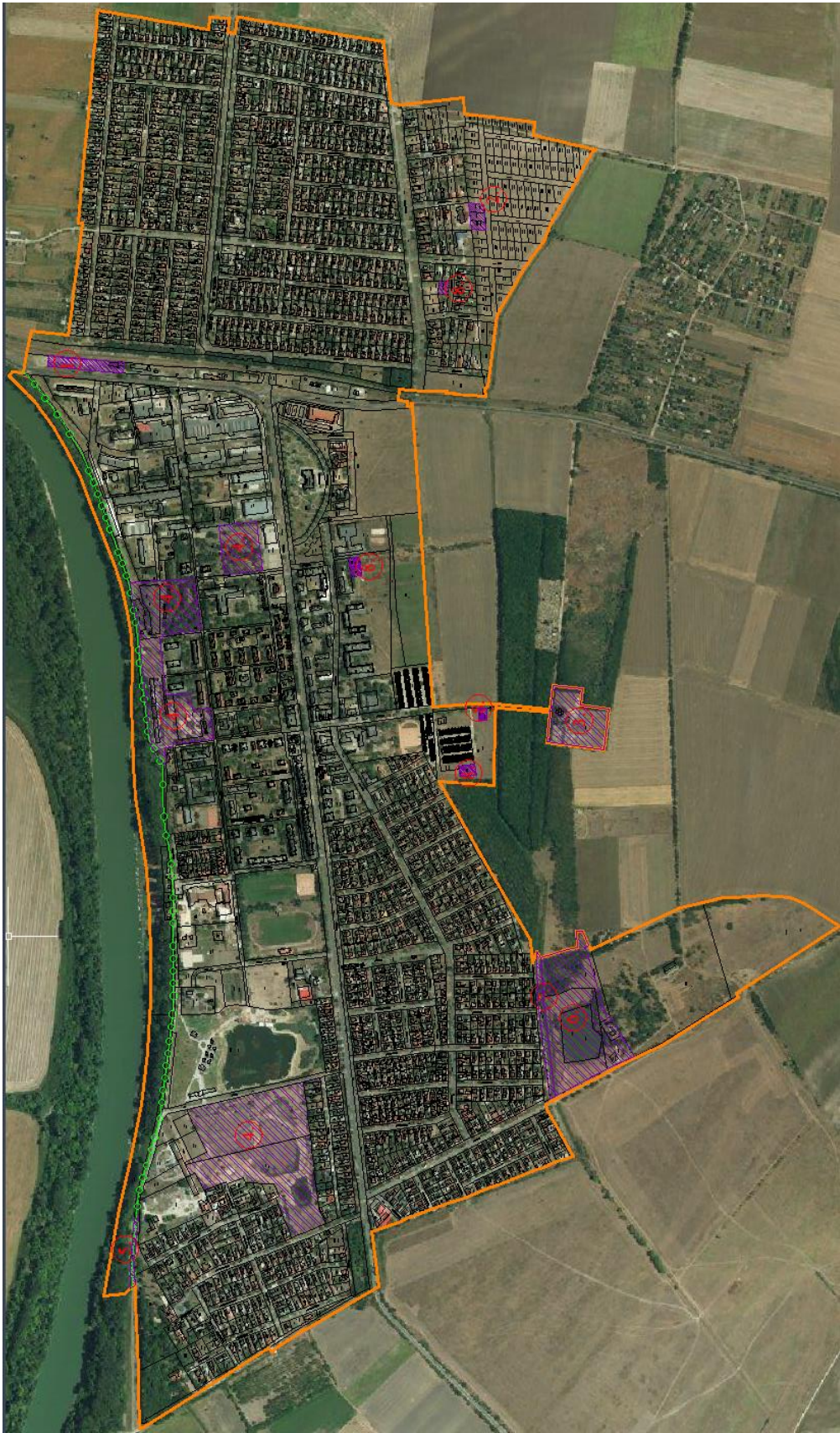
irányról, a csapadékvíz két típusáról beszélhetünk. Az egyik a tetővizek hasznosítása, a másik a burkolt (és burkolatlan) felületekről lefolyó csapadékvizek összegyűjtése, felhasználása. (Dulovicsné, 2003) Az épületek tetejéről lefolyó víz hasznosítása elsősorban a háztartások vízgazdálkodásában bír szereppel, míg a nagy, burkolt felületekről lefolyó vizek kezelése már települési szintű tevékenység. Mindkét csapadékvíz-típusnak óriási jelentősége lehet az elkövetkező évtizedek hazai települési vízgazdálkodásában.

Magyarországon hagyományosan az eresz alá helyezett bádoghordók képezték a háztartási csapadékvíz-hasznosítás műszaki létesítményeit (Horváthné-Wisnyovszky 2003). Csak az utóbbi években váltak elérhetővé az előregyártott – beton, acél, műanyag – csapadékvíz-tároló tartályok/ciszternák.

A modern háztartási csapadékvíz-gazdálkodás számos előnnyel bír a települési szintű vízgazdálkodás szempontjából. A tetővíz-hasznosítás egyrészt költségcsökkentő (kevesebb ivóvizet kell előállítani), másrészt környezetkímélő tevékenység (mivel nincs a közcsatornába csapadékvíz-betáplálás, kevesebb a szennyvíz mennyisége, illetve az öntözésre természetes állapotú vizet használnak). Ráadásul az eljárás mérsékeli a közterületekre kifolyó, és ott esetleg károkat okozó csapadékvizek mennyiségét is.

A települési csapadékvíz másik típusát, a burkolt felületekről lefolyó esővizet, általában egy befogadó természetes vízfolyásba vezetik, esetleg időszakosan tározzák. Ezeknek belterületekről (esetleg a külterületekről) lefolyó, és a település környezetében tározótóban összegyűjtött csapadékvizeknek a vízminőségi paraméterei rosszabbak a tetőkről származó vizeknél. Régebben nem is tudott a települési vízgazdálkodás mit kezdeni ezekkel a vizekkel, sokáig úgy tűnt a gyors levezetés a leghatékonyabb „kezelési” mód. E „csurgalékvizek” nálunk többnyire ma is csak a károkozásaik kapcsán merülnek fel a köztudatban, pedig sok indok szólhat tárolásuk, helyben tartásuk mellett is. Franciaország központi régiójában (Ile-de-France) több száz záportározó tavacska üzemel a települések közvetlen környezetében. (Gayer 2005) Ezek a tavak esztétikus tájképi elemek, miközben lehetővé teszik a vizek károkozásainak mérséklését. A záportározó tavak lefejezik a településeket keresztező kisvízfolyások árhullámait, összegyűjtik a felszínen megrekedő vizeket, vagy tárolják a befogadóba – áradás idején – lefolyni képtelen vízhozamokat; a távolabbi jövőben pedig e tavak vízkészlete is fontos lehet a vízgazdálkodás számára.

7.12. Fejlesztésekre vonatkozó környezetvédelmi javaslatok
Fejlesztési területek belterület

Ssz	területfelhasználási változás	helyrajzszám	terület (m2)
1.	Tervezett ker. szolg. gazdasági terület Kök→Gksz	343/11,	4 775
2.	Tervezett ker. szolg. gazdasági terület Lke→Gksz	1670/20, 1670/21, 1670/22	2 314
3.	Tervezett különleges beépítésre nem szánt temető Kt→KbT	1440/3	16 842
4.	törölt fejlesztés		
5.	Töltés jelölése, töltés→Vtö	711/2	1 422
6.	Tervezett beépítésre szánt rekreációs terület Gip→Krek	1658/1, 1661, 1663	49 031
7.	Tervezett vízgazdálkodási (csatorna) terület V→Vcs	1656	4 747
8.	Tervezett vízgazdálkodási (vízműkút) terület V→Vvk	1440/5, 1440/9, 349/52, 349/18, 1454/2	3869
9.	Tervezett beépítésre szánt különleges terület, garázstelep	1440/6, 1652, 838, valamint 907/3 és körülötte lévő garázsok	38205

A záró szakmai véleményezés során a Tisza nagyvízi medrében a kertvárosias lakóterület átsorolásra került vízgazdálkodási turisztikai területbe. A módosítás környezeti szempontból pozitív változást jelent.

A következőkben a fenti fejlesztési célokra vonatkozó környezetvédelmi elvárások kerülnek bemutatásra a hasonló funkciójú területek összevonásával.

1. Tervezett ker. szolg. gazdasági terület, Kök→Gksz

2. Tervezett ker. szolg. gazdasági terület, Lke→Gksz

Hulladékgazdálkodás

- A hulladékok gyűjtése és ideiglenes tárolása csak megfelelő műszaki védelemmel ellátott padozaton és feliratozott (a hulladék neve, EWC kódja) tároló edényzetben történhet. A hulladékok szállítását csak megfelelő engedéllyel rendelkező szakcég végezheti.

Levegőtisztaság-védelem

- A gazdasági tevékenységek során jellegükből adódóan keletkezhetnek légszennyező anyagok, ezért az üzemeltetés során a vonatkozó jogszabályok szemelőtartása a javasolt.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. ipari víz biztosítását szolgáló helyi fűtő kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.
- BAT alkalmazása, amely által csökkenthető a víz- és energia felhasználás.

3. Tervezett különleges beépítésre nem szánt temető, Kt→KbT

6. Tervezett beépítésre nem szánt rekreációs területe, Gip→Krek

9. Tervezett különleges beépítésre szánt garázstelep területe, Gksz →Kga

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladék gyűjtése és szállítása a terület tulajdonosának a feladata.

Levegőtisztaság-védelem

- A terület hasznosítása során nem keletkezik légszennyezés.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- Az ivóvízkút elhelyezésével az elfolyó "szennyvíz" elvezetéséről is gondoskodni kell.

- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása kötelező. Az esetleges kármentesítés esetén (szennyezett talaj- és/vagy talajvíztisztítás) az előbb említett jogszabályban leírtak betartását kell szemelőt tartani!

Természetvédelem

- A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Egyedi közműpótló lehet az ivó vagy - öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűtő kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

5. Töltés jelölése, töltés→Vtő

7. Tervezett vízgazdálkodási (csatorna) terület

8. Tervezett vízgazdálkodási (vízműkút) terület

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

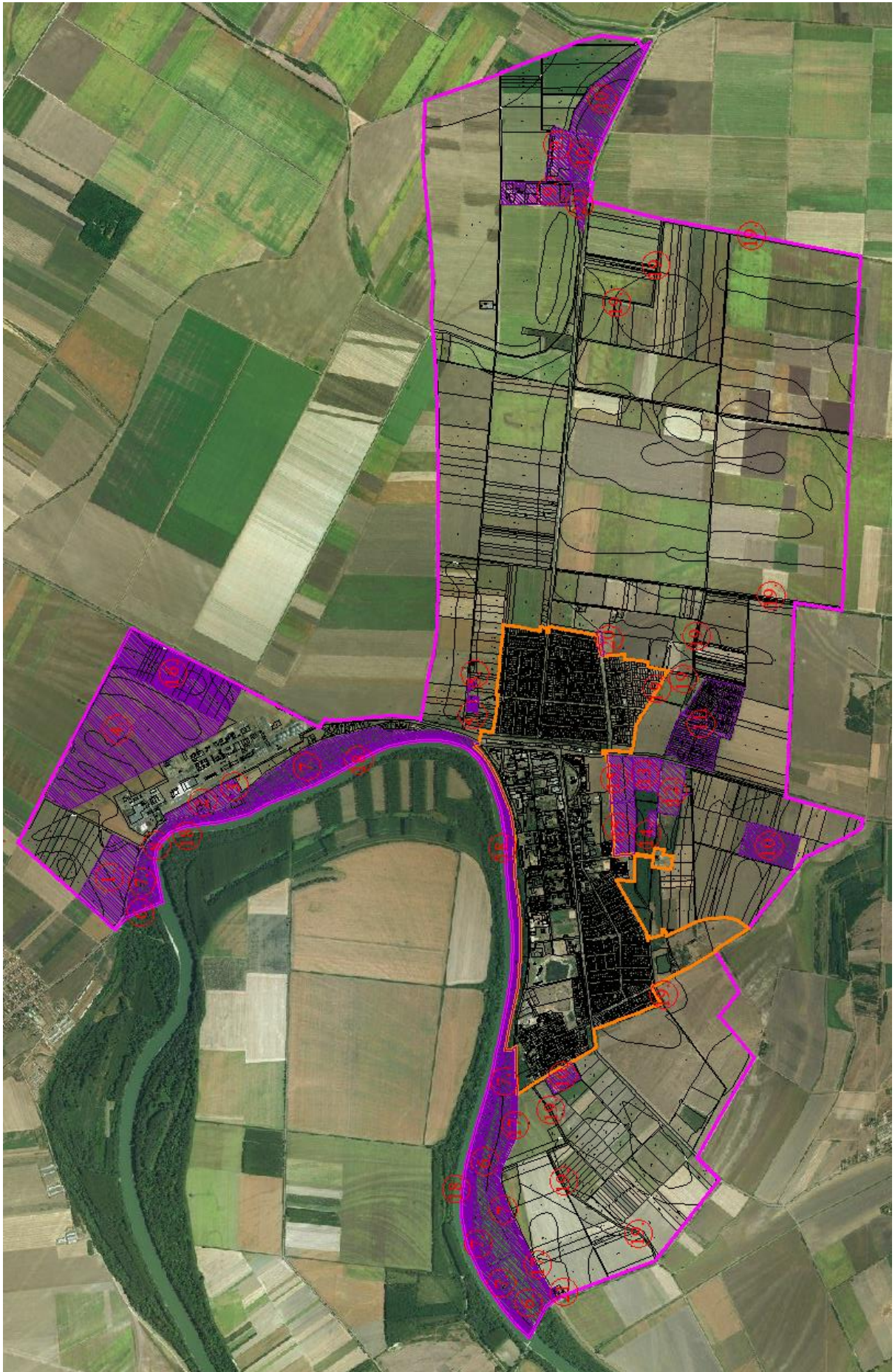
Fejlesztési területek külterület

Ssz	területfelhasználási változás	helyrajzszám	terület (m²)
1.	Ipari, gazdasági terület kijelölése Má→Gip	05/15, 05/16, 05/17, 05/18	170 269
2.	Általános mezőgazdasági terület kijelölése Gip→Má	011/23, 011/2, 011/24 011/16,	60 437
3.	Különleges szennyvíztisztító (ipari) kijelölése Gip→Kszv	012, 011/12	529
4.	Általános mezőgazdasági területre visszaminősítés Gip→Má	09/28, 09/7	632 413

Ssz	területfelhasználási változás	helyrajzszám	terület (m²)
5.	Keresk, szolg. gazdasági terület kijelölés (transzformátor állomás) Má→Gksz	032, 031	13 229
6.	Ártéri mezőgazdasági terület V→Má	03/1 b' alrészlet, 0126, 0122/2	167 920
7.	Ártéri védelmi erdőterület kijelölés V→Eg	03/1 a' alrészlet, 014, 0121, 0122/1, 0122/3, 0127	498 864
8.	Gátórház kijelölés V→Vü	03/4, 03/5	1 536
9.	Különleges, mezőgazdasági üzemi terület kijelölés Gip→Kmű	044, 046, 047 egy része, 052/2, 057/1	142 528
10.	Tervezett gazdasági erdőterület Má→Eg	054, 050, 086/12, 0113/66 0113/39 és 0113/40	379 862
11.	Tervezett hétvégiházazs üdülőterület Mk→Üh	összes hrsz	222 708
12.	Tervezett megújuló energiahasznosítási terület Eg→KbEn	090/4, 090/5, 090/6, 090/7, 090/8, 090/9	64 628
13.	Mezőgazdasági területre visszaminősítés Eg→Má	096	45 997
14.	Tervezett különleges, beépítésre nem szánt temető Kt→KbT	094	10 791
15.	Tervezett különleges beépítésre nem szánt szabadidős terület Vt→KbSza	097, 099/7	121 771
16.	Iparterület kijelölés Má→Gip	09/23, 09/24, 09/25, 09/13, 09/14, 09/16, 09/17, 09/18, 09/19, 09/20, 09/21, 09/22	270 251
17.	Töltés kijelölés Töltés→Vtö	0120	68 916
18.	Vízgazdálkodási folyó (Tisza) V→Vfo	02	483 299
19.	Vízgazdálkodási csatorna területek	összes csatorna	120 515

Ssz	területfelhasználási változás	helyrajzszám	terület (m²)
20.	Tervezett közlekedési terület Má→Köu	068/48	4 442
21.	Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület Má→Vü	0124/6, 0124/5	2820
22.	Tervezett védelmi erdőterület Má→Ev	055 hrsz a' alrészlet 09/22 egy része, 05/15 egy része	47700
23.	Tervezett zöldterület, közpark Má→Zkp	2100/1 hrsz	17430

A következőkben a fenti fejlesztési célokra vonatkozó környezetvédelmi elvárások kerülnek bemutatásra a hasonló funkciójú területek összevonásával.

- 1. Ipari, gazdasági terület kijelölése, Má→Gip**
- 3. Különleges szennyvíztisztító (ipari) kijelölése, Gip→Kszv**
- 5. Keresk, szolg. gazdasági terület kijelölés (transzformátor állomás), Má→Gksz**
- 9. Különleges, mezőgazdasági üzemi terület kijelölés, Gip→Kmű**
- 16. Iparterület kijelölés, Má→Gip**

Hulladékgazdálkodás

- A hulladékok gyűjtése és ideiglenes tárolása csak megfelelő műszaki védelemmel ellátott padozaton és feliratozott (a hulladék neve, EWC kódja) tároló edényzetben történhet. A hulladékok szállítását csak megfelelő engedéllyel rendelkező szakcég végezheti.

Levegőtisztaság-védelem

- A gazdasági tevékenységek során jellegükből adódóan keletkezhetnek légszennyező anyagok, ezért az üzemeltetés során a vonatkozó jogszabályok szemelőtartása a javasolt.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. ipari víz biztosítását szolgáló helyi fűtő kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.
- BAT alkalmazása, amely által csökkenthető a víz- és energia felhasználás.

- 2. Általános mezőgazdasági terület kijelölése, Gip→Má**
- 4. Általános mezőgazdasági területre visszaminősítés, Gip→Má**
- 6. Ártéri mezőgazdasági terület, V→Má**
- 7. Ártéri védelmi erdőterület kijelölés, V→Ev**
- 10. Tervezett gazdasági erdőterület, Má→Eg**
- 13. Mezőgazdasági területre visszaminősítés, Eg→Má**

- 17. Töltés kijelölés, Töltés→Vtö**
- 18. Vízgazdálkodási folyó (Tisza), V→Vfo**
- 19. Vízgazdálkodási csatorna területek**
- 21. Tervezett vízgazdálkodási üzemi terület Má→Vü**
- 22. Tervezett védelmi erdőterület Má→Ev**
- 23. Tervezett zöldterület, közpark Má→Zkp**

A területfelhasználás változással érintett területeknek nincs környezetvédelmi érintettsége.

12. Tervezett megújuló energiahasznosítási terület, Eg→KbEn

A korábban gazdasági erdőterületbe sorolt egykori, lezárt hulladéklerakó területén különleges beépítésre nem szánt megújuló energiahasznosítási terület tervezett. A területre vonatkozóan a helyi építési szabályzatban rögzíteni szükséges, hogy egykori, lezárt hulladéklerakó. A terület a JN-07/61/00256-03/2017 számú a Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály által kiadott utógondozási engedélyben foglalt korlátozásokkal hasznosítható egyéb célokra: „A rekultiváció befejezését követő 30 évig a Martfű 090/1 hrsz alatti ingatlan művelési ágát fenn kell tartani „kivett szemétklerakó telep”-ként. Ezt követően építési engedély abban az esetben adható, amennyiben az építkezés nem jár a szigetelő réteg megbolygatásával.

8. Gátórház kijelölés, V→Vü

11. Tervezett hétvégiházás üdülőterület, Mk→Üh

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.

Levegőtisztaság-védelem

- A lakóingatlanok használata során a téli fűtési időszakban a tüzelésből ill. nyáron a szabadtéri főzésekből keletkezhetnek légszennyező anyagok. Ezek időszakos jellegűek és kis mértékűek.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tüzvíz biztosítása, ha kell a gerincezeték átépítésével.

- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűrt kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

14. Tervezett különleges, beépítésre nem szánt temető, Kt→KbT

15. Tervezett különleges beépítésre nem szánt szabadidős terület, Vt→KbSza

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladék gyűjtése és szállítása a terület tulajdonosának a feladata.

Levegőtisztaság-védelem

- A terület hasznosítása során nem keletkezik légszennyezés.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- Az ivóvízkút elhelyezésével az elfolyó "szennyvíz" elvezetéséről is gondoskodni kell.
- A szennyvíz kibocsátással kapcsolatban a „220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól” című jogszabályban leírtak a betartandók.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása kötelező. Az esetleges kármentesítés esetén (szennyezett talaj- és/vagy talajvíztisztítás) az előbb említett jogszabályban leírtak betartását kell szemelőt tartani!

Természetvédelem

- A fejlesztési terület környezete nem áll védelem alatt.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Egyedi közműpótló lehet az ivó vagy - öntöző víz biztosítását szolgáló helyi fűrt kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

20. Tervezett közlekedési terület, Má→Köu

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen az építés során keletkező hulladékok gyűjtése, szállítása, dokumentálása a kivitelező feladata a vonatkozó hulladékgazdálkodási jogszabályok szerint.
- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladék gyűjtése (hulladékgyűjtő edényzetek elhelyezésével) és szállítása a terület tulajdonosának (üzemeltetőjének) a feladata.

Levegőtisztaság-védelem

- A fejlesztési területen csak a kivitelezés során keletkezik lokális légszennyezés és poremisszió.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési területen nincs szükség ivóvíz ellátásra és szennyvízelvezetésre.
- A burkolt területre hulló csapadékvíz elvezetést meg kell oldani.

8. Hatályos településszerkezeti tervvel való összhang bemutatása

Martfű város jelenleg hatályos településszerkezeti terve figyelembe lett véve az új településrendezési terv készítésénél.

A hatályos településszerkezeti terv által kijelölt, még nem megvalósult fejlesztések, melyek továbbra is szerepelnek a településszerkezeti tervben a következők:

- lakóterület fejlesztés kijelölése az óvárostól délre lévő területen, valamint a Tiszaföldvár felé vezető úttól délre a kertvárosi településrészen
- kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölés a 442. számú út mellett
- településközpont vegyes terület kijelölés a meglévő új településközponttól délre
- szennyvíztisztító telep kijelölés a külterületen

Az alábbi fejlesztések - melyeket a hatályos településszerkezeti terv tartalmaz- a fejlesztési elképzelések módosulása, vagy realitása miatt törölni kerültek:

- jelentős kiterjedésű iparterület fejlesztés a növényolajgyártól északra

- iparterület fejlesztés a növényolajgyár és a 442. számú főút közötti területen

Fejlesztési elképzelés a rekultivált volt hulladéklerakó funkciójának megtartása mellett megújuló energiahasznosítási területként történő hasznosítása, a jelenleg gazdasági erdőterületbe sorolt területen megújuló energiahasznosítási terület kijelölése.

A hatályos településszerkezeti terv a vízgazdálkodási területeket egységesen ábrázolja, jelen szerkezeti terv a vízgazdálkodási területen belül különbséget tesz a terület funkciója szerint.

A jogszabályok változása miatt a terv a külterületi majorokat különleges állattartó területbe sorolja.

A külterületen lévő kertes mezőgazdasági területek hétvégiházias üdülőterületbe kerülnek besorolásra, és ezen területtel határosan közpark is kijelölésre kerül.

A belterületen a jogszabályi változások miatt a jelenleg vízgazdálkodási területbe sorolt vízműkutakat, vízgazdálkodási területen belüli vízműkutakba sorolja.

A belterületi garázstelep különleges, beépítésre szánt garázstelep területbe került.

A külterületen külön fejlesztési igény szerint a korábban kijelölt, de meg nem valósult településközpont vegyes, fejlesztési területet átsorolja különleges beépítésre nem szánt szabadidős területbe.

A belterületen az ipartelep (ipari park) és lakóterület közötti részben mélyfekvésű területet különleges, rekreációs területbe sorolja jóléti tó kialakításával.

Külön fejlesztési döntés alapján az óvárosban kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület tervezett meglévő vállalkozás fejlesztési területeként.

A magasabbrendű tervek miatti rendezési terv egyezőség felülvizsgálatra került a magasabbszintű tervek változása miatt.

A záró szakmai véleményezés során a Tisza nagyvízi medrében lévő kertvárosias lakóterület a területhasználat szerinti vízgazdálkodási turisztikai területbe került átsorolásra.

9. Szabályozási koncepció

Martfű város új szabályozási tervének készítésénél kiemelt cél a településszerkezet megtartása. A szabályozásnál a jelenlegi szabályozási előírások figyelembevételével a jogszabályváltozások nyomán követése és annak megfelelő szabályozás elkészítése.

Lakóterületen a meglévő szabályozás figyelembe vétele, kiemelten kezelve a lakótelepeket.

A terv készítése során a szerkezetileg védett telepszerű beépítés (Bata - lakótelep) megtartása és az egyedi védelem alatt álló művi és természeti értékek védelmének biztosítása.

A helyi építési szabályzat készítésénél rugalmasabb, több tevékenységet megengedő szabályozási kialakítása.

A külterület beépítésre szánt területeinél a tényleges területfelhasználásnak és tevékenységnek megfelelő szabályozás megalkotása.

A fejlesztésre kijelölt területek szabályozása a környező beépítések figyelembe vételével történt.

A külterületi kijelölt nagyobb gazdasági területekre telepítési tanulmányterv készült, melynek szabályozási elemei megjelennek a szabályozási terven.

Szolnok, 2023. október hó

